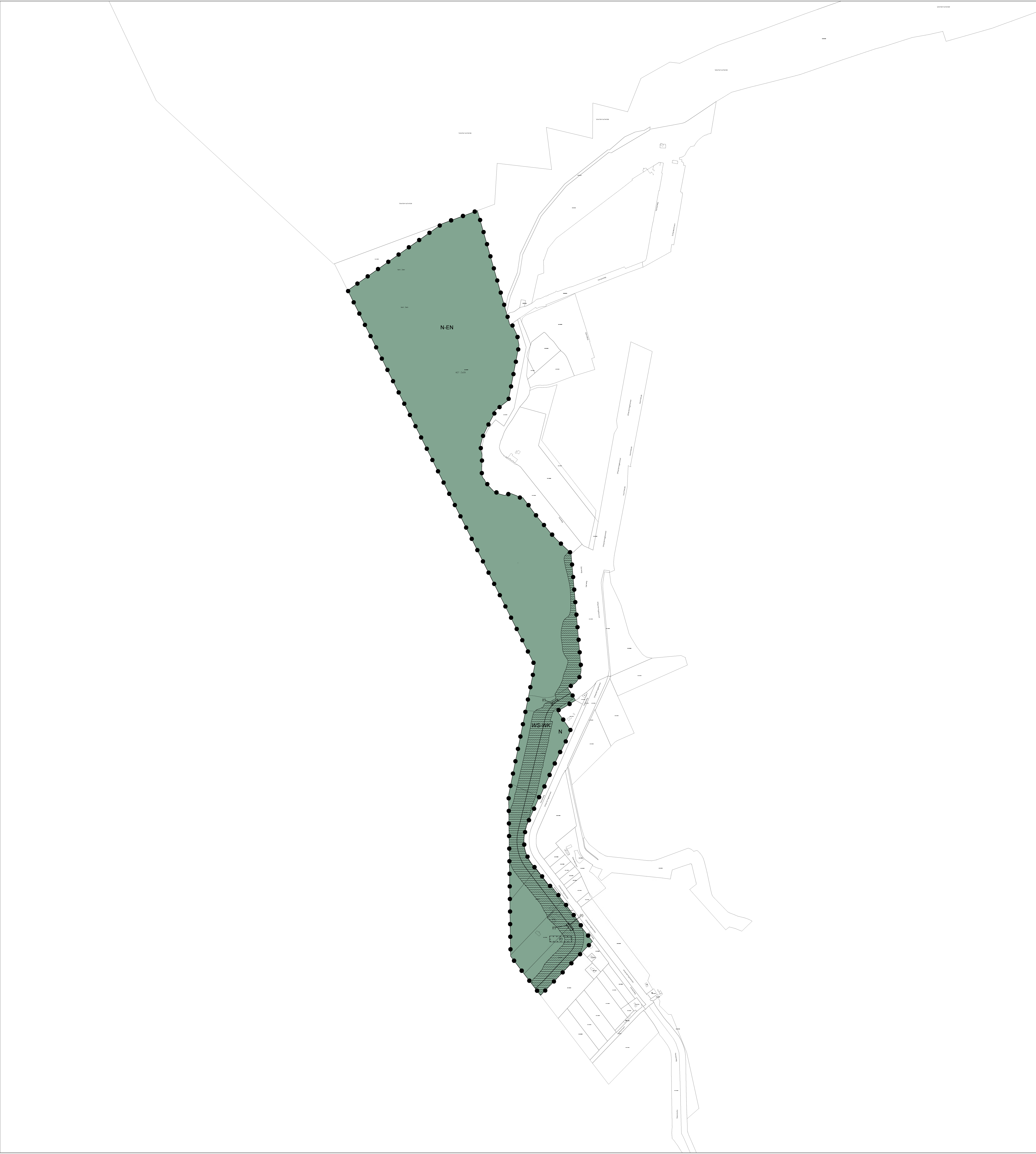
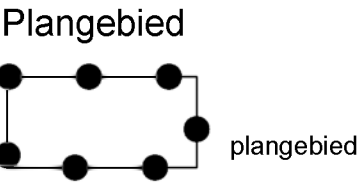
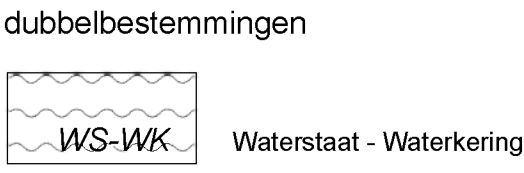
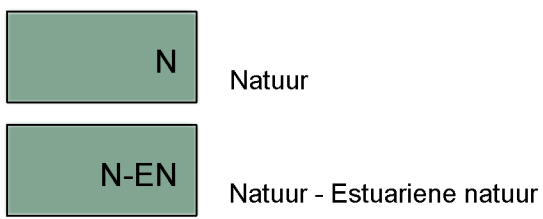

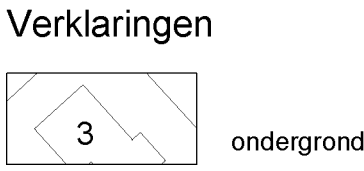
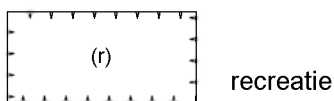
Legenda

Bestemmingen
enkelbestemmingen

Aanduidingen
functieaanduidingen

INPASSINGSPLAN NATUURGEBIED HET ZWIN

NL.IMRO.0000.LNVlg10zwin-1001

project: BKO	21302004	titel:	voorstelwsp	versie:	14-05-2010 / R.G.
project: VWP	0889000119	concept:	08-04-2010 / R.M.	versie:	07-01-2010 / F.H.
schaal:	1:5000	voorstelwsp:	13-07-2010 / F.H.	versie:	13-07-2010 / F.H.
bestaat:	A2	ontwerp:	...	definitief versie:	13-07-2010 / F.H.
bestaan:	1 van 1	voorstelwsp:	...	bestemmingsplan:	0889000119-000.dwg

BRO

Beeldruimte Ontwerpers

Beeldruimte Ontwerpers

10000 10000 10000 10000

Beeldruimte Ontwerpers

10000 10000 10000 10000

Beeldruimte Ontwerpers

10000 10000 10000 10000

**Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en
Ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**
Inpassingsplan Natuurgebied Het Zwin
(Gemeente Sluis, Voorontwerp)

**Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en
Ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer**

**Inpassingsplan Natuurgebied Het Zwin
(Gemeente Sluis, Voorontwerp)**

Rapportnummer: 212x00654.059208_1_4

Datum: 3 augustus 2010

Contactpersoon opdrachtgever: Mevrouw Jenny Heijstek

Projectteam BRO: Eva Haverkorn, Chantal Zegers, Jasmijn van Tilburg

Concept: 28 april 2010

Voorontwerp: 15 juni 2010, 13 juli 2010, 3 augustus 2010

Ontwerp:

Vaststelling:

Trefwoorden: Inpassingsplan, uitbreiding natuurgebied Het Zwin,
Provincie Zeeland

Beknopte inhoud: -

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401

Toelichting

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Wat vooraf ging	6
1.2.1 Traject Vogel- en Habitatrichtlijn en Natura 2000-gebieden	6
1.2.2 Langetermijnvisie Schelde-estuarium	8
1.2.3 Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (OS2010)	9
1.2.4 Natuurprogramma Westerschelde	11
1.2.5 Doorwerking Scheldeverdragen en Natura 2000-opgave	12
1.3 Het inpassingsplan onder de rijkscoördinatieregeling	13
1.4 Leeswijzer	14
2. HET MER EN DE KEUZE VOOR HET VOORKEURSALETERNATIEF	17
2.1 De relatie tussen het inpassingsplan en het MER	17
2.2 Alternatieven en varianten	17
2.3 Beschrijving van het MA	20
2.4 Beschrijving van het MMA	23
2.5 Afweging, voorkeursalternatief en mitigerende maatregelen	23
2.6 Ingebrachte opmerkingen, reacties en adviezen	24
2.6.1 Reacties op het MER	24
2.6.2 Toetsingsadvies en aanbevelingen	25
3. BELEIDSKADER	27
3.1 Internationaal	27
3.1.1 De Vogel- en habitatrichtlijn	27
3.1.2 Europese Kaderrichtlijn Water	28
3.2 Rijksbeleid	29
3.2.1 Het beleid, specifiek gericht op de ontwikkeling van estuariene natuur	29
3.2.2 Nota Ruimte	29
3.2.3 AMvB Ruimte	30
3.2.5 Het Nationaal Waterplan	32
3.2.6 Het stroomgebiedbeheerplan	33
3.3 Provinciaal beleid	34
3.3.1 Omgevingsplan Provincie Zeeland 2006-2012	34
3.3.2 Natuurbeheerplan Zeeland 2009	35
3.3.3 Werk in uitvoering: 10-puntenplan voor het Zeeuwse natuurbeleid	35

3.3.4 Nationaal Landschap Zuid-west Zeeland	35
3.3.5 Provinciale Ruimtelijke Verordening	37
3.4 Waterschapsbeleid	38
3.4.1 Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)	38
3.4.2 Waterbeheersplan 2010-2015 Waterschap Zeeuws-Vlaanderen	38
3.4.3 Stedelijk waterplan Zeeuws-Vlaanderen	38
3.5 Gemeentelijk beleid	39
3.5.1 Vigerende bestemmingsplannen gemeente Sluis	39
3.6 Conclusie	40
 4. GEBIEDSBESCHRIJVING	 43
4.1 Algemeen	43
4.2 Locatiekeuze	44
4.3 Ligging plangebied	45
4.4 Ruimtelijke structuur	46
4.5 Functionele structuur	52
 5. GEWENSTE ONTWIKKELING	 53
5.1 Beschrijving van het project	53
5.2 Het Projectplan ten behoeve van de dijkverlegging	56
5.2.1 Wettelijk kader van het projectplan	56
5.2.2 Beschrijving van het projectplan	56
5.3 Toekomstige inrichting van het plangebied	58
 6. PLANOLOGISCH RELEVANTE ASPECTEN	 61
6.1 Inleiding	61
6.2 Milieuaspecten	61
6.2.1 Bodem	61
6.2.2 Luchtkwaliteit	62
6.2.3 Geluid	64
6.2.4 Bedrijven en milieuzonering	64
6.2.5 Externe veiligheid	65
6.3 Archeologie en cultuurhistorie	65
6.4 Landschap	67
6.5 Natuur	67
6.5.1 Flora en fauna in het plangebied	67
6.5.2 Verslechteringstoets	69
<i>Inleiding</i>	69
6.6 Kabels en leidingen	72
6.7 Verkeerskundige aspecten	72

6.8 Waterhuishouding	73
6.8.1 Beschrijving van de effecten voor water in relatie tot beoogde ontwikkeling	73
6.8.2 Watertoets	79
6.8.3 Conclusie	82
6.9 Gevolgen voor de mens en de sociaal-economische effecten	82
6.10 Grondverwerving	84
6.11 (Sociaal -) economische uitvoerbaarheid	84
7. JURIDISCH-PLANOLOGISCHE REGELING	87
7.1 Algemeen	87
7.2 De bestemmingen	88
7.3 Beschrijving per bestemming	89
8. CONCLUSIE	93
9. HOREN, OVERLEG EN INSPRAAK	95
9.1 Overleg en horen	95
10. LITERATUUR & STUDIEOPGAVE EN BIJLAGEN	97
10.1 Literatuur en studieopgave	97
10.2 Bijlagen	97

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het Schelde-estuarium is het enige estuarium in Zuidwest Nederland dat nog redelijk intact is; een natuurlijke overgangszone van rivier- naar zeewater die onder invloed van het getij voortdurend verandert. Van een gezond ecosysteem is echter geen sprake, integendeel: de natuur in het Scheldegebied staat onder druk. Menselijke ingrepen zoals het inpolderen van schorren en slikken en de aanleg van het Schelde-Rijn kanaal, maar ook autonome ontwikkelingen, hebben de kwaliteit van het gebied aangetast. Zones van ondiep water zijn afgenomen, slikken zijn verkleind en soms ook verlaagd en diep water is uitgebreid en dieper geworden. Reden om het tij te keren.

In de Westerschelde ontbreekt het met name aan ondiepe, luwe zones met relatief lage stroomsnelheden, waar slib kan bezinken en waar zich ongestoord de cyclus van vorming van nieuwe slik en schor en de periodieke afslag daarvan bij stormvloed kan volstrekken. Dit zijn noodzakelijke voorwaarden voor de chemische, fysische en biologische processen die het estuarium in een duurzaam gezonde staat moeten brengen en houden. Om het Schelde-estuarium weer gezond te maken, is er dus een herstelprogramma nodig waardoor er meer ruimte voor de ontwikkeling van estuariene natuur gecreëerd wordt.

Op grond van gedegen en uitvoerig onderzoek heeft het Rijk besloten om minimaal 600 ha estuariene natuur te realiseren, verdeeld over de drie ecologische zones die in de Westerschelde onderscheiden worden. In ecologische zone 1 betreft het de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin met circa 120 hectare in de Willem-Leopoldpolder, waarvan circa 10 hectare gerealiseerd zal worden op Nederlands grondgebied en het resterende (grootste) gedeelte op Vlaams grondgebied.

Daarnaast is de huidige situatie nu zo dat het bestaande natuurgebied Het Zwin verzandt en aanslibt. Zonder ingrepen is het zeker dat het natuurgebied Het Zwin op korte termijn wordt afgesloten en daarmee evolueert naar een systeem van duinen, rietvelden en wilgenstruwelen. Om dit te voorkomen, zijn structurele maatregelen noodzakelijk. Het vergroten van de komberging door de voorliggende uitbreiding van het natuurgebied, is de ingreep waarmee dit bereikt wordt.

Omdat de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin niet past in het vigerende bestemmingsplan is het noodzakelijk om het planologisch regime te wijzigen; daarmee is de aanleiding voor dit inpassingsplan gegeven.

1.2 Wat vooraf ging

In dit eerste hoofdstuk komt een aantal onderwerpen aan bod die van belang zijn voor dit inpassingsplan. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de ontwikkelingen die hebben geleid tot dit inpassingsplan.

Voor het behoud en herstel van de natuur in het Schelde-estuarium - waar de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin aan bijdraagt - zijn twee trajecten van belang: Het traject Vogel- en Habitatrichtlijn (paragraaf 1.2.1) en het traject Langetermijnvisie Schelde-estuarium (paragraaf 1.2.2). In paragraaf 1.2.3 e.v. komen deze trajecten samen.

1.2.1 Traject Vogel- en Habitatrichtlijn en Natura 2000-gebieden

De Europese Unie heeft zich ten doel gesteld in 2010 de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen (Goteberg 2003). Een belangrijk instrument hiervoor is de uitvoering van de gebiedsgerichte onderdelen van de Vogel- en de Habitatrichtlijn. Dit betekent het realiseren van een netwerk van natuurgebieden van Europees belang: het Natura 2000 netwerk. Dit netwerk heeft als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa. In dit verband is de afspraak gemaakt dat de lidstaten van de Europese Unie alle maatregelen nemen die nodig zijn om een gunstige staat van instandhouding van soorten en habitattypen van communautair belang te realiseren¹.

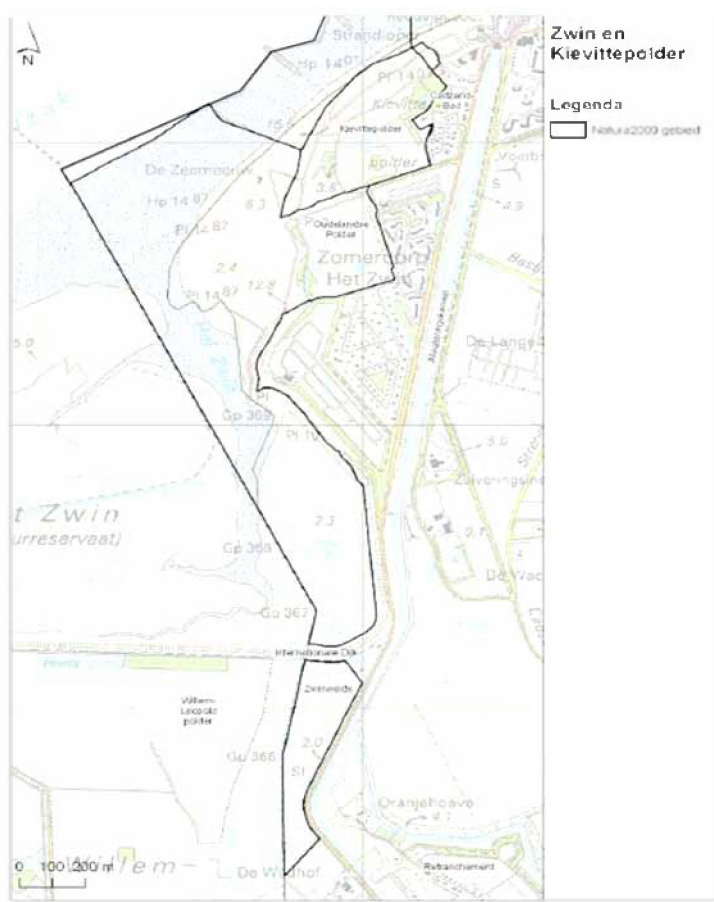
Nederland draagt met 162 gebieden bij aan het Natura 2000 netwerk. Deze bijdrage van Nederland vindt zijn neerslag in de Natura 2000 doelen. Dit zijn doelen die zowel op landelijk niveau als op gebiedsniveau zijn geformuleerd.

Het is verplicht om in de aanwijzing van een Natura 2000-gebied doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten en/of doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om deze reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren aan het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

Een van deze gebieden betreft Zwin & Kievittepolder (123). Voor dit gebied heeft het ontwerp-aanwijzingsbesluit in het najaar van 2008 ter inzage gelegen, en naar verwachting zal dit jaar het definitieve aanwijzingsbesluit worden vastgesteld. In de brief van 28 mei 2010 van de Minister van LNV aan Gedeputeerde Staten van Zee-

¹ Afkomstig uit: Natura 2000 doelendocument samenvatting, uitgave van het ministerie van LNV, juni 2006.

land wordt aangekondigd dat het aanwijzingsbesluit gewijzigd zal worden ten opzichte van het ter inzage gelegde ontwerp-besluit.

Dit door in het aanwijzingsbesluit - naar aanleiding van de provinciale overwegingen en met het oog op bestaande inzichten over de planontwikkeling voor dit grensoverschrijdende natuurontwikkelingsgebied - een aantal wijzigingen in de instandhoudingsdoelstellingen op te nemen. In het definitieve aanwijzingsbesluit zullen de volgende instandhoudingsdoelstellingen worden vastgelegd:

Behoud en indien van toepassing, herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;

- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de ecologische structuur & functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Voor Natura 2000-gebied 'Zwin & Kievittepolder' zullen in het definitieve aanwijzingsbesluit de volgende instandhoudingsdoelstellingen² per habitatype opgenomen worden:

H1140 Slik- en zandplaten, subtype A, doel: behoud van oppervlakte en verbetering van kwaliteit□
 H1310 Zilte pionierbegroeiingen, subtype A doel: uitbreiding van oppervlakte en behoud van kwaliteit□
 H1320 Slijkgrasvelden, doel: behoud oppervlakte en kwaliteit;
 H1330 Schorren en zilte graslanden, doel: behoud van oppervlakte en verbetering van kwaliteit□□
 H 2120 Witte duinen, doel: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit;
 H 2130 Grijs duinen, doel: behoud oppervlakte en kwaliteit grijze duinen, kalkrijk (subtype A);
 H 2160 Duindoornstruwelen, doel: behoud oppervlakte en kwaliteit.

In paragraaf 4.4. en 6.5. wordt hier nader op ingegaan.

1.2.2 Langetermijnvisie Schelde-estuarium

Het tweede traject dat is ingezet zijn de studies die in het kader van de toekomstige ontwikkeling van het Schelde-estuarium hebben plaatsgevonden ter voorbereiding van regeringsbesluiten op planniveau, het traject Langetermijnvisie 2030.

Op last van de Minister van Verkeer en Waterstaat van Nederland en de Vlaamse Minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening heeft de voormalige Technische Schelde Commissie in januari 1999 opdracht gegeven tot het voorbereiden van een Langetermijnvisie voor het gehele Schelde-estuarium. Deze commissie is later opgegaan in de Vlaams Nederlandse Scheldecommissie (VNSC). In de Lange Termijnvisie Schelde-estuarium (2001) is een integrale visie geschetst, die betrekking heeft op de veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid van het estuarium en op de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen ten aanzien van het beleid met betrekking tot het estuarium. Voor wat betreft de natuurlijkheid geeft de visie het streefbeeld aan dat binnen het estuarium in 2030 een grote diversiteit aan habitats wordt aangetroffen, met name gekarakteriseerd door slikken, schorren, ondiepwatergebieden en platen in zoet, brak en zout water. Daarbij behorende levensgemeenschappen komen in het estuarium duurzaam voor en zijn waar mogelijk versterkt. Een belangrijke basis daarvoor is gelegd door de ruimte die gecreëerd is voor natuurlijke dynamische, fysische, chemische en biologische processen, aangevuld met het feit dat de waterkwaliteit geen limiterende factor meer is.

² Brief Minister LNV aan GS d.d. 28 mei 2010

Daarbij behoren twee ecosysteemdooelstellingen: ruimte voor natuurlijke, dynamische, fysische, chemische en biologische processen en behoud of versterking van het estuariene ecosysteem met alle typische habitats en levensgemeenschappen langs de volledige zoet-zoutgradiënt.

In de memoranda naar aanleiding van de Langetermijnvisie hebben Vlaanderen en Nederland het ontwikkelen van het Schelde-estuarium als een gezond en multifunctioneel estuarien watersysteem dat op duurzame wijze gebruikt wordt voor menselijke behoeften als doelstelling vastgelegd. De onderlinge samenwerking is gericht op de drie aspecten van de visie: bescherming tegen overstromingen (veiligheid), toegankelijkheid van de Scheldehavens en de natuurlijkheid van het fysieke en ecologische systeem.

In juni 2003 is het studierapport "Voorstel voor natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium" gepresenteerd. Deze studie geeft aan welke maatregelen tot 2010, waar en waarom nodig zijn om het streefbeeld voor natuurlijkheid in 2030 te realiseren. In dit rapport worden twee planalternatieven gepresenteerd. In de zone aan de kustzijde geldt dat er aandacht geschonken moet worden aan habitat voor vis en benthos en het creëren van schor. Maatregelen die hiertoe bijdragen zijn ontpolderingen en het herstellen van het contact tussen de rivier en het achterland. In beide planalternatieven wordt als maatregel uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin genoemd (in het ene alternatief een grotere, in het andere alternatief een beperktere uitbreiding).

Daarnaast werd reeds in 1950 de Belgisch-Nederlandse Zwincommissie opgericht die als doel had om de natuurwaarden in het natuurgebied Het Zwin te behouden. Vanaf 1987 bestaat er een Technische Werkgroep die zich met deze problematiek bezighoudt. In het lange voortraject (sedert 1987) heeft deze technische werkgroep, samengesteld door de Internationale Zwincommissie, voorafgaand aan de milieueffectrapportage een analyse uitgevoerd van de mogelijke maatregelen om de verzanding van het natuurgebied Het Zwin tegen te gaan, en heeft overleg gevoerd met diverse partijen over de mogelijke ingrepen om de doelstellingen van het duurzaam behoud van het intergetijdengebied te bereiken. De vergroting van het natuurgebied Het Zwin in de vorm van het landwaarts verplaatsen van dijken in een gedeelte van de Willem-Leopoldpolder, sluit aan op dit initiatief van de Internationale Zwincommissie gericht op het bieden van een oplossing voor de huidige verzandingsproblematiek van het natuurgebied Het Zwin.

1.2.3 Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (OS2010)

De Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium is opgesteld door de Projectdirectie ontwikkelingsschets Schelde-estuarium (ProSes), een samenwerkingsverband van de

Vlaamse Administratie Waterwegen en Zeekanaal en de Nederlandse Ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Verkeer en Waterstaat. Opdrachtgever namens de Vlaamse en Nederlandse regering is de Technische Scheldecommissie, een permanent adviesorgaan voor beide regeringen. In de Ontwikkelingsschets is uitwerking gegeven aan de belangrijkste doelen uit de Langetermijnvisie Schelde estuarium: toegankelijkheid, veiligheid en natuurlijkheid en zijn besluiten geformuleerd met betrekking tot deze doelen.

Voor wat betreft de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium is het uitgangspunt van de beslissingen dat optimalisatie van de fysische, chemische en ecologische processen zal leiden tot herstel van habitats en populaties. De belangrijkste factor voor de optimalisatie van bijna alle natuurlijke processen in het estuarium, is ruimte. Voldoende ruimtelijke uitbreiding van het estuarium zal via procesherstel nagenoeg alle waardevolle habitattypen kunnen opleveren, de nu nog steeds voortschrijdende degradatie van het natuurlijk systeem stoppen en op termijn leiden tot herstel en verbetering. Door in te zetten op voldoende ruimte worden bovendien willekeurige keuzen voor arealen met specifieke habitattypen of voor bepaalde soorten vermeden.

Op basis van dit uitgangspunt is besloten dat 'ruimte voor de rivier' het leidend principe is bij de invulling van het streefbeeld natuurlijkheid uit de Langetermijnvisie alsook de voorlopige benadering voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen in de zin van de Habitatrichtlijn.

In de Ontwikkelingsschets worden voor wat betreft natuurlijkheid in de Westerschelde drie ecologische zones onderscheiden. De eerste zone is het mondingsgebied (inclusief natuurgebied Het Zwin): Vlake van de Raan tot Vlissingen. Zone 2 betreft de zone Vlissingen-Hansweert. Zone 3 betreft het gebied van Hansweert tot de grens, inclusief de Hertogin Hedwigepolder. Per zone zijn in de Ontwikkelingsschets besluiten geformuleerd over de concrete maatregelen die in de zones genomen zullen worden.

Ten aanzien van zone 1 is in de Ontwikkelingsschets aangegeven dat aandacht geschonken moet worden aan habitat voor vis en benthos en het creëren van schor. Maatregelen die hiertoe bijdragen zijn 'landwaarts verplaatsen van dijken' en het herstellen van het contact tussen de zee en het achterland. Bescherming en uitbreiding van natuurlijke habitats heeft hier prioriteit. Gelet hierop is het besluit geformuleerd, dat in deze zone tot 2010 minimaal 120 ha en maximaal 260 ha nieuwe natuur gerealiseerd wordt in de vorm van estuariene natuur die voldoet aan de eisen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn³. Vergroting van het natuurgebied

³ Het betreft besluit 3c uit het onderdeel "besluiten van de Nederlandse en Vlaamse regering uit Ontwikkelingsschets 2010 en toelichting 7.3.

Het Zwin in de vorm van het landwaarts verplaatsen van dijken in een gedeelte (minimaal 25%) van de Willem-Leopoldpolder is aangewezen als concrete maatregel⁴.

Het Kabinet en de Vlaamse regering zijn akkoord gegaan met de strategische besluiten uit de Ontwikkelingsschets in het Derde Memorandum van Overeenstemming d.d. 11 maart 2005. Tezamen vormen deze besluiten een pakket maatregelen dat beide regeringen tussen 2005 en 2010 wensen te effectueren om de veiligheid, toegankelijkheid en natuurlijkheid in het Schelde-estuarium te verbeteren. Het betreft besluiten (niet zijnde concrete beleidsbeslissingen) met een bestuurlijk-politieke binding tussen Vlaanderen en Nederland met een zware inspanningsverplichting om de gezamenlijke visie voor het Schelde-estuarium om te zetten in concrete plannen en maatregelen.

Een aantal inwoners en instellingen in de Provincie Zeeland heeft na de bekendmaking van de plannen uit de Ontwikkelingsschets voorstellen gedaan met alternatieven voor de aangekondigde ontpolderingen. Gedeputeerde Staten van Zeeland hebben naar aanleiding daarvan besloten de alternatieve plannen te laten beoordelen door een Commissie. Deze Commissie Onderzoek Alternatieven Ontpoldering Westerschelde (commissie Maljers) heeft de door 55 personen en instellingen ingezonden alternatieven nader bekeken. Onder andere is door de commissie Maljers een alternatief onderzocht dat uitgaat van het uitbreiden van het natuurgebied Het Zwin met extra ontpolderingen (in aanvulling op de voorliggende uitbreiding) op Nederlands gebied. De commissie is echter niet tot een oordeel kunnen komen ten aanzien van deze variant. De conclusie van de commissie Maljers is, dat geen van de voorgestelde alternatieven als alternatief kan gelden voor ontpolderingen met uitzondering van eventueel de Braakman Zuid⁵. Uit nader onderzoek door de Provincie is evenwel gebleken dat ook dit alternatief niet haalbaar is.

1.2.4 Natuurprogramma Westerschelde

Zoals in de vorige paragrafen is aangegeven, zijn er op basis van studie, planontwikkeling en besluitvorming afspraken met Vlaanderen en binnen Nederland gemaakt over het integrale project Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium (OS 2010). Daarbij wordt voorzien in een belangrijke rol voor de Provincie Zeeland. Deze rol heeft met name met betrekking op de voorbereiding van de natuurmaatregelen⁶.

Alvorens de Provincie besloot de regie- en voorbereidende rol voor het natuurherstelprogramma op zich te nemen heeft het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer

⁴ Afkomstig uit: Besluiten OS2010, pagina 30-32

⁵ Onderzoek alternatieven ontpoldering Westerschelde, commissie Maljers, 2006.

⁶ Op 7 oktober 2005 hebben Provinciale Staten van Zeeland besloten om de regierol te accepteren en op 30 januari 2006 hebben het Rijk en de provincie Zeeland een convenant ondertekend over de uitvoering van een aantal besluiten uit de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium en het Derde Memorandum van Overeenstemming.

en Voedselkwaliteit haar een verantwoording van de natuuropgave ter hand gesteld. Dit rapport 'Natuurprogramma Westerschelde'⁷ geeft een onderbouwing van de minimaal 600 ha estuariene natuur die gerealiseerd moet worden en geeft duidelijkheid over de relatie met de Europese verplichtingen ingevolge tot de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Kort samengevat is uit het rapport 'Natuurprogramma Westerschelde' het volgende naar voren gekomen. Het beleids- en planningstraject van de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium is in overeenstemming met de analyse en de opgaven uit het landelijke en Europese VHR-traject. De voorstellen beogen het behoud van de habitattypen en soorten eigen aan het Westerschelde-estuarium. In het OS 2010-traject is aangetoond dat behoud van kwaliteit deels kan worden bereikt door maatregelen binnen de Westerschelde: flexibele stortstrategie om de onderliggende systeemkenmerken te behouden, in het bijzonder het meergeulenstelsel en beschermingsstatus Vlake van de Raan als zeereservaat. Behoud en voldoende herstel moet echter vooral gevonden worden in de toevoeging van gebieden die bijdragen aan habitatvormende processen en met name gerelateerd aan laagdynamische natuur in orde van grootte van 600-770 hectare. Het Rijk heeft in het besluit om (minimaal) 600 hectare estuariene natuur te realiseren, gekozen voor de onderkant van de voorstellen. Dit betekent dat het natuurpakket het karakter heeft van "no regret" en dwingt tot ecologisch effectieve locaties en inrichtingen. Door deze toevoeging zodanig te kiezen dat een robuuster en duurzame structuur ontstaat, wordt het beslag op de ruimte (in het algemeen landbouwgronden) zo veel mogelijk beperkt zonder aan effectiviteit te verliezen.

1.2.5 Doorwerking Scheldeverdragen en Natura 2000-opgave

Het vergroten van het natuurgebied Het Zwin is vastgelegd in een van de 'Scheldeverdragen' tussen Vlaanderen en Nederland. In het Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium is bepaald dat ten laatste in 2010 een aanvang wordt gemaakt met het vergroten van het natuurgebied Het Zwin met minimaal 120 en maximaal 240 ha door het landinwaarts verplaatsen van dijken in de Willem-Leopoldpolder.

Inmiddels zijn de Scheldeverdragen geratificeerd en in werking getreden. Het Scheldeverdrag dat relevant is voor de realisering van de estuariene natuur (het Scheldeverdrag betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010) is op 1 oktober 2008 in werking getreden.

⁷ Natuurprogramma Westerschelde, ministerie LNV, 15 september 2005

1.3 Het inpassingsplan onder de rijkscoördinatieregeling

De voorbereiding van het voorliggende inpassingsplan is begonnen onder de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO). Inmiddels is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) op 1 juli 2008 in werking getreden, en is de voorbereiding voortgezet onder deze nieuwe wet. Als gevolg hiervan is een aantal termen gewijzigd, hetgeen verduidelijking behoeft. Kort samengevat: onder de oude WRO was er sprake van een rijksprojectbesluit onder de rijksprojectenprocedure, onder de nieuwe Wro is er sprake van een inpassingsplan onder de rijkscoördinatieregeling.

In het hiernavolgende wordt een en ander toegelicht. Op 1 februari 2004 is de Wet op de Ruimtelijke Ordening aangevuld met een regeling omtrent de besluitvorming over ruimtelijke investeringsprojecten die van zodanig belang zijn dat het Rijk de regie van de publieke besluitvorming van begin tot eind in eigen hand wenst te nemen (artikelen 39a tot en met 39q WRO).

Op grond van deze regeling kon in een besluit van Onze Ministers wie het aangaat, na overleg in de ministerraad worden bepaald dat op de besluitvorming omtrent een project de rijksprojectbesluitprocedure en/of in combinatie de uitvoeringsmodule van toepassing was (artikel 39a WRO, het 'toegangsbesluit').

Voor het voorliggende project is dit toegangsbesluit het besluit dat door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in overeenstemming met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is genomen na overleg in de Ministerraad op 17 december 2004 waarbij is bepaald dat voor de uitvoering van het "Project Natuurontwikkeling Westerschelde" de rijksprojectenprocedure als bedoeld in de artikelen 39a tot en met 39q van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (rijksprojectbesluit- en uitvoeringsbesluitmodule) wordt gevolgd⁸.

In het toegangsbesluit is bepaald dat de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit optreedt als projectminister en de rol van bevoegd gezag vervult, gezamenlijk met de Minister van VROM. De Provincie Zeeland treedt op als initiatiefnemer en neemt de inhoudelijke voorbereiding van het rijksprojectbesluit en de uitvoeringsbesluiten met de daarbij behorende m.e.r.-procedure op zich. Dit besluit is bij brief d.d. 7 september 2005 voorgelegd aan de Tweede Kamer⁹. De Tweede kamer heeft vervolgens ingestemd met dit besluit¹⁰.

⁸ Brief van de minister van LNV, mede namens de minister van VROM, aan de Voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 7 september 2005, kamerstuk 30 244 nr 1.

⁹ Zie vorige voetnoot.

¹⁰ Op grond van artikel 39a lid 3 WRO werd met het besluit geacht te zijn ingestemd indien de Tweede Kamer binnen vier weken na toezending van dat besluit geen besluit had genomen omtrent de behandeling daarvan.

Op 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening in werking getreden. Voor wat betreft het overgangsrecht geldt, dat een besluit als bedoeld in artikel 39a WRO wordt gelijkgesteld met een besluit als bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef Wro (het zogenaamde toegangsbesluit).

Omdat er voor de inwerkingtreding van de Wro geen ontwerp-rijksprojectbesluit ter inzage is gelegd, zijn de artikelen 3.35, eerste lid, onder a of b en vierde lid, en 3.36 Wro van toepassing op het vervolg van de procedure. Dit betekent, dat er thans een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 Wro met toepassing van de rijkscoördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.35 Wro wordt vastgesteld door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer gezamenlijk.

De voorbereiding en bekendmaking van het inpassingsplan wordt gecoördineerd met de voorbereiding en bekendmaking van de op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten die nodig zijn om de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin te kunnen realiseren. Dit betreft onder andere een watervergunning, een Natuurbeschermingswetvergunning, een ontheffing op grond van de Flora en Faunawet en een ontgrondingenvergunning. Naast de vergunningen en ontheffingen, moet er ook nog een aantal meldingen gedaan worden. Deze meldingen worden wel voorbereid, maar zullen pas kort voor de aanvang van de werkzaamheden worden ingediend.

De Crisis- en Herstelwet is inmiddels in werking getreden en is van toepassing op het voorliggende inpassingsplan en de benodigde uitvoeringsbesluiten ten behoeve van de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin. Dit heeft verschillende consequenties waarvan de belangrijkste is dat de eventuele proceduretijd bij de Raad van State is verkort.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingaan op het MER en het voorkeursalternatief.

In hoofdstuk 3 wordt een beschrijving gegeven van het internationale beleidskader en (in aanvulling op het beleid dat al is genoemd in paragraaf 1.2) het beleidskader van het Rijk en tot slot de beleidskaders van de Provincie Zeeland en de gemeente Sluis.

In hoofdstuk 4 wordt de huidige situatie van het gebied beschreven en wordt tevens ingegaan op de locatiekeuze voor de realisering van de estuariene natuur.

In hoofdstuk 5 wordt een beschrijving gegeven van het project (de maatregelen die genomen zullen worden) en wordt ingegaan op de wijze waarop het project zal worden uitgevoerd. In het bijzonder wordt ingegaan op het projectplan ten behoeve van de dijkverlegging en de toekomstige inrichting van het gebied.

In hoofdstuk 6 wordt een beschrijving gegeven van het onderzoek dat ter voorbereiding van het inpassingsplan is uitgevoerd. Dit betreft aspecten als natuur en landschap, flora en fauna, beschermde en beeldbepalende elementen, leidingen en infrastructuur, verkeerskundige aspecten, de waterhuishouding en tot slot de sociale en economische uitvoerbaarheid.

In hoofdstuk 7 wordt een juridische toelichting gegeven op de planregels en de plankaart.

In hoofdstuk 8 wordt de belangafweging die ten grondslag heeft gelegen aan het inpassingsplan weergegeven (conclusie).

In hoofdstuk 9 ten slotte, wordt (bij het ontwerp-inpassingsplan) verslag gedaan van het horen van Provinciale Staten van Zeeland en de Gemeenteraad van Sluis en van de reacties in het kader van het Bro overleg.

In hoofdstuk 10 wordt een overzicht gegeven van de rapporten en onderzoeken die de grondslag vormen van het voorliggende inpassingsplan en van de bijlagen bij dit inpassingsplan.

2. HET MER EN DE KEUZE VOOR HET VOORKEURSALTER-NATIEF

2.1 De relatie tussen het inpassingsplan en het MER

In de Wet milieubeheer (Wm) is bepaald dat ter zake van activiteiten die zijn aangewezen in het Besluit MER een milieu effectrapportage (MER) opgesteld moet worden bij de voorbereiding van de plannen en besluiten die in het Besluit MER zijn aangegeven. Een inpassingsplan is een dergelijk plan of besluit dat in het Besluit MER is aangegeven. Aangezien voor de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin een inpassingsplan wordt opgesteld, er bovendien een verslechteringstoets dient te worden uitgevoerd én daarnaast ook voor Vlaanderen geldt dat het opstellen van een MER verplicht is, is het 'internationaal Milieu Effect Rapport over structurele maatregelen voor het duurzaam behoud en de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied' opgesteld.

Op grond van artikel 7.37 Wm dient het bevoegd gezag (het Rijk) in het kader van het besluit tot vaststelling van het inpassingsplan te vermelden:

- de wijze waarop rekening gehouden is met de in het milieueffectrapport beschreven gevolgen voor het milieu;
- hetgeen is overwogen over de in het MER beschreven alternatieven;
- hetgeen is overwogen over de inzake het MER ingebrachte opmerkingen en adviezen, waaronder het toetsingsadvies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

In dit hoofdstuk wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 7.37 Wm.

2.2 Alternatieven en varianten

Door de toenemende verzanding en aanslibbing lijkt het natuurgebied Het Zwin, als unieke en belangrijke ecologische zone in het mondingsgebied van de Schelde, verloren te gaan. De uitbreiding van natuurgebied Het Zwin gekoppeld aan deze verzandingsproblematiek leidt tot de volgende tweeledige doelstelling voor dit project:

- een technische doelstelling die is gericht op het duurzaam behoud van het intergetijdengebied dat bescherming geniet in het kader van de Europese natuurwetgeving. Op die manier wordt een gunstige staat van de instandhoudingsdoelstellingen bereikt en behouden;
- een beleidsmatige doelstelling die gericht is op de creatie van voldoende natuur in het Schelde-estuarium om de natuurlijkheid van het estuarien systeem te ver-

beteren. Wat het natuurgebied Het Zwin betreft, gaat het dan specifiek om het mondingsgebied.

Om deze doelstellingen te bereiken, moeten verschillende maatregelen genomen worden:

- het vergroten van de komberging door grootschalige afgraving van aangeslibde delen binnen het bestaande natuurgebied Het Zwin;
- het betrekken van (een deel van) de Willem-Leopoldpolder in de komberging en het verleggen van de Internationale Zwindijk en aanleg van een nieuwe dijk rond het vergrote natuurgebied Het Zwin;
- herstellen van de natuurlijke afwatering van het achterliggende gebied door verbeterde spuiwerking van het gebied.

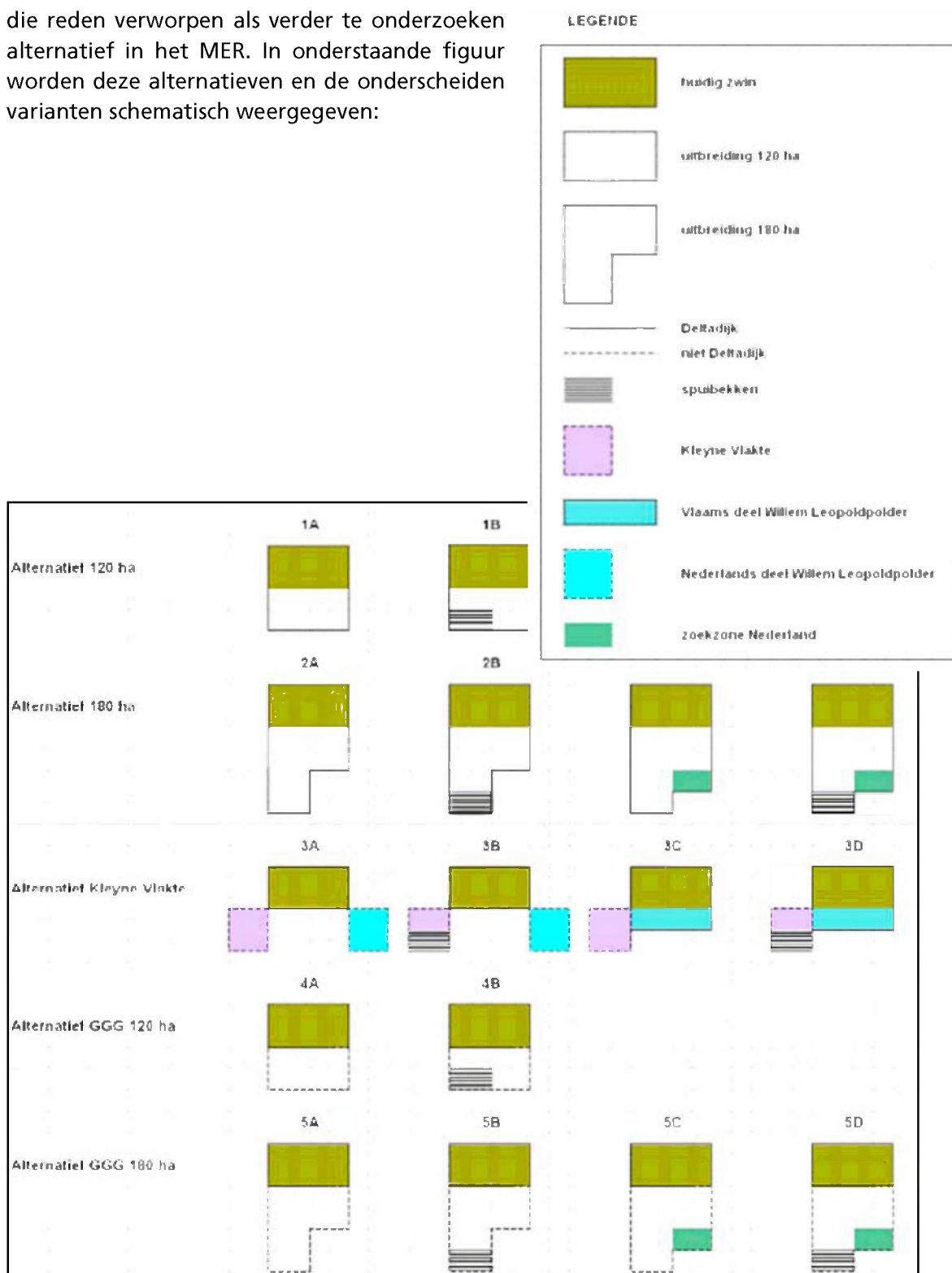
Er zijn 5 basisalternatieven ontwikkeld, waarbij per alternatief verschillende varianten onderscheiden worden:

- *Alternatief 1* omvat het afgraven van het schor in het bestaande natuurgebied Het Zwin, het uitgraven van de hoofdgeul en de zijgeulen, het herinrichten van een deel van de Willem-Leopoldpolder (ca. 120 ha), het aanleggen van een nieuwe dijk en het weghalen van de dijk tussen het huidige natuurgebied Het Zwin en de Willem-Leopoldpolder.
- *Alternatief 2* omvat dezelfde ingrepen als beschreven voor alternatief 1, met dien verstande dat een groter deel van de Willem-Leopoldpolder (180 ha) wordt ingericht als intergetijdengebied.
- Bij *Alternatief 3* wordt de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin gesitueerd in het oostelijke Nederlandse deel van de Willem-Leopoldpolder en de Kleyne Vlakte ten westen van het huidige natuurgebied Het Zwin in Vlaanderen. Dit gebied wordt afgegraven en er wordt een aantal geulen en poelen gegraven. Het alternatief omvat de inschakeling van de weilanden van het Vlaamse natuurreservaat 'De Zwinduinen en -polder' als gecontroleerd intergetijdengebied door het aanbrengen van een doorlaatmiddel in de Internationale Dijk.
- *Alternatief 4* betreft de inrichting van de Vlaamse Willem-Leopoldpolder als een gecontroleerd intergetijdengebied met een afsluitbaar inlaatwerk ter hoogte van de Internationale Dijk.
- *Alternatief 5* omvat het volledig westwaarts verleggen van de Zwinggeul.

Daarbij gaan de alternatieven 1 t/m 3 uit van ontpoldering; alternatieven 4 en 5 betreffen alternatieven met doorlaatmiddel ook wel aangeduid als gereduceerde getijdengebieden.

De locatie van de camping 'De Sandt Plaet' maakt in het alternatief 3 géén onderdeel uit van de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin. Echter, binnen alternatief 3 is het niet mogelijk om volledige en natuurlijke inter- of supratidale gebieden (zone vanaf de laagwaterlijn landinwaarts) te ontwikkelen in de uitbreidingsgebieden Kleyne Vlakte en de Nederlandse oostelijke Willem-Leopoldpolder. Dit alternatief voldoet dus niet aan de bovenbeschreven doelstellingen van het project en is om

die reden verworpen als verder te onderzoeken alternatief in het MER. In onderstaande figuur worden deze alternatieven en de onderscheiden varianten schematisch weergegeven:

Naast deze basisalternatieven komen in het MER het nulalternatief, het milieuvriendelijke alternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief aan de orde. Deze alternatieven kunnen als volgt omschreven worden:

- *Nulalternatief*: het nulalternatief is het alternatief waarbij het project niet gerealiseerd wordt. Dit is echter geen beleidsoptie (zie onder andere rapporten en studies als genoemd in paragraaf 1.2). Wel fungeert het nulalternatief als referentie voor het beschrijven en beoordelen van effecten.
- *Het milieuvriendelijke alternatief (MA)*: Dit is het alternatief dat uit het effectenonderzoek van de basisalternatieven naar voren komt als keuze met de minst negatieve gevolgen voor het milieu.
- *Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA)*: Het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) gaat uit van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu welke technisch haalbaar zijn. Bij het MMA wordt gezocht naar een aanvullend pakket van milieumaatregelen bij het MA om zo het MA te optimaliseren. Het MMA kan dus gezien worden als het milieuvriendelijke alternatief (MA), aangevuld met een aantal realistische extra (mitigerende) maatregelen, met name gericht op een verdere verbetering van water, landschap, landbouw en bijbehorende milieuomstandigheden.

2.3 Beschrijving van het MA

Uit de effectbeschrijving van de verschillende milieudisciplines zoals opgenomen in het MER blijkt, dat niet alle effecten die optreden ten aanzien van de onderzochte basisalternatieven onderscheidend zijn. In navolgende tabel wordt een overzicht gegeven van de onderscheidende effecten tijdens de beheersfase (de fase volgend op de aanleg) voor het totale project op zowel Nederlands als Vlaams grondgebied.

Effectscore	Voorkeur	
+++	grootste voorkeur	
++		
+		
0		
-		
--		
---	kleinste voorkeur	

Effect	Ontpoldering						Gereduceerd getij					
	Klein		Groot				Klein		Groot			
	1A	1B	2A	2B	2C	2D	4A	4B	5A	5B	5C	5D
Bodem												
Stopzetten bemesting/bestrijdingsmiddelengebruik												
Ontstaan van bodemverontreiniging												
Water												
Wijziging getijprisma												
Verzanding van het Zwin												
Waterkwaliteit in het Zwin												
Verziltig van het grondwater												
Afwatering van de polders												
Fauna en flora												
Habitattypen (kwantitatief)												
Habitattypen (kwalitatief)												
Aandachtssoorten hogere planten												
Aandachtssoorten macrobenthos												
Aandachtssoorten vissen												
Aandachtssoorten kust- en watervogels												
Aandachtssoorten broedvogels												
Coherentie van ecologische structuur en functies												
Gaafheid van het gebied												
Compleetheid in ecologische zin												
Resistentie (herstelvermogen)												
Vermogen tot ontwikkeling in een voor de instandhouding gunstige zin												
Landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie												
Wijzigen geomorfologie												
Wijziging landschapsecologische kenmerken												
Functionele versnippering actueel gebruik												
Verdwijnen en verstoren historisch geografische structuren												
Verlies bouwkundig erfgoed												
Verlies archeologische waarden												
Wijziging perceptieve kenmerken												
Mens-sociaal-organisatorische aspecten												
Toegankelijkheid projectgebied voor recreanten												
Belevingswaarde/landschappelijke kwaliteit (recreanten)												
Ingenomen landbouwgrond												
Impact op verderzetting landbouwbedrijvigheid												
Invloed verziltig op productiewaarde omliggende akkers												
Invloed waterpeil op aanpalende landbouwgrond												
Ruimtelijke impact op woonfunctie												
Hinderbeleving (wonen)												
Mens-gezondheid												
Plaatsgebonden risico												

De te verwachten onderscheidende negatieve effecten die relevant zijn voor de vergelijking van de alternatieven zijn:

- verzilting van het grondwater en het daarmee samenhangend productieverlies in de landbouw;
- verlies aan landbouwgrond en –bedrijvigheid;
- ondermaatse ontwikkeling van de kwaliteit van de doelhabitats;
- functionele versnippering van het gebied;
- de verstoring van reliëf- en hydrografische structuren (wijziging van de geomorfologie);
- het verlies aan bouwkundig erfgoed;
- het verlies van historisch geografische structuren en archeologische waarden;
- de wijziging van de perceptieve kenmerken;
- verminderde belevingswaarde voor recreanten;
- het verlies van woonfunctie en de visuele hinderbeleving voor de bewoners (ten gevolge van de aanwezigheid van de nieuwe dijk).

Daartegenover staan (onderscheidende) positieve effecten door:

- het wegvallen van bemesting en bestrijdingsmiddelengebruik;
- het vertragen van de verzanding;
- de afname van de wateroverlast in de polders;
- de toename van het aantal en de kwaliteit van de doelhabitats, hogere planten, macrobenthos, vissen, kust- en watervogels en broedvogels;
- de toename van de natuurlijke (coherentie, gaafheid, compleetheid, resistentie en vermogen tot ontwikkeling in een voor de instandhouding gunstige zin) en landschapsecologische kenmerken.

Sommige van deze effecten zijn slechts in beperkte mate voor Nederland aan de orde. De effecten op de kwaliteit van de habitats, de gaafheid van het gebied, het macrobenthos, en de vissen zijn over de alternatieven bekeken, gemengde effecten. Vertaald naar voorkeur kan er een groter verschil optreden tussen de alternatieven voor deze effecten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de habitatkwaliteit waar de alternatieven met doorlaatmiddel een duidelijke mindere voorkeur genieten dan de ontpolderingsalternatieven.

Rekening houdend met de geformuleerde projectdoelstellingen inzake verzanding en natuurontwikkeling, en na afweging van bovenomschreven effecten wordt alternatief 2A (het grote ontpolderingsalternatief) aangemerkt als het MA, omdat dit alternatief de beste garantie biedt voor het openhouden van de monding en het tegengaan van verzanding en de meeste kansen biedt op ontwikkeling en behoud van optimale estuariene natuur.

2.4 Beschrijving van het MMA

In het MER wordt een opsomming gegeven (paragraaf 8.2 van het hoofdrapport) van de mitigerende maatregelen die getroffen kunnen worden, gespecificeerd naar de verschillende milieudisciplines.

Daaruit blijkt dat de effecten van bodemverontreiniging - in het geval van keuze voor een spuibekken - beheersbaar zijn. Ook grondwaterverzilting kan door een aangepast (zoet)waterbeheer in voldoende mate gemitigeerd worden zodat de impact op de landbouwproductie beperkt tot vermeden kan worden. De belevingswaarde en landschappelijke kwaliteit kunnen, door een uitgekiend ontwerp van de dijken en de wandel- en fietspaden, een meerwaarde betekenen voor de recreatie. Voor de impact van het project op de voortzetting van de landbouwactiviteiten kan grondcompensatie een oplossing bieden; de verwerving van de woningen in de zoekzone dient door een sociaal en financieel begeleidingsplan ondersteund te worden. Voor de overige negatieve effecten kunnen echter geen mitigerende maatregelen getroffen worden.

Na implementatie van de mitigerende maatregelen kan de voorkeur voor de grote ontpolderingsalternatieven en met name voor de alternatieven 2A en 2C bevestigd en versterkt worden.

2.5 Afweging, voorkeursalternatief en mitigerende maatregelen

In het MER is het Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA) beschreven. Dit betreft de ontpolderingsalternatieven 2A en 2C waarbij uitgegaan is van een oppervlakte van 180 hectare. Echter, een dergelijk omvangrijke uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin gaat ten koste van een effectief verlies aan landbouwareaal en polderlandschap, effecten die niet te mitigeren zijn.

Het MMA zoals beschreven in het MER, behoeft niet gelijk te zijn aan het voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief is een beslissing van de initiatiefnemer in afstemming met het bevoegd gezag.

In maart 2009 heeft op initiatief van de Provincie Zeeland bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de wettelijke adviseurs omtrent het te kiezen voorkeursalternatief.

Voor het bepalen van het Nederlandse voorkeursalternatief zijn de volgende criteria geformuleerd:

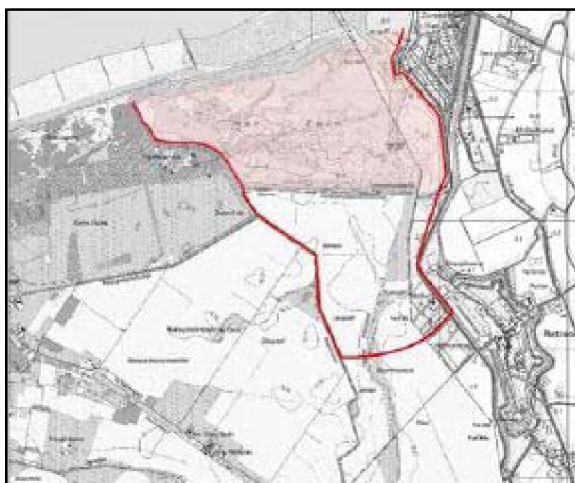
- het alternatief moet *minimaal* voldoen aan de doelstelling om het natuurgebied Het Zwin uit te breiden met in totaal minimaal 120 hectare, waarbij voor Nederland een opgave is vastgelegd van tenminste 10 hectare;

- de voorkeur gaat uit naar het alternatief dat het best tegemoet komt aan de projectdoelstelling en daarnaast aansluit bij het Vlaamse voorkeursalternatief, rekening houdend met de wensen in de regio aan Nederlandse kant;
- voor de zoekzone (extra Nederlandse oppervlakte in het zuidoosten van het uitgebreide natuurgebied Het Zwin) wordt geopteerd als dit een betekenisvolle bijdrage is aan de projectdoelstelling.

Gelet op deze criteria, kan gesteld worden dat alle alternatieven voldoen aan het eerste criterium (minimaal 120 hectare waarvan 10 op Nederlands grondgebied). Voor wat betreft het tweede criterium geldt dat in Vlaanderen besloten is voor alternatief 1A (120 hectare), omdat een grotere oppervlakte maatschappelijk niet haalbaar is. Voor de zoekzone geldt dat de areaaltoename (8 hectare) niet in een betekenisvolle andere beoordeling voor de verschillende effecten op natuur resulteert. Daar komt bij dat er in de zoekzone sprake is van een woonfunctie.

De adviseurs die hebben deelgenomen aan het bestuurlijk overleg, konden unaniem instemmen met het benoemen van alternatief 1A als het voorkeursalternatief.

Gelet op onder andere bovengenoemde overwegingen, is alternatief 1A aangemerkt als het voorkeursalternatief. Dit alternatief is, zoals uitgewerkt in het inrichtingsplan, vastgelegd in het voorliggende inpassingsplan. In paragraaf 5.3. wordt een omschrijving gegeven van het inrichtingsplan.

2.6 Ingebrachte opmerkingen, reacties en adviezen

2.6.1 Reacties op het MER

In deze paragraaf worden, zodra deze beschikbaar zijn, de relevante zaken uit de reactienota vermeld en wordt aangegeven hoe in dit inpassingsplan hiermee is omgegaan:

Relevante zaken	Verwerking in het inpassingsplan
<i>In te vullen in ontwerp inpassingsplan</i>	

2.6.2 Toetsingsadvies en aanbevelingen

Het MER doorloopt de volledige procedure. Als het toetsingsadvies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage beschikbaar is, wordt hiervan in deze paragraaf verslag gedaan.

3. BELEIDSKADER

3.1 Internationaal

3.1.1 De Vogel- en habitatrichtlijn

De Vogelrichtlijn (Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand) is in 1979 in werking getreden. De Vogelrichtlijn heeft tot doel de bescherming en het beheer van alle vogels die op het grondgebied van de Europese Unie in het wild leven en hun habitats (leefomgeving).

De Vogelrichtlijn heeft twee beschermingsstrategieën: de bescherming van leefgebieden van een aantal specifieke soorten en de algemene bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het grondgebied van de Europese lidstaten. Het gehele gebied van de Westerschelde is aangewezen als Vogelrichtlijngebied.

De Habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna) is in 1992 in werking getreden. De Habitatrichtlijn heeft als doel de biologische diversiteit in de Europese Unie in stand te houden. De aanmelding onder de Habitatrichtlijn is gebaseerd op het voorkomen van 51 habitattypen uit bijlage 1 en van 35 planten en diersoorten (voor zover het geen vogels betreft) uit bijlage 2 van de betreffende richtlijn.

De Habitatrichtlijn verplicht Nederland om voor alle habitattypen en soorten waar het mede verantwoordelijkheid voor draagt in een goede staat van instandhouding te brengen en om daartoe instandhoudingsdoelstellingen te definiëren.

De Habitatrichtlijn heeft twee beschermingsstrategieën: de bescherming van natuurlijke habitats en de habitats van een aantal specifieke soorten (gebiedsbescherming) en de strikte bescherming van soorten die van belang zijn voor de Europese Unie (soortenbescherming); ongeacht waar deze diersoorten voorkomen. Het gehele gebied van de Westerschelde is aangemeld als habitatrichtlijngebied.

De Europese Unie heeft zich tot doel gesteld in 2010 de achteruitgang van biodiversiteit te stoppen. Een belangrijk middel om de achteruitgang van biodiversiteit te stoppen is het realiseren van een netwerk van natuurgebieden van Europees belang: het Natura 2000 netwerk. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten en omvat alle gebieden die beschermd zijn op grond van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De lidstaten van de Europese Unie zijn verplicht om voor de Natura 2000-gebieden een duurzame staat van instandhouding te creëren. De aanwijzing als Vogelrichtlijngebied en de aanmelding als Habitatrichtlijngebied voor het gehele gebied van de Westerschelde betekenen niet alleen dat ingrepen op hun effecten voor de natuurwaarden moeten worden beoordeeld en verslechtingen door maatregelen moeten worden voorkomen, maar ook dat een staat van duurzame instandhouding van habitats en soorten gerealiseerd wordt.

Voor de Westerschelde zijn van belang de habitats met betrekking tot de laagdynamische natuur. De oppervlakte van het estuarium moet zodanig zijn dat een evenwichtige verdeling aanwezig is van de verschillende deelecotopen (laagdynamische-hoogdynamische delen, diepe en ondiepe delen, slibrijke-zandige delen, zoute en brakke delen) in samenhang met de aangrenzende schorren.

3.1.2 Europese Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is sinds 22 december 2000 officieel van kracht. De richtlijn heeft tot doel de kwaliteit van oppervlaktewateren en grondwater in de Europese Unie te beschermen en te verbeteren en het duurzaam gebruik van water te bevorderen. Een nevendoelstelling is de harmonisatie van Europese waterwetgeving. De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water moeten op 22 december 2015 zijn bereikt. Deze termijn kan onder bepaalde voorwaarden worden verlengd met maximaal twee periodes van zes jaar. De uiterste datum komt daarmee op 2027.

Voor oppervlaktewateren maakt de KRW een onderscheid tussen chemische en biologische kwaliteitsdoelstellingen die uitgedrukt worden in maatstaven om 'een goede toestand' te bereiken. Om die 'goede toestand' te bereiken is het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde op 27 november 2009 vastgesteld. In dit beheerplan worden de milieudoelstellingen ten aanzien van de Schelde geformuleerd.

De Westerschelde vormt een onderdeel van het veel grotere stroomgebied van de Schelde waarvoor de doelstellingen van de KRW worden uitgewerkt in een stroomgebiedbeheersplan. De verdergaande verbetering van de waterkwaliteit van de Schelde is een belangrijke randvoorwaarde voor ecologisch herstel en zal daarmee een bijdrage gaan leveren aan de realisering van de Vogel- en Habitatrichtlijn-doelen.

In het stroomgebied Schelde zijn 56 oppervlaktewaterlichamen en vijf grondwaterlichamen onderscheiden, waaronder het natuurgebied Het Zwin. Bij oppervlaktewater gaat het vooral om kustwater, overgangswater en meren en in een enkel geval ook een kleine rivier ofwel beek. Daarnaast zijn hier de voor Nederland kenmerkende polders met sloten en kanalen veel aanwezig.

Van de oppervlaktewaterlichamen verkeert alleen de Zeeuwse Kust in een oorspronkelijke vorm en inrichting. Het merendeel van het oppervlaktewater is door mensen aangelegd (kunstmatig ontstaan). Verder zijn in het stroomgebied Schelde ook veel Europees beschermde gebieden aanwezig, welke relaties hebben met grond- en/of oppervlaktewater. Het gaat in totaal om 18 Natura 2000-gebieden, 4 schelpdierwateren en 68 zwemwateren. Ook bevinden zich in het stroomgebied Schelde twee grondwaterlichamen waaruit grondwater wordt onttrokken bestemd voor menselijke consumptie.

Er zijn voor het natuurgebied Het Zwin geen specifieke doelen gesteld vanuit de KRW-opgave. Vanuit de instandhoudingsdoelen worden geen aanvullende eisen gesteld ten aanzien van waterkwaliteit.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Het beleid, specifiek gericht op de ontwikkeling van estuariene natuur

In paragraaf 1.2 is een overzicht gegeven van de beleidsdocumenten, rapporten, de memoranda en de verdragen waarin de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin is onderzocht, gemotiveerd en vastgelegd. In aanvulling op deze stukken wordt in deze paragraaf een overzicht gegeven van andere relevante beleidsdocumenten op Rijksniveau.

3.2.2 Nota Ruimte

In de Nota Ruimte wordt aangegeven dat het Rijk, de provincies en de gemeenten verantwoordelijk zijn voor de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere waarden en kenmerken van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, de Natuurbeschermingswetgebieden en de Ecologische Hoofdstructuur.

Op de bij de Nota Ruimte behorende kaart C 'Nationale ruimtelijke Hoofdstructuur: water, natuur, landschap' is de Westerschelde aangemerkt als Zuidwestelijke Delta.

Voor de Zuidwestelijke Delta als geheel wordt in de Nota Ruimte tevens een duurzaam herstel van natuurlijke processen nagestreefd. De beoogde natuurmaatregelen die in de vorm van ontpoldering en anderszins zijn voorzien, dragen in ruime mate bij aan het realiseren van dit doel. Voor de Westerschelde betekent dit dat met name het areaal laagdynamische getijdennatuur (schorren en slikken) zal worden uitgebreid.

In paragraaf 4.5.4.1 van de Nota Ruimte wordt tot slot specifiek ingegaan op de Vlaams – Nederlandse Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium: Aangegeven wordt

dat het Rijk samen met Vlaanderen een pakket van projecten en maatregelen zal opstellen om in het Schelde-estuarium als geheel de veiligheid tegen overstromen, de toegankelijkheid voor de scheepvaart en de kwaliteit van de natuurlijkheid ook in de toekomst te waarborgen en waar mogelijk op een hoger plan te tillen. De Ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium wordt aangehaald, en ook wordt aangegeven dat onder andere voor wat betreft natuurlijkheid de ruimtelijke consequenties groot zijn door meer ruimte te geven aan het water van het Schelde-estuarium.

Het Rijk heeft daarnaast in de Nota Ruimte delen van Zeeland aangewezen tot Nationaal Landschap Zuidwest Zeeland en van het daarvan deels uitmakende gebied West Zeeuws-Vlaanderen de kernkwaliteiten beschreven. Het plangebied is gelegen binnen dit gebied. Het uitgangspunt is: behoud door ontwikkeling. Dat betekent dat de bijzondere kwaliteiten van het landschap moeten worden behouden. Tegelijkertijd blijven noodzakelijke ontwikkelingen mogelijk en zelfs gewenst. Zo is ruimtelijke ontwikkeling van een gebied mogelijk, mits deze kernkwaliteiten worden behouden of versterkt. Dat heet het 'ja, mits'-principe. Provincies werken het beleid verder uit. Zo maken ze voor elk Nationaal Landschap een uitvoeringsprogramma, waarin staat beschreven hoe een gebied wordt ontwikkeld en welke projecten daaraan bijdragen.

3.2.3 AMvB Ruimte

De AmvB Ruimte zal naar verwachting medio 2010 in werking treden en heeft directe gevolgen voor de ruimtelijke besluitvorming van andere overheden. Het omvat alle ruimtelijke rijksbelangen uit eerder uitgebrachte planologische kernbeslissingen (PKB's) die juridisch moeten doorwerken tot in bestemmingsplannen. De eerder uitgebrachte PKB's hebben onder de nieuwe Wro de status van structuurvisie gekregen en zijn daarmee niet langer bindend voor andere partijen. De AmvB Ruimte bevat daarom, passend binnen het nieuwe stelsel van de Wro, een zo beleidsneutraal mogelijke vertaling van deze bestaande ruimtelijke kaders. Met de AmvB Ruimte maakt het rijk op pro-actieve wijze duidelijk aan welke regels provinciale verordeningen en gemeentelijke bestemmingsplannen moeten voldoen en wat de ruimte is waarbinnen provincies en gemeenten hun eigen ruimtelijke belangen vorm kunnen geven.

Om de biodiversiteit in Nederland te beschermen, in stand te houden en verder te ontwikkelen heeft het rijk in de AmvB Ruimte de ecologische hoofdstructuur (EHS) aangewezen. De Provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing en begrenzing in een verordening van de gebieden die de ecologische hoofdstructuur vormen. De Provincie moet in een verordening regels stellen aan bestemmingsplannen in de EHS. Voor de EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe activiteiten die de wezenlijke kenmerken en waarden van de ecologische hoofdstructuur significant aantasten zijn verboden, tenzij sprake is van groot openbaar belang, er geen andere mo-

gelijkheden voor realisatie zijn en de negatieve gevolgen worden beperkt en gecompenseerd.

Daarnaast zijn in de AmvB twintig Nationale Landschappen opgenomen. De twintig Nationale Landschappen zijn gebieden met zeldzame en kenmerkende landschapskwaliteiten. De provincies moeten in een verordening het planologisch regime voor de nationale landschappen opnemen: ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, zolang de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt. Dit is het 'ja, mits'-principe.

Om ons land te beschermen tegen de zee is een duurzaam kustfundament nodig. Dat kustfundament moet voldoende ruimte bieden voor de versterking van de zee-wering met behoud van de natuurlijke waarden. Het rijk wijst in de AMvB Ruimte de grenzen van het kustfundament aan. De landwaartse begrenzing wordt door de Provincie Zeeland bij verordening nader vastgesteld. Als een bestemming in het kustfundament wordt gewijzigd, moet gemotiveerd worden dat rekening is gehouden met de landschappelijke kernkwaliteit 'de vrije horizon' en de overige gebiedskwaliteiten van de kust. Daarnaast moeten de primaire waterkeringen in het bestemmingsplan als zodanig worden bestemd.

3.2.4 Samen werken met water (bevindingen van de Deltacommissie 2008)

De Deltacommissie heeft op verzoek van de regering het advies 'Samen werken met water' uitgebracht, welk advies gaat over de bescherming van Nederland tegen de gevolgen van klimaatverandering. Daarbij gaat het om de vraag hoe Nederland zo ingericht kan worden dat het ook op de zeer lange termijn klimaatbestendig is, veilig tegen overstromingen, en een aantrekkelijke plaats is en blijft om te leven. Naast (water)veiligheid wordt in het advies ook ingegaan op samenhang met wonen en werken, landbouw, natuur, recreatie, landschap, infrastructuur en energie. Veiligheid en duurzaamheid zijn de twee pijlers voor de strategie van de komende eeuwen. Naast bescherming tegen het water, benadrukt en benoemt het advies de kansen voor de Nederlandse samenleving.

In het advies speelt 'waterveiligheid' een cruciale rol. Hierbij gaat het om de bescherming tegen overstromingen en het veiligstellen van de zoetwatervoorziening. Het zekerstellen van waterveiligheid voorkomt slachtoffers en maatschappelijke ontwrichting, het voorkomt schade aan economie, landschap, natuur, cultuur en reputatie. Het advies gaat ervan uit dat een veilig Nederland een collectief maatschappelijk belang is waarvoor de overheid verantwoordelijkheid neemt en blijft nemen.

De urgentie (voor uitvoering) van het advies is groot. Nederland heeft een achterstand in te lopen omdat niet wordt voldaan aan de huidige geldende normen. Bovendien zijn de normen achterhaald en moeten naar boven worden bijgesteld.

Daarnaast verandert het klimaat snel, stijgt de zeespiegel waarschijnlijk sneller dan aangenomen en neemt de (extreme) variatie in rivierafvoeren naar verwachting toe.

De Deltacommissie heeft voor de korte en middellange termijn een aantal concrete aanbevelingen geformuleerd, omdat actie nu noodzakelijk is voor het verhogen van het veiligheidsniveau. De aanbeveling voor de Westerschelde luidt als volgt: 'de Westerschelde moet open blijven om het waardevolle estuarium en de vaarroute naar Antwerpen te behouden. Veiligheid moet op peil worden gehouden door dijkversterking'. De te realiseren primaire waterkering zal voldoen aan de nieuwste veiligheidsnormen om daarmee het gewenste veiligheidsniveau te bereiken als beoogd door de Deltacommissie.

3.2.5 Het Nationaal Waterplan

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op de bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water, en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiertoe worden genomen.

Het Nationaal Waterplan (NWP) is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

In het Nationaal Waterplan is een eerste uitwerking gegeven aan het Deltaprogramma die wordt opgesteld naar aanleiding van het advies van de Deltacommissie in 2008. Dit programma is gericht op duurzame waterveiligheid en zoetwatervoorziening.

Naast alle plannen om Nederland in de toekomst veilig en leefbaar te houden, is de uitvoering van maatregelen nu al in volle gang. Ook worden langs de kust de zogenoemde zwakke schakels aangepakt. De zuidwestelijke Delta (het gebied dat wordt begrensd door de Nieuwe Waterweg / Nieuwe Maas, de Biesbosch en het Schelde-estuarium) is een gebied met veel grote wateren met elk een eigen karakter. De Deltawerken hebben veiligheid gebracht, maar een belangrijk nadeel van de aanleg van de Deltawerken is het wegvallen van de estuariene dynamiek waardoor de natuurlijke processen in de Zuidwestelijke Delta zijn verstoord. Specifiek voor de Westerschelde geldt daarbij ook nog, dat de Westerschelde sterk onderhevig is geweest aan menselijke activiteiten. Door onder andere inpolderingen, aanleg van harde

oeververdedigingen, zandwinning, vaargeulverruiming en de matige waterkwaliteit verkeert de Westerschelde in een ongunstige staat van instandhouding.

De beleidskeuze voor de Zuidwestelijke Delta is enerzijds het werken aan de bescherming tegen overstroming en anderzijds het opnieuw toelaten van natuurlijke processen door het gecontroleerd opheffen van de harde scheiding tussen de diverse waterbekkens om zo herstel van de estuariene dynamiek mogelijk te maken. Herstel van de getijdendynamiek moet de nadelige invloed van de Deltawerken op de ecologie wegnemen. Herstel van de getijdendynamiek vergroot ook het zelfreinigend en natuurlijk productievermogen van het water en verdeelt de belasting van nutriënten beter over de wateren.

3.2.6 Het stroomgebiedbeheerplan

De Kaderrichtlijn Water geeft voor alle landen in de Europese Unie een kader voor de bescherming en verbetering van de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater en van de kwantiteit van het grondwater. Het stroomgebiedbeheerplan Schelde geeft onder andere een beschrijving van dit stroomgebied, de doelen voor de oppervlakte- en grondwaterlichamen en een samenvatting van de maatregelen die genomen gaan worden.

Het stroomgebiedbeheerplan voor de Schelde is op 27 november 2009 vastgesteld door de Ministerraad en op 22 december 2009 gepubliceerd. In dit beheerplan worden de milieudoelstellingen ten aanzien van de Schelde geformuleerd. De doelen voor het oppervlaktewater hebben een chemische en een ecologische component. Voor de chemische kwaliteit van het water zijn de normen bepaald door de Europese Commissie en vastgelegd in de Richtlijn Prioritaire Stoffen. De ecologische doelen zijn in het stroomgebied Schelde bepaald, gebruikmakend van landelijke milieukwaliteitseisen, aangevuld met een nadere regionale uitwerking. Indien de doelen naar verwachting niet in 2015, maar later kunnen worden bereikt, is een motivering daarvoor gegeven. Voor de grondwaterlichamen zijn normen voor nitraat en bestrijdingsmiddelen vastgesteld voor de gehele EU. Voor een aantal overige stoffen zijn aanvullend daarop drempelwaarden voor de grondwaterkwaliteit in het stroomgebied Schelde vastgesteld. De chemische normen en de goede ecologische toestand van oppervlaktewatertypen en de chemische en kwantitatieve normen voor grondwater worden als milieukwaliteitseisen vastgelegd in het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. Afgeleide ecologische normen worden als concrete doelstellingen voor de Kaderrichtlijn Water opgenomen in de waterplannen van rijk en provincies.

Het natuurgebied Het Zwin is binnen het stroomgebied van de Schelde getypeerd als kustwater. In het stroomgebiedbeheerplan is het geactualiseerde monitoringsprogramma opgenomen zoals dat vanaf 2010 operationeel zal zijn. Uit de KRW-

Monitoringresultaten voor de chemische toestand van de oppervlaktewaterlichamen is gebleken voor het natuurgebied Het Zwin dat deze niet voldoet (Chemie totaaloordeel, exclusief stoffen waarvan de norm lager is dan de rapportagegrens, combinatie OM en TT monitoring; rapportagejaar 2009). De ecologische toestand is matig. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn in zijn algemeenheid:

- de verontreiniging met nutriënten, bestrijdingsmiddelen en zware metalen door punt- en diffuse bronnen; en
- de uitgebreide en ver doorgevoerde kunstmatige- of sterk veranderde inrichting en regulering van wateren.

De grondwaterlichamen verkeren echter in een goede toestand.

Het KRW maatregelenprogramma is gebaseerd op de aanpak van deze oorzaken met als doel om de toestand te verbeteren. Het KRW Maatregelenprogramma voor de periode 2010-2015 bestaat in de eerste plaats uit maatregelen die worden genomen in het kader van nationale en/of Europese wetgeving. Deze richtlijnen waren al eerder dan de KRW van kracht. Hiervoor is de laatste jaren landelijk en regionaal beleid ontwikkeld en worden al maatregelen genomen. Aanvullend hierop worden in het KRW-maatregelenprogramma een groot aantal regionale en locatiegebonden maatregelen opgenomen. Voor beschermde Natura 2000-gebieden zijn maatregelen opgenomen ter verbetering van de watercondities.

Als gevolg van het KRW-maatregelenprogramma neemt de ecologische waterkwaliteit in alle oppervlaktewaterlichamen toe en verbetert de bescherming van het grondwater. Maar deze toename is nog niet voldoende. Om de KRW doelen te halen zijn aanvullende maatregelen na 2015 noodzakelijk. Daarom is ook globaal aangegeven welke maatregelen zijn voorzien voor de periode 2016-2027. In het volgende stroomgebiedbeheerplan worden deze maatregelen stroomgebiedbreed afgewogen en concreter geprogrammeerd.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsplan Provincie Zeeland 2006-2012

Het Omgevingsplan Provincie Zeeland 2006-2012 is op 1 oktober 2006 in werking getreden en bevat het provinciaal beleid voor ruimte, milieu en water. Belangrijkste doelstellingen zijn het faciliteren van de economische dynamiek, het bevorderen van de sociaal-culturele dynamiek en het versterken van de Zeeuwse omgevingskwaliteiten. Voor het onderdeel waterkwaliteit is op 13 november 2009 een planherziening vastgesteld voor de Kaderrichtlijn Water.

Voor de deltawateren integraal is de doelstelling de ontwikkeling van een veilige en gezonde delta en is de strategie gericht op herstel van estuariene dynamiek. Als

actie wordt genoemd het uitvoeren van het natuurlijk van de Ontwikkelingsschets schelde estuarium 2010 onder regie van de Provincie.

Vervolgens wordt specifiek ingegaan op de Deltawateren afzonderlijk. De Westerschelde wordt in het omgevingsplan als zodanig genoemd als het enige overgebleven estuarium in het deltagebied. Ook wordt aangegeven dat er 600 ha estuariene natuur gerealiseerd zal worden, waarvoor het natuurgebied Het Zwin met minimaal 10 ha op Nederlands grondgebied vergroot wordt.

3.3.2 Natuurbeheerplan Zeeland 2009

Het Natuurbeheerplan Zeeland 2009 is het provinciale beleidskader voor verwerving, functieverandering, inrichting en beheer van de natuurgebieden en agrarische beheergebieden van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Zeeland. De Ecologische Hoofdstructuur is een netwerk van natuurgebieden, agrarische beheergebieden en ecologische verbindingzones waarbinnen de natuur in stand wordt gehouden. Het Natuurbeheerplan bevat gedetailleerde kaarten van de EHS waaruit blijkt waar de natuur- en beheergebieden liggen, wat de natuurbeleidsdoelen voor deze gebieden zijn en wat de subsidiemogelijkheden zijn voor verwerving, functieverandering, inrichting en beheer. In het Natuurbeheerplan is de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin opgenomen als deels bestaande natuur en bosgebied en deels als gewenste ontwikkelingsrichting van nieuwe natuur. De camping 'De Sandt Plaet' valt buiten de EHS-begrenzing van het Natuurbeheerplan. De uitbreiding van het estuariene natuurgebied Het Zwin past derhalve binnen het gewenste ontwikkelingskader van het Natuurbeheerplan Zeeland 2009.

3.3.3 Werk in uitvoering: 10-puntenplan voor het Zeeuwse natuurbeleid

De Nota Werk in uitvoering, door gedeputeerde staten vastgesteld op 3 oktober 2000, beschrijft, vanuit de twee pijlers van het Zeeuwse groene beleid (behoud en ontwikkeling) 10 relevante aandachtsgebieden met bijhorende actiepunten die moeten leiden tot een duurzaam en groen Zeeland: Zeeuwse ecologische hoofdstructuur, Natuurherstel Westerschelde, Ecologische verbindingzones, Soortenbescherming, Agrarisch natuurbeheer, Provinciaal faunabeleid, Nieuwe aanwijzingen Natuurbeschermingswet 1998, Natuur en water, Mens en natuur en Landschap. Voor wat betreft natuurherstel Westerschelde wordt aangegeven dat gekozen is voor een bestuurlijk compromis, dat vastgelegd is in de Bestuursovereenkomst.

3.3.4 Nationaal Landschap Zuid-west Zeeland

Het plangebied is gelegen binnen het Nationaal Landschap Zuid-west Zeeland. Het Nationaal Landschap Zuid-west Zeeland is rijksbeleid en valt voor de uitvoering onder verantwoordelijkheid van de Provincie. Dit is terug te zien in het vaststellen van

de begrenzing en kernkwaliteiten in het Omgevingsplan Zeeland. In het Omgevingsplan gelden voor het gebied West Zeeuws-Vlaanderen de volgende kernkwaliteiten voor wat betreft het landschap en de daarin voorkomende cultuurhistorische patronen en elementen:

Kernkwaliteiten ¹¹ landschap	Plaatsbepaling en beschrijving van de kernkwaliteit
Groen recreatielandschap	Groene duingebieden aan de kust met uitgebreide recreatieve voorzieningen. Goede ontsluiting van het achterland
Dijkenlandschap	Beeldbepalend agrarisch karakter met voornamelijk akkerbouw. Afwisselende verkavelingsstructuur, van kleinschalig in het oudland tot relatief grootschalig landinwaarts. Karakteristieke, veelal beplante binnendijken.
Dekzandlandschap	Besloten, kleinschalige zandgronden ten zuiden van Aardenburg.
Natuurlandschap	Uitgebreide natte natuurgebieden in en aansluitend aan (voormalige) kreken en geulen. Bijzondere natuurwaarden in Het Zwin en het Groote Gat ten zuiden van Oostburg.

Kernkwaliteiten cultuurhistorie	Plaatsbepaling en beschrijving van de kernkwaliteit
Strandwallenlandschap	Kustlandschap met typerende afwisseling tussen dijken en duingebied, paalhoofden langs de kust, verdrongen gebieden en zeearmen.
Oudland	Middeleeuwse nederzettingenpatronen en sporen van bewoning in de Romeinse tijd op het dekzandgebied bij Aardenburg.
Dekzandgebied	Besloten, kleinschalig landschap met voormalig Romeins castellum Aardenburg.
Geulen en kreekresten	Uitgebreid, grotendeels goed herkenbaar geulensysteem rond voormalige eilanden en tussen het Zwin en de Braakman.
Vestingsteden	Vier historische Vestingsteden: Retranchement, Sluis, Aardenburg en IJzendijke.
Staats-Spaanse Linies	In oost-west richting lopende, meer of minder herkenbare restanten van de verdedigingslinies uit de 80-jarige oorlog. Een groot aantal voormalige forten en schansen is goed herkenbaar in het landschap.
Bijzondere bouwwerken	Historische boerderijen, molens en monumentale bebouwing in kernen en dorpsgezichten.

De Provincie heeft daarnaast de opdracht gekregen het beleid voor het Nationaal Landschap verder uit te werken en een inschatting te maken van het bedrag dat

¹¹ Bron: Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap 2006-2013, blz. 11.

voor de uitvoering nodig is. De Provincie heeft deze opgaven in het Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap 2006-2013 opgenomen. Voor alle polders binnen het gebied West Zeeuws-Vlaanderen is het behoud van de openheid en accentueren van de dijks patronen wenselijk. In het poldergebied bestaat het behouden en versterken van de kernkwaliteiten uit het behouden en accentueren van de karakteristieke polderstructuur van de voormalige eilandpolders Cadzand en Groede, de smalle en uitgestrekte geulpolders, de tussenliggende grootschalige polders en de noordelijk hiervan liggende grootschalige Renaissance polders met een rationele verkaveling. Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met het patroon, karakter en de openheid van de polders. Voor de geulpolders past (verdere) aanleg van natuurgebieden (uitwerking van de ecologische hoofdstructuur) en langs de Passageule het accentueren van de historische verdedigingslinies (conform het project valorisatie van de Staats- Spaanse Linies). Voor de Staats-Spaanse Linies gaat het om herstel of accentueren van een aantal forten, schansen, liniedijken en voormalige inundatievelden. Binnen de geulpolders is verder een invulling van natuurgebieden, waterberging en het recreatief medegebruik (c.q. toegankelijkheid) wenselijk.

3.3.5 Provinciale Ruimtelijke Verordening

Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (nWro) in werking getreden. De Wro betekent dat de Provincie gaat werken met nieuwe instrumenten en nieuwe procedures in de ruimtelijke ordening. Deze instrumenten zijn een middel om beleidsdoelen te realiseren. Voor wat de Provincie Zeeland betreft gaat het dan om het behoud van kwaliteiten van Zeeland en vooral om ervoor te zorgen dat deze Provincie een plek blijft waar het goed wonen, werken en recreëren is.

In de Kadernota Wro is in hoofdlijnen aangegeven hoe Provincie Zeeland met de Wro wil omgaan. In de uitwerking van de Kadernota is nog concreter aangegeven hoe de Provincie de beleidsdoelen uit het Omgevingsplan wil uitvoeren met inzet van de nieuwe instrumenten. Een nieuw instrument is ook de provinciale ruimtelijke verordening die in de plaats komt van de goedkeuring van bestemmingsplannen. Met de verordening maakt de Provincie vooraf duidelijk welke onderdelen van het provinciale beleid (de provinciale belangen, zoals die in het Omgevingsplan zijn beschreven) bindende betekenis hebben voor gemeentelijke plannen. Duidelijkheid vooraf in plaats van toetsing achteraf.

In de Provinciale Ruimtelijke verordening Zeeland die op 9 april 2010 door Provinciale Staten is vastgesteld, worden regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen, de toelichting of ruimtelijke onderbouwing daaronder begrepen. Hoewel niet van toepassing op inpassingsplannen zijn de regels van het onderhavige inpassingsplan conform het beleid als opgenomen in deze verordening opgesteld. Concreet betekent dit dat voor de primaire waterkering de bestemming 'Waterstaat – Waterkering' is opgenomen en de bestaande en nieuwe natuur is bestemd als 'Natuur'.

3.4 Waterschapsbeleid

3.4.1 Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

In de aard en omvang van de nationale waterproblematiek doen zich structurele veranderingen voor. Klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking maken een nieuwe aanpak in het waterbeleid noodzakelijk. In februari 2001 sloten daarom Rijk, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en Vereniging van Nederlandse Gemeenten de Startovereenkomst Waterbeleid 21ste eeuw. Daarmee werd de eerste stap gezet in het tot stand brengen van de noodzakelijke gemeenschappelijke aanpak. Twee jaar later worden de resultaten van die samenwerking en van voortschrijdende kennis en inzicht neergelegd in dit Nationaal Bestuursakkoord Water, hierna te noemen NBW.

3.4.2 Waterbeheersplan 2010-2015 Waterschap Zeeuws-Vlaanderen

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen heeft recentelijk een nieuw waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2010-2015. In dit plan staat beschreven hoe het Waterschap ervoor zorgt dat er overal voldoende water in de sloten en kreken is. Het Waterschap streeft met haar beleid, beheer en onderhoud naar een optimale status en aanwezigheid van oppervlaktewater en grondwater, dat van geschikte kwaliteit is voor mens en omgeving. Dit wordt bereikt met veilige en duurzame systemen voor wateraanvoer, -afvoer en -berging. Het Waterschap draagt zorg voor een veilig en goed bewoonbaar gebied met gezonde en duurzame watersystemen. Recreatief medegebruik en 'beleving' van het water krijgen daarbij ook aandacht.

Water heeft meerdere functies, een van deze functies is natuur. Het uitgangspunt bij de functie natuur is het behoud en ontwikkeling van natuurwaarden. Voor de waterhuishouding is de samenhang binnen het gebied en met de aangrenzende gebieden belangrijk. Op voorwaarde dat de situatie voor de overige functies niet actief verslechtert, wordt de waterhuishouding afgestemd op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden in het gebied.

3.4.3 Stedelijk waterplan Zeeuws-Vlaanderen

Daarnaast werken de drie gemeenten in Zeeuws-Vlaanderen (Hulst, Sluis en Terneuzen) samen met het Waterschap aan een stedelijk waterplan.

Het waterplan Zeeuws-Vlaanderen kent de volgende doelen:

- het verkrijgen van een gezamenlijke en realistische visie op het stedelijk waterbeheer;
- het afstemmen van het waterbeleid binnen de gemeenten, tussen de gemeenten en het Waterschap en met andere partijen, zodat de kwantitatieve en kwalitatieve

- tatieve stedelijke wateropgaven gehaald worden tegen de laagste maatschappelijke kosten;
- het maken van concrete afspraken over normen, maatregelen, de bekostiging daarvan en de doorwerking in de ruimtelijke ordening.

Het planproces is verdeeld in een drietal fasen. Als eerste is in een verkenningennota de huidige toestand van het water in beeld gebracht, inclusief kansen en knelpunten. Vervolgens is in de Visienota is een visie gepresenteerd op het stedelijk water in Zeeuws-Vlaanderen. Er wordt daarbij inzicht gegeven waar men naartoe wil met het stedelijk waterbeheer. Hierin komen de volgende onderwerpen aan de orde als verantwoordelijkheden, waterkwantiteit, waterkwaliteit en ecologie, water en ruimtelijke ordening, afvalwater en afkoppelen regenwater, monitoring en evaluatie, organisatie en communicatie.

In een maatregelennota 2008 is tenslotte beschreven wat er in de periode tot 2010 gedaan moet worden om aan de doelstelling te voldoen.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Vigerende bestemmingsplannen gemeente Sluis

Het grootste deel van het plangebied bevindt zich binnen het vigerende bestemmingsplan 'Buitengebied' van de voormalige gemeente Sluis-Aardenburg dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 19 juli 2001 en goedgekeurd door GS op 12 februari 2002. Op basis van bestemmingsplan 'Buitengebied' heeft dit deel van het plangebied achtereenvolgens van noord naar zuid de navolgende bestemmingen:

- de bestemming 'Gebied met waterstaatkundige functie en natuurwetenschappelijke betekenis' voor wat betreft de monding van de hoofdgeul op de Noordzee en het strand;
- de bestemming 'Natuurgebied, getijdengebied' voor wat betreft het huidige natuurgebied Het Zwin. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud en de versterking van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden met inachtneming van de subbestemming 'getijdengebied';
- de bestemming 'Waterstaatswerken' voor wat betreft de bestaande Internationale dijk. Deze gronden zijn primair bestemd voor de waterkering, alsmede voor verkeersdoeleinden indien dit uit oogpunt van de waterstaatsbelangen toelaatbaar is;
- de bestemming 'Natuurgebied' voor wat betreft een deel van de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud en de versterking van natuurwetenschappelijke en landschappelijke waarden;
- de bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarde' voor wat betreft een volgend deel van de uitbreiding van het

natuurgebied Het Zwin. Deze gronden zijn bestemd voor een op de aanwezige natuurwaarden afgestemd, grondgebonden agrarisch gebruik en het behoud en de versterking van de landschappelijke en/of natuurwetenschappelijke waarden. Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om de bestemming te wijzigen in de bestemming 'Natuurgebied'.

Een beperkt deel van het plangebied bevindt zich binnen het vigerende bestemmingsplan 'Kampeer-/zomerhuizenterrein Oudelandsepolder, De Wildhof, De Winne' dat door de raad van de voormalige gemeente Sluis is vastgesteld op 11 augustus 1994. Het betreft de camping 'De Sandt Plaet'. Op basis van dit bestemmingsplan heeft de camping de bestemming 'Recreatieve doeleinden, kampeerterrein'. Deze gronden zijn bestemd voor verblijfsrecreatie, wegen, paden, parkeerterrein, water, groen, speel- en andere recreatieve voorzieningen. Op de gronden mogen één bedrijfswoning van maximaal 750 m³ en niet voor bewoning bestemde gebouwen (horeca maximaal 300 m², detailhandel maximaal 200 m², in totaal maximaal 1.750 m²) gerealiseerd worden. Het aantal standplaatsen bedraagt maximaal 675 met minimaal 25% toeristische standplaatsen. Verder zijn er per (soort) standplaats nader regels opgenomen ten aanzien van dichtheid, bebouwingsoppervlak, parkeerplaatsen e.d.

Ter landschappelijke inpassing van de camping is als omzoming van het terrein de bestemming 'Groen' opgenomen. Deze gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen, wegen en paden ten behoeve van de ontsluiting van het kampeerterrein.

3.6 Conclusie

De huidige bestemmingen binnen de vigerende bestemmingsplannen bieden geen mogelijkheden voor de uitbreiding van estuariene natuur. Dit wordt door middel van voorliggend inpassingsplan mogelijk gemaakt, door aan de betreffende gronden de bestemming "Natuur – Estuariene natuur" te geven.

Een van de doelstellingen als omschreven in het Omgevingsplan Zeeland, is herstel van de estuariene dynamiek in de Deltawateren. De Westerschelde wordt als zodanig genoemd als het enige overgebleven estuarium in het Deltagebied. De voorliggende uitbreiding van natuurgebied Het Zwin wordt expliciet genoemd, maar vormt geen specifieke doelstelling in het omgevingsplan.

Realisering van estuariene natuur geeft uitvoering aan:

- het nationaal beleid en internationaal beleid in zijn algemeenheid;
- de Natura 2000 doelstellingen;
- het Verdrag dat met Vlaanderen is gesloten;

- en de specifieke beleidskeuzes voor de Zuidwestelijke Delta als aangegeven in de Nota Ruimte.

Samengevat kan ook geconcludeerd worden dat de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin goed ingebed is in en uitvoering geeft aan het provinciaal, nationaal en internationaal beleid.

4. GEBIEDSBESCHRIJVING

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt, voorafgaand aan de gebiedsbeschrijving, ook het proces van de locatiekeuze beschreven. In de gebiedsbeschrijving wordt ingegaan op de ligging van het plangebied en de bestaande ruimtelijke en functionele structuur.

4.2 Locatiekeuze

In de inleiding is aangegeven dat in het kader van de Ontwikkelingsschets 2010 door de Vlaamse en Nederlandse regering is besloten om in ecologische zone 1 tot 2010 minimaal 120 en maximaal 260 hectare nieuwe estuariene natuur te ontwikkelen die voldoet aan de eisen van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Vergroting van het natuurgebied Het Zwin in de vorm van het landwaarts verplaatsen van dijken in een gedeelte (minimaal 25%) van de Willem-Leopoldpolder is aangewezen als concrete maatregel. Aan dit besluit is een uitvoerig studietraject voorafgegaan.

Rapport "Voorstel voor natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de Ontwikkelingsschets 2010"

In juni 2003 is het studierapport "Voorstel voor natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium" gepresenteerd. Deze studie geeft aan welke maatregelen, waar en waarom nodig zijn om het streefbeeld voor natuurlijkheid in 2030 te realiseren. In dit rapport worden twee planalternatieven met een gelijk ambitieniveau gepresenteerd. Het ene alternatief omvat voorstellen voor een kleiner aantal grootschalige buitendijkse maatregelen, het andere alternatief voorstellen voor een groter aantal kleinschalige maatregelen, waaronder binnendijkse maatregelen. In de zone aan de kustzijde geldt dat er aandacht geschonken moet worden aan habitat voor vis en benthos en het creëren van schor. Maatregelen die hiertoe bijdragen zijn ontpolderingen en het herstellen van het contact tussen de rivier en het achterland. Aangegeven wordt dat in de betreffende zone buitendijkse maatregelen zeer moeilijk zijn en dat er derhalve weinig keus is¹². In beide planalternatieven wordt als maatregel uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin genoemd (in het ene alternatief een grotere, in het andere alternatief een beperktere uitbreiding).

De conclusie naar aanleiding van de uitgevoerde studie is dat natuurontwikkeling in grotere aaneengesloten gebieden, zoals onder andere de uitbreiding van het Natuurgebied Het Zwin, leidt tot herstel van de habitatvormende fysische processen en tot meer robuuste ontwikkeling van karakteristieke gemeenschappen. Omdat deze gebieden een uitbreiding vormen van het estuarium, dragen ze ook meer bij aan de dissipatie van getij-energie en reductie van de troebelheid van het water.

Strategische MER

In het kader van het Strategisch MER¹³ is onderzocht of de mogelijke alternatieven onderscheiden konden worden op basis van de effecten op het milieu. Gebleken is dat de onderzochte alternatieven zich niet of nauwelijks onderscheidden ten aanzien van de effecten op het milieu.

¹² Zie Studierapport natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium, pagina 58 ev.

¹³ Strategisch milieueffectenrapport Ontwikkelingsschets Schelde-estuarium 2010, Proses, september 2004.

Het MER

In het MER wordt aangegeven dat het natuurgebied Het Zwin verzandt en aanslibt. Zonder ingrepen is het zeker dat het natuurgebied Het Zwin op korte termijn wordt afgesloten en daarmee evolueert naar een systeem van duinen, rietvelden en wilgenstruwelen. Om dit te voorkomen zijn structurele maatregelen noodzakelijk. De mogelijkheden van ingrepen die de verzanding tegengaan, liggen in het vergroten van de komberging door afgravingswerkzaamheden in het bestaande natuurgebied Het Zwin zelf (afgravingen in het centrale gedeelte van het natuurgebied Het Zwin en het verbreden en verdiepen van de hoofdgeul) en een ruimtelijke uitbreiding ervan. De belangrijkste ingreep is op basis hiervan geworden het vergroten van de komberging door uitbreiding van natuurgebied Het Zwin in de Willem-Leopoldpolder. Maatregelen die gericht zijn op natuurontwikkeling zonder ontpoldering van de Willem-Leopoldpolder zijn weinig zinvol, gezien de geringe potenties. De oplossing voor het verzandingsprobleem werd bij de opmaak van de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium gekoppeld aan de benodigde extra ruimte voor natuur om de natuurlijkheid van het Schelde-estuarium te herstellen.

In hoofdstuk 2 is ingegaan op de mogelijke varianten die voor wat betreft de uitbreiding mogelijk zijn, en is aangegeven op welke gronden het voorkeursalternatief is gekozen.

Conclusie

Zoals blijkt uit het bovenstaande, zijn de mogelijkheden voor buitendijkse maatregelen in de kustzone gering. Uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin vormt de meest effectieve maatregel. Omdat de uitbreiding logischerwijs moet aansluiten op het bestaande natuurgebied Het Zwin was de locatiekeuze voor het voorliggende project beperkt. In het MER zijn verschillende varianten bekeken en op grond daarvan is het voorkeursalternatief bepaald, waarbij rekening is gehouden met het maatschappelijke gevolgen.

Gelet op het feit dat daarnaast met het voorliggende project zowel tegemoet gekomen wordt aan de problematiek van de verzanding als ook de doelstelling van een duurzaam behoud van het Schelde-estuarium wordt ingevuld, is voorliggende locatiekeuze voldoende onderbouwd.

4.3 Ligging plangebied

Het natuurgebied Het Zwin is gedeeltelijk gelegen in de Provincie West-Vlaanderen en gedeeltelijk in de Provincie Zeeland. Het bestaande natuurgebied heeft een oppervlakte van 183 hectare, waarvan 150 hectare is gelegen op Belgisch grondgebied en 33 hectare op Nederlands grondgebied in de gemeente Sluis (het plangebied). De

door weilanden rondom de oude Zvingeul. Binnen het plangebied bevinden zich een natuurgebied en een camping.

Binnen het plangebied vonden in het verleden geen industriële activiteiten plaats en er worden geen bijzondere knelpunten voor wat betreft bodemverontreiniging verondersteld. Als gevolg van oorlogsactiviteiten kan er lokaal wel sprake zijn van verontreiniging met zware metalen.

De bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Sluis, aangevuld met nadere informatie van de gemeente, geeft aan dat de bodem van het plangebied tot op 2 meter diepte als 'niet verontreinigd' wordt beschouwd. Op de bodemkwaliteitskaart is een aandachtslocatie aangegeven ter hoogte van camping 'De Sandt Plaet'. In het kader van de grondverwerving wordt momenteel ter plaatse van de camping bodemonderzoek gedaan. De resultaten hiervan wordt bij het ontwerp-inpassingsplan gevoegd.

Zie ook MER – deelrapport bodem, paragraaf 4.1
--

Water

Voor het grondwater geldt, dat het grondwaterpeil in de polders op circa 0 m NAP (2 meter onder het maaiveld) ligt. Dit peil wordt door controle van het grachtenpeil redelijk constant gehouden. Onder de polders komt bijna overal brak grondwater voor, een restant van het zeewater dat na terugtrekking van de zee in de ondergrond is achtergebleven. Boven op de zoute waterlagen komt bijna steeds een laag zoet water voor, waardoor landbouw in de polders mogelijk is.

Verzilting in de Willem-Leopoldpolder doet zich voor in de vorm van zoute kwel. Deze kwel ontstaat doordat in de hoger gelegen duingebieden infiltrerend regenwater plaatselijk het zoute water zijdelings verdrijft, wat in de lager gelegen polders een opwaartse beweging van verzilt water veroorzaakt. In de zomer vindt inlaat van extra zoet water plaats om de zoute kwel onder controle te houden.

Het oppervlaktewatersysteem in de omgeving van het natuurgebied Het Zwin bestaat uit polderwaterlopen die het overtollige water afvoeren naar de zee. In Nederland zijn op het vlak van wateroverlast geen grote problemen gemeld. Het oppervlaktewater heeft een overwegend brak karakter, hetgeen ook verwacht kan worden gezien de verzilting van het grondwater dat door de poldergrachten gedraineerd wordt.

Zie ook MER – deelrapport water, paragraaf 4.1
--

Landschap

Het plangebied maakt deel uit van ankerplaats 'Zwinlandschap' en vormt een uitbreiding op het bestaande natuureservaat Het Zwin. Naast het natuureservaat ligt

een vogelreservaat dat landschappelijk gezien een knelpunt vormt als gevolg van de bebouwing en de verharde oppervlakten.

Aan Nederlandse zijde behoort het gebied tot het Nationaal Landschap Zuid-west Zeeland, deelgebied West Zeeuws-Vlaanderen. In de Nota Ruimte heeft het Rijk 20 Nationale Landschappen aangewezen, dit zijn gebieden met internationaal zeldzame, unieke en nationaal kenmerkende landschappelijke kwaliteiten. De bijzondere natuurlijke, cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten van het landschap moeten behouden blijven en waar mogelijk verstrekt worden. Sociaal-economische ontwikkeling blijft mogelijk, mits de kernkwaliteiten van het gebied worden versterkt (het ja, mits principe).

Het betrokken gebied is ook aangeduid als 'Belvedere'-gebied. Het beleid in dit gebied richt zich op het herkenbaar houden van de identiteit bij ontwikkelingen in het gebied. Het oostelijk deel van de Zwinmonding is vrij toegankelijk en sluit aan bij het recreatiegebied Zomerdorp Zwin.

Het dorp Retranchement vormt een landschappelijk belangrijk ensemble. Het dorp werd in de zeventiende eeuw gesticht door Prins Maurits van Nassau na de verovering van Sluis in 1604. De naam wijst op het defensieve karakter (letterlijk: verschan-sing) dat nog steeds goed herkenbaar is.

Zie ook MER – deelrapport landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, paragraaf 4.2.1.

Bouwkundig erfgoed

Binnen het plangebied is het bouwkundig erfgoed schaars. Aan Nederlandse zijde zijn er enkele gebouwen langs de Kanaalweg. Geen van deze gebouwen heeft een bijzondere cultuurhistorische betekenis.

Opvallende objecten in het gebied zijn de grenspalen. Op 15 maart 1869 tekenden België en Nederland te Sluis een overeenkomst omtrent de grensafscheiding bij het natuurgebied Het Zwin. Hoewel de grens door de geul loopt, staan de grenspalen op de dijk.

Zie ook MER – deelrapport landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, paragraaf 4.2.2.

Archeologie

Het archeologisch erfgoed in het natuurgebied Het Zwin heeft in hoofdzaak betrekking op de bewogen militaire geschiedenis van het gebied. Zolang het Zwin de bevaarbare waterweg was tussen Brugge en de zee, bleef de militaire activiteit beperkt tot het vrijwaren van de scheepvaart en het verdedigen van de havens. Dit bleef ook zo toen de aanhoudende verzanding van de Zwingeel er voor zorgde dat de Brugse Haven steeds meer noordwaarts verplaatst diende te worden. Aan het einde van de

zestiende eeuw werd de streek het grensgebied tussen het Spaanse Rijk en de Republiek der Zeven Verenigde Provinciën. Rond 1600 begon de grens zich te stabiliseren.

Door de vijandelijkheden tussen beide naties werden in het gebied verschillende linies opgezet, op regelmatige afstanden voorzien van forten of andere versterkingen. Sommigen daarvan werden in de daaropvolgende eeuwen heringericht door Oostenrijkers, Fransen, Nederlanders, Belgen en Duitsers. Sommige elementen zijn nog zichtbaar in het landschap.

Aan Nederlandse zijde geeft de IKAW (Indicatieve Kaart Archeologische Waarden) aan het natuurgebied Het Zwin en de Willem-Leopoldpolder een zeer lage tot lage trefkans. De enige bekende site in de directe omgeving is de site 'Terhofstede', op het grondgebied van Retranchement.

Op de archeologische verwachtings- en advieskaart, die in het kader van het project 'Sluis aan zee' werd opgemaakt, is de gehele (historische) geul aangeduid als gebied met een hoge verwachtingswaarde voor scheepswrakken.

Zie ook MER – deelrapport landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie, paragraaf 4.2.3.
--

Geluid

Het huidige achtergrondgeluid is onderzocht voor de fauna en de omwonenden. Voor omwonenden geldt dat uit langdurige metingen is gebleken dat het geluidsniveau van het omgevingsgeluid voor de dag 42 dB(A) bedraagt, voor de avond 42,2 dB(A) en 's nachts 31,1 dB(A). De Willem-Leopoldpolder wordt in oostelijke richting afgebakend door de Kanaalweg. Langs deze weg heerst een beduidend hoger achtergrondgeluid dan elders in het huidige natuurgebied Het Zwin. In het algemeen kan gesteld worden dat er voor de omwonenden rond het natuurgebied sprake is van een voldoende akoestisch leefmilieu, met uitzondering voor de avondperiode ter hoogte van de Kanaalweg.

Het 24 uursgemiddelde geluidsniveau in het natuurgebied Het Zwin bedraagt 43,9 dB(A) voor de fauna. Voor de Willem-Leopoldpolder is een 24 uursgemiddelde geluidsniveau gemeten van 61,8 dB(A). Verder van de Kanaalweg af, wordt aangenomen dat de geluidsbelasting lager is en vergelijkbaar zal zijn met het gemiddelde voor het natuurgebied Het Zwin.

Zie ook MER – deelrapport Geluid en Luchtkwaliteit, paragraaf 4.1.1

Luchtkwaliteit

In de huidige situatie zijn geen emissiebronnen aanwezig die de luchtkwaliteit nadelig beïnvloeden. De achtergrondconcentraties NO₂ en PM₁₀ in 2006 zijn ter plaatse van Retranchement 16 µg/m³ respectievelijk 26 µg/m³. In de huidige situatie zijn er

dan ook geen overschrijdingen van de grenswaarden van $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor NO_2 en PM_{10} . De achtergrondconcentraties NO_2 en PM_{10} zullen in 2006 $14,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ respectievelijk $23,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ bedragen. Deze daling is het gevolg van de inzet van landelijk getroffen maatregelen.

Zie ook MER – deelrapport Geluid en Luchtkwaliteit, paragraaf 4.1.2.

Natuur

Doordat de huidige Zwingel sterk verzand is geraakt, de noodzakelijke dynamiek van eb en vloed, erosie en opslibbing in het natuurgebied Het Zwin sterk afgenomen. Gevolg is dat de kwaliteit van kenmerkende habitats sterk is achteruitgegaan, populaties (broed-)vogels dramatisch zijn afgenomen en natuurlijke processen tot stilstand gekomen. Bijkomend is dat de Zwingel zijn meest oostelijke mondingplaats bereikt heeft, en nauwelijks meer verder kan migreren. Dit heeft dan nog invloed op het proces van duinvorming en erosie, en de daarmee samenhangende aan- of afwezigheid van gradiënten van duin naar schorren en slikken aan de landzijde, waar normaliter de hoogste biodiversiteit aangetroffen wordt. De flora en fauna zijn rechtstreeks afhankelijk van de verscheidenheid aan open water, diepe en ondiepe geulen, slikken en schorren.

Het Natura 2000-gebied Zwin en Kievittepolder omvat bijna het gehele plangebied. Voor dit gebied heeft het ontwerp-aanwijzingsbesluit in het najaar van 2008 ter inzage gelegen. Tezamen met de wijzigingen als opgenomen in de brief van 28 mei 2010 van de Minister van LNV zijn hiermee de instandhoudingsdoelstellingen voor dit Natura 2000-gebied bekend. Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 123 ha. Het betreft met name de habitattypen die thuishoren in een dynamisch getijdegebied en/ of kustduinlandschap. In onderstaande tabel is de kwaliteit en de staat van instandhouding van de habitattypen weergegeven.

	Habitatype	Kwaliteit	Staat van instandhouding op landelijk niveau
H1140_A	Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten	Slecht	Matig ongunstig
H1310_A	Zilte pionierbegroeiingen _ Zeekraalbegroeiingen	Slecht	Matig ongunstig
H1320	Slijkgrasvelden	Slecht	Zeer ongunstig
H1330_A	Schorren en zilte graslanden_buitendijks	Matig	Matig ongunstig
H1330_B	Schorren en zilte graslanden_binnendijks	Slecht	Matig ongunstig
H2120	Witte duinen	Matig	Gunstig
*H2130_A	Grijze duinen	Matig	Zeer ongunstig
H2160	Duindoornstruwelen	Matig	Gunstig

In het Nederlandse plangebied ligt de Zwinweide. In de Zwinweide komen uiteenlopende milieutypen voor, droge zandgronden, vochtig zand, een restkreekje dat gevoed wordt met zout kwelwater en schor. Voor wat betreft flora, worden in de Zwinweide aangetroffen: de rietorchis, de gevlekte orchis (of een variant daarvan), de addertong, de moeraspaardebloem en verschillende soorten klavertjes. Het aantal gekarteerde orchissen in de Zwinweide is tussen 2005 en 2008 overigens zeer sterk afgenomen van vele honderden Rietorchissen tot enkele tientallen exemplaren (monitoringsgegevens Het Zeeuwse Landschap). De oorzaak van deze achteruitgang is niet bekend. Ten zuiden van de Zwinweide ligt de camping. Hier zijn momenteel geen natuurwaarden aanwezig.

De Zwinweide fungeert het hele jaar door als foerageergebied voor de Grauwe Gans en in de winterperiode ook voor de Kolgans en incidenteel de Brandgans. Als broedgebied is de Zwinweide van belang voor de Grauwe Gans, de Tureluur en de Scholekster. De Kleine zilverreiger is een kwalificerende soort voor het natuurgebied Het Zwin in Nederland, maar broedt niet in dit gebied. Het gebied wordt door deze soort gebruikt om te foerageren, gemiddeld trekken jaarlijks 9 exemplaren naar het gebied. Opmerkelijk is wel dat de Kleine zilverreiger in het oude aanwijzingsbesluit van het Nederlandse Zwingebied nog als broedvogel genoteerd stond.

Hoewel de Duingebieden inclusief IJzermonding en het natuurgebied Het Zwin en Kievittepolder zijn aangemeld voor de Kamsalamander komt de soort niet in het plangebied voor. In het Nederlandse Zwingebied en de Zwinweide komt ook de Boomkikker niet voor; wel zijn er recente waarnemingen van de Boomkikker in het natuurontwikkelingsgebied Willem-Leopoldpolder ten noorden van Retranchement en ten oosten van het Kanaal (buiten het plangebied). In het Nederlandse deel van het natuurgebied Het Zwin is bovendien alleen de Gewone dwergvleermuis waargenomen.

De Nauwe korfslak is aangetroffen in het Nederlandse Zwingebied, en wel in de duinen ter hoogte van de Kievittepolder en op de zeedijk. Schorren vormen voor dit dier geen geschikt leefgebied door het ontbreken van een strooisellaag.

Zie ook MER – deelrapport flora en fauna, hoofdstuk 4

4.5 Functionele structuur

Wonen

Voor Nederland geldt, dat er rondom het plangebied gewoond wordt, maar niet in het plangebied.

Landbouw

Aan Nederlandse zijde vinden er geen landbouwactiviteiten in het plangebied plaats.

Recreatie

Aan Nederlandse zijde is het thans mogelijk om op een aantal plaatsen het natuurgebied Het Zwin te aanschouwen vanaf de dijk. In het natuurgebied Het Zwin zelf zijn vanuit Nederland geen recreatieve routes aangewezen, hoewel er feitelijk wel gewandeld wordt in het natuurgebied Het Zwin. Wel zijn er rond het natuurgebied Het Zwin fietsroutes en wandelroutes en houdt het Zeeuws Landschap excursies in het natuurgebied Het Zwin.

In het plangebied is nu camping 'De Sandt Plaet' aanwezig en vlak naast het plangebied restaurant De Witte Koksmuts. Eveneens buiten het plangebied is er nog een camping (camping 'De Zwinhoeve') en bungalowpark Zomerdorp Het Zwin.

Mobiliteit

Net naast het plangebied bevindt zich de Kanaalweg (verbindingsweg). In het plangebied is er alleen sprake van wandel- en fietspaden.

Zie ook MER, deelrapport Mens – mobiliteit, recreatie en educatie paragraaf 4.1

5. GEWENSTE ONTWIKKELING

5.1 Beschrijving van het project

Het huidige natuurreservaat het Zwin strekt zich uit over een kustlengte van ongeveer 2,3 km in het Nederland – Belgisch grensgebied. Het reservaat heeft een oppervlakte van 183 hectare (150 op Belgisch, en 33 hectare op Nederlands grondgebied). Het bestaat uit een duinregel met daarachter zilte slikken en schorren. Ter hoogte van de Belgisch – Nederlandse grens is er een bres in de duinregel over een lengte van ongeveer 250 meter, waardoor het Noordzeewater bij vloed het natuurreservaat kan binnendringen via een 'slufter'. Deze geul vertakt zich in het gebied in verschillende geulen en kleinere kreken. Zo vormt dit rijk geschakeerde getijdenlandschap voor tal van vogels een broed-, rui-, rust-, voedsel- en doortrekgebied.

Het probleem is dat het natuurgebied Het Zwin verzandt en aanslibt. Zonder ingegrepen is het zeker dat het natuurgebied Het Zwin op termijn wordt afgesnoerd en dat het evolueert naar een systeem van duinen, rietvelden en wilgenstruwelen.

Het voorliggende project heeft een dubbele doelstelling:

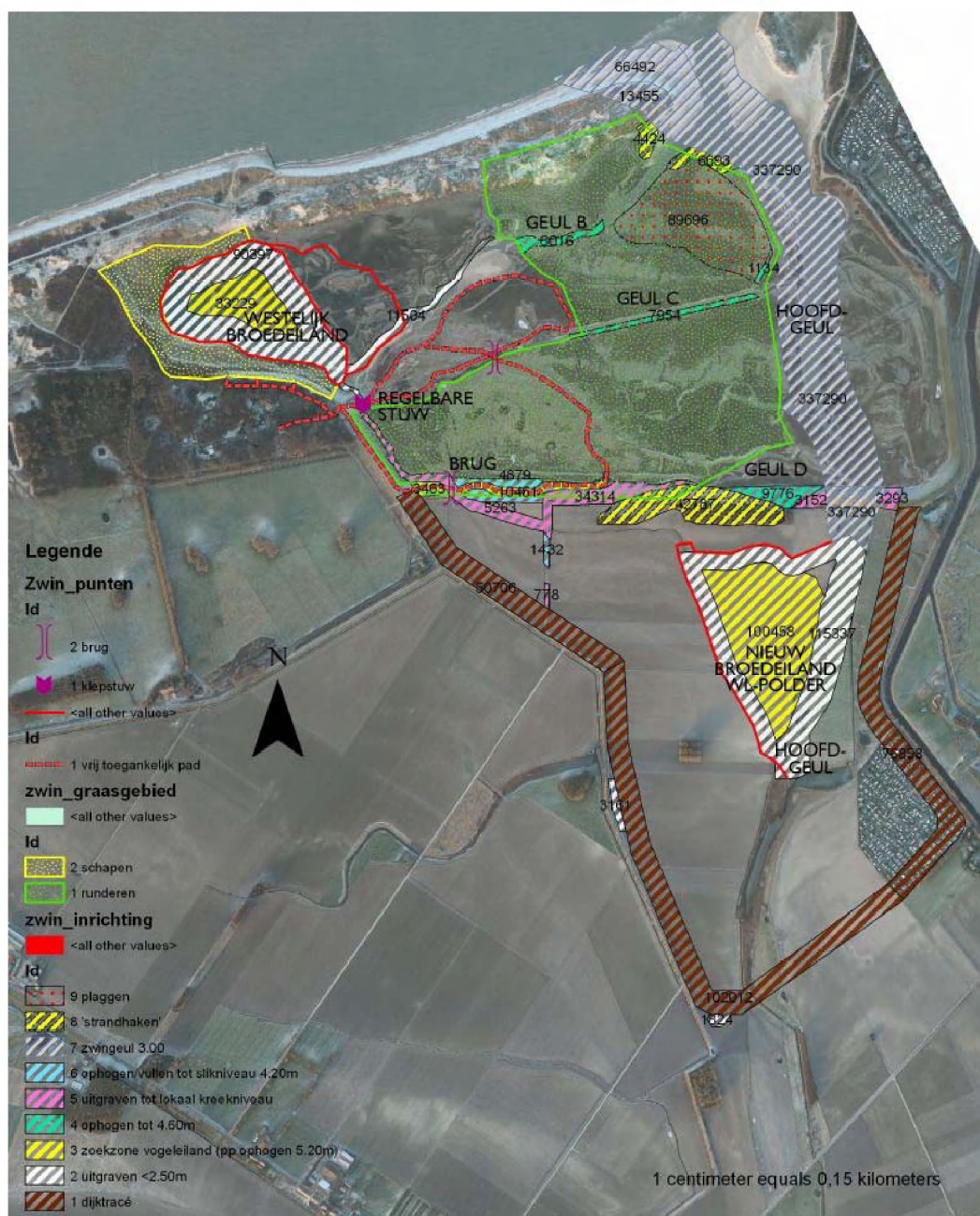
- een technische doelstelling die gericht is op het duurzaam behoud van het intergetijdengebied dat bescherming geniet in het kader van de Europese natuurwetgeving. In essentie komt het er op neer dat de verzanding tegengegaan moet worden. Op die manier wordt een gunstige staat van de instandhoudingsdoelstellingen bereikt en bewaard.
- een beleidsmatige doelstelling die gericht is op de creatie van voldoende natuur in het Schelde-estuarium om de natuurlijkheid van het estuarien systeem te verbeteren. Wat het natuurgebied Het Zwin betreft gaat het dan specifiek over het mondingsgebied. Concreet houdt de beleidsmatige doelstelling in dat er meer oppervlakte estuariene natuur gecreëerd dient te worden.

De uitvoering van het project betreft de uitvoering van alternatief 1A zoals omschreven in het MER en nader uitgewerkt in het kader van het inrichtingsplan. Het omvat de volgende werkzaamheden:

- ontruiming en afbraak van de camping;
- verwijdering van de opgaande vegetatie en verharde structuren en dempen van het bestaande drainagesysteem;
- aanleg van tijdelijke bouwwegen;
- bouw van de nieuwe waterkerende dijken (inclusief wegen);
- afgraven van de Internationale Dijk tot polderniveau;

- inrichting van het plangebied (afgravingen van het schor en uitgraving van de geulen in het natuurgebied Het Zwin inclusief afgraven duin ter hoogte van de monding en plaatselijk verleggen van de geul; specifiek betreft dit het dempen van geul B en G (zie onderstaand plaatje), het uitgraven van de hoofdgeul, het lokaal verbreden van de monding van de hoofdgeul en beperkt verleggen van de hoofdgeul in westelijke richting;
- uitbreiding van habitattype H1330B door het treffen van inrichtingsmaatregelen in een deel van de Oudelandse Polder/resterende gedeelte van de Zwinweide.

Bovengenoemde maatregelen leveren de volgende kaartbeelden op:

5.2 Het Projectplan ten behoeve van de dijkverlegging

5.2.1 Wettelijk kader van het projectplan

Bij de Waterwet (artikel 5.4) is bepaald, dat de aanleg, versterking of verlegging van een primaire waterkering geschiedt overeenkomstig een door de beheerder vastgesteld plan. Indien echter – zoals in het voorliggend geval – toepassing wordt gegeven aan artikel 3.35 eerste lid Wro, is deze bepaling niet van toepassing.

Het projectplan maakt onderdeel uit van het inpassingsplan, en wordt daarmee in het kader van het inpassingsplan vastgesteld.

Wel gelden de inhoudelijke vereisten als beschreven in artikel 5.4, lid 2 en 3 Waterwet en moet het plan de volgende onderdelen bevatten:

- een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd;
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk;
- in voorkomend geval, de voorzieningen met betrekking tot de inpassing in de omgeving van het gebied tussen de plaats waar de oorspronkelijke primaire waterkering is gelegen, en de plaats waar de nieuwe primaire waterkering komt te liggen.

5.2.2 Beschrijving van het projectplan

Het uitbreiden van het natuurgebied Het Zwin gebeurt in twee hoofdstappen. In een eerste stap wordt een nieuwe waterkerende dijk (meer landinwaarts) conform de daarvoor geldende Nederlandse normen aangelegd. In een tweede stap wordt de huidige primaire waterkering verwijderd en kan het intergetijdengebied in de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin met behulp van een aantal kleinschaligere maatregelen spontaan ontstaan.

Als separate bijlage bij dit inpassingsplan is het projectplan 'Sluis(NL) – Knokke-Heist (B), Uitbreiding Natuurreservaat Het Zwin' gevoegd. Dit plan bevat een gedetailleerde beschrijving van de verlegging van de primaire waterkering rondom natuurgebied Het Zwin en bevat alle onderdelen als genoemd in artikel 5.4 Waterwet en geeft daarmee informatie omtrent de wijze waarop het project wordt uitgevoerd. Het ontwerp van de nieuwe primaire waterkering voldoet aan de Nederlandse veiligheidseisen waaronder de norm die is vastgelegd in de Waterwet van 1/4000 per jaar.

Het dijkontwerp

De nieuwe primaire waterkering wordt geconstrueerd in de Willem-Leopoldpolder, parallel aan de Nieuwe Hazegraspolderdijk, ten noorden van de Retranchementstraat en parallel met het kanaal van Cadzand, conform de volgende principes:

1. Tussen het aansluitpunt met de Internationale Dijk in Vlaanderen en de knik in het tracé ter hoogte van de Retranchementstraat (noordelijk ervan) wordt de dijk gebouwd parallel met de bestaande dijk. Tussen de bestaande dijk en de nieuwe dijk wordt een zone voorzien voor een onderhoudsweg, een overtoppingsgracht en ondiepe poelen. Voor dit gedeelte van de dijk wordt het fiets- en wandelpad voorzien tussen de beide dijken, op de binnendijkse zijde van de nieuw aan te leggen dijk op een hoogte gelijk aan het kruinpeil van de Nieuwe Hazegraspolderdijk. Op die manier kan het binnendijks fietsen en wandelen gebeuren met zicht op het waardevolle polderlandschap en de aangebrachte corridoringsrepen voor de boomkikker. Ter plaatse van het uitkijkpunt loopt het wandel- en fietspad naar de kruin van de dijk, om daarna naar de buitendijkse locatie (bermlocatie) te lopen. Ter hoogte van de Dijkgraafstraat wordt een aansluiting gemaakt met het fiets- en wandelpad. Ten zuiden van het plangebied (ter hoogte van het meest zuidelijke uitkijkpunt) wordt het bestaande fietsroutenetwerk (via de Kavel 1-straat) gekoppeld aan de nieuwe infrastructuur. Een directe verbinding met de buitendijkse infrastructuur is niet mogelijk. De verbinding kan binnendijks verlopen tot aan de kralen.
2. Voorbij de Kavel 1-straat maakt het tracé van de dijk een nagenoeg rechte hoek en verloopt het tracé parallel aan de Retranchementstraat. Aan het Kanaal van Cadzand maakt het tracé opnieuw een knik en verloopt nagenoeg parallel aan het kanaal. Het fiets- en wandelpad is voor dit gedeelte van het tracé gelegen op de buitendijkse berm. Op die manier wordt het dijkprofiel het minst gewijzigd. Ter plaatse van de uitkijkpunten loopt het pad op naar de kruin en terug af naar de berm. De buitendijkse infrastructuren zorgen voor een constant zicht op de Zwinvlakte. Daar waar de dijk de grens nadert (omgeving kanaal) wijkt het tracé wat af naar het westen. Over dit gedeelte wordt een fiets- en wandelpad voorzien langsheen het kanaal (aan de teen van de dijk).

De kruinhoogte is variabel afhankelijk van de locatie van de dijk:

- Parallel aan de Retranchementstraat: van +7.45 m NAP (+9.75 m TAW) naar +7.05 m NAP (+9.35 m TAW).
- Parallel aan het kanaal, tot voor de knik waar de dijk afbuigt van het kanaal weg: van +7.05 m NAP (+9.35 m TAW) naar +7.75 m NAP (+10.05 m TAW).
- Van het afbuigpunt aan het kanaal tot de aansluiting met de Internationale Dijk: +7.75 m NAP (+10.05 m TAW).

De dijk bestaat uit een zandige kern beschermd met een kleibekleding. Voor de buitendijkse talud boven het ontwerppeil is de kleidikte 1 meter. Voor de buitendijkse talud onder het ontwerppeil is de kleidikte 2,1 à 2,2 m afhankelijk van het dijkdeel. Voor de conformiteit van de dijkprofielen wordt gekozen om een kleidikte van 2.2 meter aan te houden. Tussen de aansluiting op de Internationale Dijk in Nederland en de eerste knik tegen het kanaal, wordt tussen +0.3 en +2.7 m NAP (+2.5 en +5 m TAW) een bescherming van teen en talud voorzien in stortsteen waarover opnieuw aarde wordt aangebracht. Het profiel sluit zo goed als mogelijk aan bij het profiel van de huidige dijken en wordt eveneens aangehouden voor de profielen in het Belgisch gedeelte van dit plangebied. Het binnentalud heeft, net als de huidige primaire dijken, een hellingshoek van 12/4 (H/V) of 1:3 (V/H). Het buitentalud heeft, net als de huidige primaire dijken, een helling van 16/4 (H/V) of 1:4 (V/H). De kruinbreedte is 7 meter alsook de breedte van de berm (buitentalud).

De kruin van de zeewering krijgt een niet-zichtbare fundering (fundering onder gras) zodat de kruin te allen tijde berijdbaar is ten behoeve van onderhoud en inspectie van de dijken. Op de buitendijkse berm van de dijk, op plaatsen waar geen wandel- of fietspad wordt voorzien, wordt een onverharde dienstweg voorzien. Binnendijs wordt eveneens een onverharde dienstweg voorzien, die gelegen is ofwel tussen de poelen en de Nieuwe Hazegraspolderdijk ofwel tussen de oeveropingsgracht en de teen van de dijk. Aan de binnendijkse zijde van de dijken worden de taluds bekleed met 80 cm teelaarde ten behoeve van struweelbeplanting. Binnenwaarts van de dijk komt een nieuwe sloot. Bovenop de nieuw aan te leggen dijk worden geen bomen voorzien.

5.3 Toekomstige inrichting van het plangebied

De toekomstige inrichting van het plangebied is vormgegeven in het inrichtingsplan 'Duurzaam behoud en uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied' dat als bijlage bij dit inpassingsplan is gevoegd. Dit inrichtingsplan geeft een indruk van de inrichting van het gehele Nederlandse en Vlaamse plangebied en laat de voorgenomen inrichting zien van het gebied na afronding van het project. Daarbij wordt uitgegaan van de navolgende concrete maatregelen voor het buitendijks gebied:

- Het uitgraven van de hoofdgeul vanaf de monding tot de huidige Internationale Dijk tot een drempelpeil van 0,70 NAP. Om de monding van de Zvingeul te verbreden zal een stuk van de westelijke duinkop afgegraven moeten worden. Zo kan ook de geul westelijker verlegd worden.
- Het aanpassen van de interne geulen. De geulen B en C worden plaatselijk opgevuld tot een niveau gelijk met de omliggende Zwinvlakte. Geul D wordt ter hoogte van het centrale deel van de Internationale Dijk lokaal gedempt. Het westelijke deel van geul D wordt verlegd en doorgetrokken tot in de huidige

Willem-Leopoldpolder. Ter bescherming van de bestaande dijk wordt over een lengte van ca. 350 meter steenbestorting aangebracht.

- Het (re)creëren van broedvogeleilanden.
- Het beheersen van de waterstand. Hiervoor moet een nieuwe regelbare stuw gecreëerd worden in geul D met een overspanning van minimaal 30 meter lang met een breedte van 4 meter. In de Willem-Leopoldpolder wordt een permanent waterpeil bij eb nagestreefd van 1,70 NAP met een bodempeil van 0,20 NAP.
- Het afgraven van de Internationale Dijk. Op Nederlands grondgebied, ter plaatse van de nieuwe Zwinggeul, wordt de dijk afgegraven tot drempelniveau 0,70 NAP zodat een permanente waterstand in de Willem-Leopoldpolder kan worden gegarandeerd ter bescherming van broedvogeleilanden.
- Het creëren van strandhaken. Onder andere wordt van het afgegraven materiaal van de Internationale Dijk een centrale strandhaak gecreëerd op de locatie van de huidige bosjes tegen de Internationale Dijk.
- Het afplaggen van de zone ten westen van de hoofdgeul. De huidige Zwinvlakte wordt met een gemiddelde dikte van ca. 20 cm. afgeplagd en vervolgens opgenomen in een begrazingsbeheer met runderen;
- Het mogelijk maken van recreatief medegebruik. Binnen de huidige Zwinvlakte worden de bestaande wandelroutes gehervardeerd, waarbij de interne wandellussen vertrekken vanaf het Provinciaal Natuurcentrum 'Het Zwin'. Op de bestaande dijk ten noorden van Restaurant 'De Witte Koksmuts' en ten zuiden van camping 'De Zwinhoeve' wordt een duinlandschap gecreëerd met een licht slingerend fiets/wandelpad. Ook zal er een (fiets)pad op de zeewering worden aangelegd, deels binnendijks en deels buitendijks gesitueerd, zodat recreanten de afwisselende landschappen kunnen beleven. Binnen de uitgebreide Zwinvlakte wordt een 65 meter lang vlonderpad gerealiseerd dat uitmondt in een podium en bereikbaar zal zijn vanaf het fietspad en het kijkpunt dat op de dijk wordt gerealiseerd. Het vlonderpad komt op twee niveaus te liggen: een eerste niveau is gelegen boven de voorberm op hoogtepeil 4,50 meter NAP en het tweede niveau is op 2,20 meter NAP (boven het gemiddelde hoogwaterniveau). Tussen de niveaus komt een trap. Op het podium aan het einde van het vlonderpad ervaart men de beleving midden in het natuurgebied te staan. De uitkijkpunten geven de mogelijkheid om te rusten en met een panoramisch zicht te kijken naar het Zwinlandschap of het Polderlandschap.

De dijk wordt bekleed met een grazige vegetatie en zal worden begraaasd door schapen. Een aankleding met struweelvegetatie aan de binnendijkse kant vindt plaats in de vorm van een mozaïekstructuur van struweel en grasland. De kruin van de dijk zal een 'niet zichtbare' fundering krijgen (fundering onder gras) in functie van de bereikbaarheid ten behoeve van het onderhoud en de controle van de dijken.

6. PLANOLOGISCH RELEVANTE ASPECTEN

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige haalbaarheid beschreven en er wordt ook een toets aan andere waarden uitgevoerd. Hierbij worden thema's belicht als: bedrijven en milieuzonering, geluid, geur, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodemkwaliteit, waterhuishouding, natuur, cultuurhistorie & archeologie. Kortom: het gaat hier om de effecten die de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin heeft op de omgeving.

Bovengenoemde thema's zijn onderzocht in het kader van het MER en de omvangrijkere onderzoeken zijn als separate bijlagen bij het MER gevoegd. De beschrijving van de effecten op genoemde thema's in deze toelichting is zelfstandig leesbaar. Volledigheidshalve en om de onderliggende informatie beter toegankelijk te maken, wordt daarnaast ook verwezen naar de paragraaf of bijlage van het MER waarin het betreffende aspect uitvoerig aan de orde komt.

6.2 Milieuaspecten

6.2.1 Bodem

Bodemverdichting

Tijdens de aanlegfase moet rekening gehouden worden met verdichting als gevolg van het transport met vrachtwagens en andere machines (bouwverkeer) in de werkkzones en op de tijdelijke bouwwegen. Ook op de locaties waar opslag van bouwmaterialen plaatsvindt, moet rekening gehouden worden met verdichting. In totaal (voor Nederland en Vlaanderen) zal ca. 6,2 ha kleiige bodem aan verdichting onderhevig zijn. Door verdichting van de bodem, vermindert de drainagecapaciteit waardoor de waterhuishouding in de bodem wijzigt. De bodem zal na regenval langer in verzadigde toestand blijven. Dit heeft invloed op de verdere vegetatieontwikkeling.

Omdat verdichting een niet wenselijk effect is, zal bij de uitvoering van het project hiermee rekening gehouden worden in die zin, dat de werkzaamheden zo ingericht zullen worden dat de verdichting minimaal gehouden wordt.

In de beheersfase is alleen zeer plaatselijk en periodiek sprake van verdichting als gevolg van periodiek onderhoud aan de dijken.

Profielverstoring

Als gevolg van het grondverzet zal er in min of meerdere mate sprake zijn van profielverstoring in verband met uitgravingen, afgravingen, bedekking of ophoging van de bodem. Daarbij is het bij bodemprofielverstoring van belang na te gaan in welke mate de ingrepen leiden tot verstoring van beschermde, waardevolle danwel goed ontwikkelde bodems. Omdat de bodems van het huidige natuurgebied Het Zwin en de Willem-Leopoldpolder beschouwd worden als recente bodems (minder dan 200 jaar oud) is er nog geen sprake van een goed ontwikkeld bodemprofiel. Het plangebied wordt dan ook aangemerkt als ongevoelig voor bodemprofielwijziging en er wordt geen effect verwacht.

Wijziging bodemgebruik

Er vindt een wijziging plaats naar een meer natuurlijk bodemgebruik en dit wordt beschouwd als een positief effect van het project. Er is hierdoor minder kans op verstoring en aantasting van de bodem.

Grondverzet

Tijdens de aanlegfase is er sprake van een aanzienlijk grondverzet. Voor zover er sprake is van grondoverschotten, wordt dit als een negatief effect gezien. Hiermee wordt bij de uitvoering van het project rekening gehouden in die zin, dat getracht wordt het grondoverschot minimaal te houden door vrijgekomen grond zo veel mogelijk te hergebruiken binnen het project.

Tijdens de beheersfase wordt geen grootschalig grondverzet meer verwacht. Periodiek kan plaatselijk en zeer tijdelijk grondverzet nodig zijn in het kader van onderhouds- of herstelwerkzaamheden. De effecten hiervan worden als verwaarloosbaar beschouwd.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat er tijdens de aanlegfase sprake is van enige nadelige effecten. Deze zijn echter niet van dien aard dat afgezien zou moeten worden van voorliggend project. Tijdens de gebruiksfase worden geen of positieve effecten verwacht. Er zijn dan ook ten aanzien van de effecten op de bodem geen beletselen om de voorgenomen activiteit uit te voeren.

Zie ook: hoofdstuk 5, technisch deelrapport bodem van het MER

6.2.2 Luchtkwaliteit

Tijdens de aanlegfase kan emissie ontstaan van fijnstof en stikstofoxiden door het materieel dat wordt ingezet bij de realisatie van de uitbreiding en de verwaaiing van zand. Er is daarvoor een concentratieberekening voor fijnstof en stikstofdioxide

uitgevoerd om te toetsen of de wettelijke norm uit de Wet milieubeheer nergens overschreden wordt.

Voor fijnstof zijn twee bronnen onderscheiden, namelijk de emissie ten gevolge van het grondverzet en de emissie ten gevolge van het gebruik van machines. De emissie PM_{10} ten gevolge van grondverzet zal 1.104 kg per jaar bedragen en ten gevolge van machines 1.903 kg per jaar. De maximale toename PM_{10} concentratie is $3 \mu g/m^3$. De totale maximale concentratie (achtergrondconcentratie plus bijdrage het natuurgebied Het Zwin) is $26,6 \mu g/m^3$. Hiermee wordt voldaan aan norm van $32,6 \mu g/m^3$. De bijdrage van het natuurgebied Het Zwin nabij de woningen is maximaal $0,1 \mu g/m^3$. Daarmee komt de maximale concentratie nabij de woningen op $23,7 \mu g/m^3$.

Ten gevolge van het gebruik van machines worden stikstofoxiden geëmitteerd. De emissie zal 32.430 kg per jaar bedragen. De achtergrondconcentratie is $14,7 \mu g/m^3$. De maximale concentratie is $26 \mu g/m^3$. De jaargemiddelde grenswaarden van $40,0 \mu g/m^3$ zullen dus niet overschreden worden. Nabij de woningen is de maximale toename $3 \mu g/m^3$. De maximale concentratie nabij de woningen is maximaal $17,7 \mu g/m^3$.

De emissies als gevolg van het grondverzet en de inzet van grondverzetmachines is te beperken door de inzet van schoner materieel. Om het verwaaien van overmatige hoeveelheid zand tijdens het grondverzet te voorkomen, kunnen eisen gesteld worden aan de weersomstandigheden (windsnelheden) waarin gewerkt mag worden. Bij de aanleg van de dijken is het van belang om direct na het opbrengen van zand het zandlichaam af te dichten met klei. Op deze wijze wordt verwaaiing tegengegaan.

Tijdens de beheersfase wordt geen grootschalig grondverzet en gebruik van machines meer verwacht. Periodiek kan plaatselijk en zeer tijdelijk grondverzet nodig zijn in het kader van onderhouds- of herstelwerkzaamheden. De effecten hiervan worden als verwaarloosbaar beschouwd.

Conclusie

Door de werkzaamheden treden er geen overschrijdingen op van de grenswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof. Ook tijdens de beheersfase is geen sprake van verslechtering van de luchtkwaliteit. Dit betekent dat de haalbaarheid van dit inpassingsplan voor het aspect luchtkwaliteit voldoende is aangetoond.

Zie ook hoofdstuk 5, technisch deelrapport geluid en luchtkwaliteit van het MER

6.2.3 Geluid

Tijdens de aanlegfase is er sprake van geluidseffecten. Deze zijn tijdelijk en lokaal van aard.

In het kader van het MER zijn geluidshindercontouren berekend. Deze geven niet de feitelijke geluidsbelasting weer, maar geven de geluidsbelasting aan die in theorie op een bepaald moment rond een activiteit zou kunnen optreden. Afhankelijk van de duur van de werkzaamheden treedt op een bepaalde locatie geluidshinder op.

In het kader van het inrichten van een depot kunnen geluidseisen worden gesteld op basis van de Wet geluidshinder. Het depot zal gesitueerd worden binnen de nieuw aan te leggen dijken op relatief grote afstand van de omliggende woningen. Op basis van de berekende geluidshindercontouren wordt geconcludeerd dat ter plaatse van de omliggende woningen het depot niet leidt tot grenswaarden overschrijdingen van 50 dB(A) etmaalwaarde.

De grondverzetwerkzaamheden worden beoordeeld in het kader van de circulaire bouwlawaai. Een grenswaarde bedraagt 60 dB(A) of 65 dB(A) indien sprake is van een maximale periode van 1 maand. Uit de geluidshindercontouren blijkt dat bij een enkele woning mogelijk sprake is van een tijdelijke overschrijding van de grenswaarde van 60 of 65 dB(A).

Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt met deze geluidsbelasting rekening gehouden in die zin, dat de werkzaamheden zo ingericht worden dat de geluidsbelasting zo minimaal mogelijk gehouden wordt door de inzet van stiller materieel, selectie van de aanrijroutes en door de werkzaamheden zo ver mogelijk van de – woningen vandaan te laten plaatsvinden.

Conclusie

De bovengenoemde geluidsbelasting is tijdelijk van aard en doet zich alleen voor tijdens de aanlegfase. Tijdens de beheersfase is geen sprake van geluidsbelasting. Dit betekent dat de haalbaarheid van dit inpassingsplan voor het aspect geluid voldoende is aangetoond.

Zie ook hoofdstuk 5, technisch deelrapport geluid en luchtkwaliteit van het MER

6.2.4 Bedrijven en milieuzonering

Voor wat betreft bedrijven en milieuzonering geldt enerzijds dat estuariene natuur geen bedrijfsmatige activiteit is en er uit dien hoofde geen toetsing behoeft plaats te vinden. Vice versa is natuur geen gevoelige bestemming zodat voor wat betreft de in de omgeving bestaande bedrijven toetsing ook niet relevant is.

6.2.5 Externe veiligheid

Het voorliggende project heeft geen invloed op de jaarlijkse kans dat zich op de Noordzee of de Scheldemonding een ongeval voordoet met gevaarlijke stoffen.

Het aantal potentiële slachtoffers in de omgeving van de activiteit wijzigt tengevolge van de inrichting van het intergetijdengebied echter wel in die zin dat het aantal mensen in het gebied zal afnemen vanwege het verdwijnen van de camping 'De Sandt Plaet'. Wandelaars en fietsers zijn niet relevant voor het groepsrisico omdat zij korte tijd in het gebied verblijven.

Conclusie

Aan de normen voor zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico wordt voldaan (beide risico's verminderen in beperkte mate).

Zie ook paragraaf 5.4, deelrapport mens-gezondheid van het MER.

6.3 Archeologie en cultuurhistorie

Archeologie

De IKAW geeft voor het Nederlandse plangebied een zeer lage tot lage trefkans op het aantreffen van archeologische resten aan. Op de archeologische verwachtings- en advieskaart die in opdracht van de gemeente Sluis is opgesteld, is in kaart gebracht waar een hoge verwachtingswaarde geldt voor scheepswrakken.

In het MER wordt opgemerkt dat het natuurgebied Het Zwin en zijn omgeving een hoge concentratie aan gekende archeologische sites kennen. Ook de geschiedenis van het gebied laat vermoeden dat er meer archeologische sites kunnen worden verwacht.

Voor het Nederlandse plangebied geldt dat de werkzaamheden waarbij in de bodem gegraven wordt, beperkt van aard zijn. Het betreft de graafwerkzaamheden ten behoeve van de hoofdgeul in het zuidoostelijke gedeelte van het plangebied tot 0,20 m NAP. Daarnaast wordt de bestaande geul verdiept en verbreed.

Bij de uitvoering van de graafwerkzaamheden zal rekening gehouden worden met de mogelijkheid dat er scheepswrakken aanwezig zijn. Mocht een scheepswrak worden aangetroffen dan zullen maatregelen getroffen worden om – waar mogelijk – de vondsten in situ te behouden danwel archeologisch onderzoek uit te voeren met eventueel opgravingen.

Daarnaast wordt er op Nederlands grondgebied een gedeelte van de nieuwe primaire dijk gebouwd. De bouw van de dijken kan leiden tot inklinking van de ondergelegen lagen.

Er wordt in principe van uitgegaan dat de grondwaterstand in de omliggende polders niet wijzigt, waardoor er geen invloed is op archeologisch erfgoed. Binnen het uitgebreide natuurgebied Het Zwin wordt echter gestreefd naar een grote dynamiek, waarbij erosie en sedimentatie optreedt. Dergelijke dynamiek zou op termijn kunnen leiden tot bijkomende schade aan het archeologisch erfgoed.

De veranderingen in de grondwaterstand binnen het plangebied zelf veroorzaken geen schade aan mogelijk aanwezige archeologische sites.

Cultuurhistorie

De Willem-Leopolderpolder bevat praktisch geen cultuurhistorisch erfgoed. Wel is binnen het gebied een aantal elementen aanwezig die de rol van het gebied als grensgebied onderstrepen. Dit zijn de grenspalen en wat kleine overblijfselen van defensieve werken. Aan Nederlandse zijde zijn enkele woningen aanwezig, maar deze vertegenwoordigen geen bijzondere cultuurhistorische waarden.

Verplaatsing van de grenspalen wordt beschouwd als een lichte aantasting van de samenhang tussen de grenspalen. Echter, een aantal grenspalen is bij eerdere ont-polderingsfasen al verplaatst zodat hun onderlinge samenhang reeds is aangetast.

Het dorp Retranchement zal als gevolg van de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin enige invloed ondervinden op haar cultuurhistorische waarde. Dit dorp lag namelijk oorspronkelijk langs de Zwinkreek. De nieuwe primaire waterkering zorgt ervoor dat het cultuurhistorisch erfgoed in Retranchement wordt afgesloten van de Zwingeul.

Conclusie

Voor wat betreft archeologie geldt dat de kans op verstoring gering is omdat er alleen ondiepe graafwerkzaamheden uitgevoerd behoeven te worden. Mocht er toch een scheepswrak aangetroffen worden, dan zullen de hiervoor bedoelde maatregelen getroffen worden.

Van cultuurhistorisch erfgoed is slechts beperkt sprake. De aanwezige grenspalen zullen met zorg verplaatst worden.

Conclusie is dan ook dat er noch voor wat betreft archeologie, noch voor wat betreft cultuurhistorie sprake is van een zodanig beletsel dat dit de vaststelling van voorliggende inpassingsplan in de weg staat.

Zie ook paragraaf 5.4 en 5.5, deelrapport landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie van het MER

6.4 Landschap

Geomorfologische en hydrografische structuren

Uitvoering van het project geeft aanleiding tot aanzienlijke wijzigingen in de geomorfologische en hydrografische structuren van het gebied. Een deel van de duinengordel wordt weggegraven, de oude getijdengeul wordt uitgegraven, het natuurgebied Het Zwin wordt deels afgegraven en met de uitgegraven grond worden verhogingen voorzien in de Willem-Leopoldpolder.

Binnen het huidige natuurgebied Het Zwin is de voorziene ingreep een manier om het onderhoud en de instandhouding van het gebied te waarborgen. De uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin betekent daarnaast een vergroting van het aanwezige natte natuurgebied met bijzondere kernwaarden; het Nationale Landschap wordt daardoor verstrekt.

Landschapsecologische kenmerken

Het verbeteren van de landschapsecologische kenmerken is de doelstelling van het project. Een uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin zorgt voor een duidelijke versterking van de unieke estuariene natuur in het gebied. Het verdwijnen van de camping 'De Sandt Plaet' leidt in landschapsecologisch opzicht tot een bijkomende positieve impact. Weliswaar is er volgens het MER sprake van nadelen ten aanzien de robuustheid van het ontworpen systeem, maar het totaal wordt voor wat betreft landschapsecologische kenmerken positief beoordeeld.

Zie ook paragraaf 5.2 van het deelrapport landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie van het MER.

6.5 Natuur

6.5.1 Flora en fauna in het plangebied

Aanlegfase

Door het ontpolderen van de Willem-Leopoldpolder zullen de groeiplaatsen van de beschermde Rietorchis en Gevlekte orchis in de Zwinweide permanent verdwijnen. In het Nederlandse deel van het plangebied zullen bijna vanzelfsprekend algemene zoogdiersoorten als Mol, Haas, Konijn, Vos en diverse muis- en spitsmuissorten voorkomen. Meer zeldzame zoogdiersoorten worden in dit gebied niet verwacht. Voor deze algemene soorten geldt enkel een zorgplicht om de negatieve effecten

op deze soorten zo beperkt mogelijk te houden. Het is bovendien mogelijk dat de Gewone en Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Meervleermuis een vaste verblijfplaats hebben in het beperkte aantal gebouwen en/of bomen die op het Nederlandse deel van het plangebied staan. Bij het slopen van gebouwen is het mogelijk dat hierbij vaste verblijfplaatsen van vleermuizen permanent verloren gaan alsook het foerageergebied tijdelijk verstoord wordt door de aanlegwerkzaamheden. Alle broedvogels en hun nesten en eieren zijn beschermd. Door het afgraven van schor, het kappen van bomen, het verwijderen van bebouwing en het ontpolderen van de Willem-Leopoldpolder zullen geschikte broedlocaties van vogels verloren gaan. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens het broedseizoen zullen hierbij broedende vogels verstoord worden. Werkzaamheden dienen daarom uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Van sommige soorten vogels zijn de vaste verblijfplaatsen het gehele jaar beschermd (o.a. roofvogels, spechten). Er is niks bekend over het voorkomen van dit soort verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied.

In het kader van de ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet zal eventuele verstoring aan de orde gesteld worden en alle noodzakelijke maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen of, als dat niet mogelijk is, te compenseren.

Beheersfase

Na de inwerkingtreding van het intergetijdengebied is er sprake van een significante verhoging de natuurwaarden. Door ontpoldering van de Willem-Leopoldpolder en het daarmee vergroten van het intergetijdengebied nemen bijvoorbeeld de groeikansen voor de aandachtsoorten Rietorchis, Gevlekte orchis en Moeraspaardenbloem en de vier zeldzame soorten kleine klavers toe. Het voorkomen van deze aandachtsoorten is direct gerelateerd aan de ontwikkeling van habitattypen van het intergetijdengebied.

Op korte termijn (2015) zal het plangebied, door de grotere dimensionering van de hoofdgeul en zijgeulen, meer paaismogelijkheden bieden aan vissen van het zoute intergetijdengebied. Direct na de aanlegwerkzaamheden is de mogelijkheid tot vis-migratie toegenomen en is migratie mogelijk tot in de Willem-Leopoldpolder.

Het natuurgebied Het Zwin wordt door de uitbreiding van het intergetijdengebied aantrekkelijker voor foeragerende vogels en de verwachting is dat de aantallen vogels naar aanleiding van deze maatregelen zullen toenemen. Daarnaast vormt slik een belangrijk rustgebied voor met name steltlopers. De Willem-Leopoldpolder is voor kust- en watervogels vooral van belang als rust- en foerageergebied. De huidige rust- en foeragemogelijkheden voor deze soorten zullen verdwijnen wanneer de Willem-Leopoldpolder wordt ingericht als intergetijdengebied. Na inrichting zal de polder echter voor een veelvoud aan kust- en watervogels geschikt rust- en foerageergebied zijn. Voor ganzen die in de winter foerageren op de graslanden in de open polderlandschappen rondom het natuurgebied Het Zwin zal door de inrichting

areaal foerageergebied verdwijnen. De overige polders rondom het natuurgebied Het Zwin bieden voldoende uitwijkmogelijkheden voor deze ganzen.

De uitbreiding van het intergetijdengebied is door het zoute karakter geen leefgebied voor reptielen. Om die reden zal er ook voor de Boomkikker (en andere amfibieën) op lange termijn geen geschikt leefgebied binnen het estuariene natuurgebied bestaan.

Evenals in de huidige situatie zal het plangebied na de herinrichting en ontpoldering geschikt foerageergebied vormen voor aanwezige aandachtsoorten vleermuizen. Voor overige (kleine) zoogdiersoorten zal de ontwikkeling van schor in de Willem-Leopoldpolder op de lange termijn een uitbreiding van leefgebied betekenen.

Conclusie

Tijdens de werkzaamheden treedt verlies op van habitattypen en verandert de totale oppervlakte per habitatype. Bij de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin zal op de lange termijn het tijdelijke verlies aan habitattypen meer dan gecompenseerd worden door de winst aan nieuwe natuur in de Willem-Leopoldpolder.

Zie ook paragraaf 5 van het deelrapport Flora en Fauna van het MER.

6.5.2 Verslechteringstoets

Inleiding

In verband met de directe nabijheid van Natura 2000-gebied Zwin & Kievittepolder is de uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van het intertijdengebied getoetst op mogelijke effecten op de natuurwaarden van Natura 2000-gebied Zwin & Kievittepolder in de vorm van een verslechteringstoets. Uitgangspunt voor deze Natura 2000 beoordeling vormen de instandhoudingsdoelen zoals geformuleerd in het aanwijzingsbesluit en de brief van 28 mei 2010 van het Ministerie van LNV waarin een aantal gewijzigde instandhoudingsdoelstellingen zijn opgenomen.

De verslechteringstoets is gebaseerd op artikel 19f lid 1 van de Natuurbeschermingswet waarin is opgenomen dat er voor een project dat direct verband houdt met of nodig is in het kader van het beheer van een Natura 2000-gebied, geen Passende Beoordeling gemaakt hoeft te worden. Aangezien de werkzaamheden in het kader van het duurzaam behoud van het natuurgebied Het Zwin nodig zijn om het gebied Zwin & Kievittepolder in gunstige staat van instandhouding te brengen, dienen de werkzaamheden gezien te worden als een project dat nodig is vanuit het beheer van dit Natura 2000-gebied. Met deze beheermaatregel wordt invulling gegeven aan het komende beheerplan ex art 19a, lid 1 van de Natuurbeschermingwet. Het 'duurzaam behoud en uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied' zal als één van de instandhoudingsmaatregelen in dit beheerplan worden op-

genomen. Zoals hierboven reeds aangegeven, is dan geen Passende Beoordeling vereist. Gezien het feit dat uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin juist gericht is op het 'in gunstige staat van instandhouding brengen' van enkele habitattypen, kan worden uitgesloten, dat de aard en de tijdelijkheid van de effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden in dit kader leiden tot een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelen. In dat geval kan volstaan worden met een zogenaamde verslechteringstoets.

Bij de effectbepaling wordt rekening gehouden met de doelen van de uitbreiding en herinrichting van het natuurgebied Het Zwin. Door de werkzaamheden verdwijnen op korte termijn een deel van de bestaande Nederlandse habitattypen. Het project levert echter een grote bijdrage aan het in gunstige staat van instandhouding brengen van het totale intergetijdengebied, door ruimte te creëren voor natuurlijke processen en dynamiek die leiden tot het herstel en behoud van de natuurkwaliteiten van het natuurgebied Het Zwin. Hierdoor wordt zowel kwantitatief als kwalitatief een positief effect bereikt. Het tijdelijke verlies van bestaande habitattypen is nodig om op lange termijn een groter areaal waardevol slikschor- en duingebied te realiseren met een betere kwaliteit.

Effectbeschrijving

Binnen het plangebied betreft het habitatype Slik- en zandplaten, getijdengebied (H1140A) voornamelijk de huidige hoofdgeul. Enkele kleine slik- en zandplaten liggen verspreid in het oostelijk deel van het gebied. Bij de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied wordt de hoofdgeul tot aan de Internationale Dijk uitgegraven en verbreed. Het areaal slik- en zandplaten neemt hierdoor toe. Ten zuiden van de Internationale Dijk verdwijnt de Zwinweide gedeeltelijk voor realisatie van een nieuwe dijk met buitendijks een zone die onder water zal lopen. Binnen deze zone zal zich ook het habitatype slik- en zandplaten ontwikkelen.

Van het habitatype Zilte pionierbegroeiingen, Zeekraal (H1310A) is 2,2 ha aanwezig binnen het plangebied. Het komt voor achter de duinen ten noordoosten van de hoofdgeul en op een aantal plekken ten oosten van de hoofdgeul. De uitbreiding van het Zwin heeft slechts effect op de kleinere locaties langs de hoofdgeul die verdwijnen op het moment dat deze hoofdgeul wordt verbreed en verdiept. Er is dus sprake van een beperkt verlies aan areaal van dit habitatype.

Binnen het plangebied komt slechts 1,4 ha Slijkgrasvelden (H1320) voor. Het bevindt zich voornamelijk in het gebied ten oosten van de hoofdgeul. Door het verbreden van de hoofdgeul en de aanleg van het duingebied tegen de huidige dijk is er ruimtebeslag op een deel van dit habitatype.

Een deel van de aanwezige oppervlakte van het habitatype Schorren en zilte graslanden, buitendijks (H1330A) ligt achter de duinen ten noordoosten van de huidige

hoofdgeul. Tijdens de herinrichting van het Zwin blijft dit deel behouden. De grootste oppervlakte van dit habitatype bevindt zich echter tussen de hoofdgeul, de dijk en de Internationale Dijk. Ook ten westen van de hoofdgeul komt dit habitatype nog op Nederlands grondgebied voor. Door verbreding van de hoofdgeul is er ruimtebeslag op een deel van dit habitatype. Ook door aanleg van een duingebied tegen de dijk raakt een deel van het buitendijkse habitatype schorren en zilte graslanden onder het duinzand.

Het habitatype Schorren en zilte graslanden, binnendijks (H1330B) komt voor in de Oudelandse Polder en de Zwinweide. Binnen de Zwinweide verdwijnt dit habitatype (circa 0,3 ha) vrijwel geheel door aanleg van de nieuwe dijk en het nieuwe intergetijdengebied. Achter de nieuwe dijk, tussen deze dijk en de Kanaalweg, is het mogelijk dat het habitatype beperkt behouden blijft, als hier tijdens de werkzaamheden rekening mee gehouden wordt. Door het treffen van inrichtingsmaatregelen in een deel van de Oudelandse Polder en het resterende gedeelte van de Zwinweide zal ter plaatse uitbreiding van dit habitatype plaatsvinden.

De uitbreiding van het Zwin heeft geen areaalverlies van het habitatype Witte Duinen (H2120) tot gevolg. Aanleg van een duingebied tegen de dijk zorgt er zelfs voor dat het areaal van dit habitatype uiteindelijk toeneemt.

Het habitatype Grijze duinen, kalkrijk (H2130A) is slechts op één locatie met 0,2 ha binnen het plangebied aanwezig. Deze locatie blijft behouden tijdens de werkzaamheden in het Zwin. Uitbreiding van dit habitatype (op lange termijn) na herinrichting van het Zwin, is mogelijk, zoals bij het nieuw aangelegde duingebied.

Op de duinen langs de dijk komt het habitatype Duindoornstruwelen voor. De uitbreiding van het Zwin heeft geen verlies van dit habitatype tot gevolg. Het aanleggen van een nieuw duingebied tegen de dijk geeft mogelijkheden voor toekomstige ontwikkeling van dit habitatype in dit nieuwe duingebied.

Voor de Nauwe korfslak vormt de duindoornvegetatie een belangrijk biotoop in het gebied Zwin & Kievittepolder. Van het habitatype Duindoornstruwelen (H2160) gaat geen areaal en daarmee ook geen geschikt habitat voor de Nauwe korfslak verloren. De uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin heeft daarmee geen gevolgen voor het leefgebied van de Nauwe korfslak.

De voortplantingsplaatsen van de Kamsalamander liggen buiten het plangebied van de herinrichting en uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin. Ter hoogte van de voortplantingsplaatsen en leefgebied van de Kamsalamander worden geen werkzaamheden uitgevoerd. Effecten op deze soort zijn uit te sluiten.

De werkzaamheden voor herinrichting van het natuurgebied Het Zwin hebben een tijdelijk verlies van geschikt foerageergebied voor de Kleine Zilverreiger tot gevolg binnen het plangebied. Tevens zal er tijdelijk een verstoring optreden van dit foerageer- en rustgebied. Omdat niet in het gehele projectgebied (het Nederlandse en Belgische deel) tegelijkertijd gewerkt zal worden, blijven er echter voor de soort voldoende uitwijkmogelijkheden en geschikt foerageergebied aanwezig. Tegenover het tijdelijke verlies aan foerageergebied staat de uitbreiding van het oppervlak aan intergetijdengebied en daarmee ook het oppervlak onverstoorde gebied, met meer gelegenheid om te foerageren en rusten voor de Kleine zilverreiger.

Conclusie toets instandhoudingsdoelstellingen

Uit de verslechteringstoets is gebleken dat voor geen van de aanwezige habitattypen er sprake is van een onaanvaardbare verslechtering ten opzichte van de instandhoudingsdoelstellingen. Daarnaast is gebleken dat voor Nauwe korfslak en Kamsalamander geen leefgebied verloren gaat. Kleine zilverreigers worden tijdelijk verstoord door de werkzaamheden in het gebied, maar door herinrichting en uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin neemt het leefgebied voor deze soort toe.

Zie ook de Verslechteringstoets

6.6 Kabels en leidingen

Er zijn geen buisleidingen voor gevaarlijke stoffen in het plangebied gelegen. Conclusie is dan ook dat er geen sprake is van een beletsel om het voorliggende inpasingsplan vast te stellen.

6.7 Verkeerskundige aspecten

De effecten op de mobiliteitsfunctie in het studiegebied ten gevolge van de werkzaamheden tijdens de aanlegfase betreffen de verandering in de verkeersintensiteit ten gevolge van bouwverkeer en de verandering in de bereikbaarheid van specifieke locaties in het gebied ten gevolge van het afsluiten van bepaalde verbindingen.

De effecten van de aanlegwerkzaamheden worden in de eerste plaats veroorzaakt door de aan- en afvoer van grond. De afbraak van de Internationale Dijk kan om veiligheidsredenen slechts gedeeltelijk gelijktijdig gebeuren met de aanleg van de nieuwe waterkerende dijken. Voor deze laatste zal dus externe grond aangevoerd moeten worden. In het Vlaamse deel van de Willem-Leopoldpolder (zuidelijk deel) zal een opslagplaats voor grond ingericht worden. Aanvoer van grond voor de bouw van de waterkerende primaire dijk rond de Willem-Leopoldpolder en afvoer van grond uit het natuurgebied Het Zwin zal langs het bestaande wegennet gebeuren.

Daarnaast zal er ook een interne bouwweg aangelegd moeten worden in het plangebied. De aan- en afvoer van grond zal zo minimaal mogelijk gehouden worden.

In de beheersfase zal het niet meer mogelijk zijn om de huidige fiets- en wandelverbinding over de Internationale dijk te gebruiken. Wel zal een nieuwe (langere) fiets en wandelroute om de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin heen, aangelegd worden. De fiets- en wandelverbinding tussen Knokke-Heist en Cadzand-Bad wordt hiermee ca. 3 km langer. De overige bestaande verbindingen (met name Kanaalweg) blijven behouden.

Zie ook: paragraaf 5.1.1.1 en 5.2.1 deelrapport mens –ruimte van het MER en hoofdstuk 8 van het projectplan.

6.8 Waterhuishouding

6.8.1 Beschrijving van de effecten voor water in relatie tot beoogde ontwikkeling

De hoeveelheid water die gedurende een getijcyclus in en uit de monding van het natuurgebied Het Zwin beweegt (het getijprisma), neemt toe. Daarmee zal ook de stabiliteit van de monding van het natuurgebied Het Zwin toenemen. Er is geen sprake van een doorlaatconstructie, zodat de ruimte voor natuurlijke dynamiek optimaal is. Het areaal slikken en schorren neemt beperkt toe, omdat de toename van het getijprisma een relatief groot areaal geulen noodzakelijk maakt. Na 30 jaar is het areaal slikken en schorren weer vrijwel terug op het initiële niveau.

De uitbreiding met de relatief diepe Willem-Leopoldpolder zal de mogelijkheden voor de sedimentatie van slib vergroten, maar de diepe uitbreiding vormt een belemmering voor de vorming van schorren. De Willem-Leopoldpolder fungeert namelijk als een relatief diepe kom aan de achterzijde van het natuurgebied Het Zwin. Deze kom is zo diep dat er in grote delen gedurende lange tijd water blijft staan. De verwachting is dat een groot deel van het fijne sediment dat wordt aangevoerd naar de Willem Leopold-polder er ook zal sedimenteren. De stroomsnelheden en de bodemschuifspanningen in de Willem Leopold-polder zijn zo laag dat het gesedimenteerde materiaal vervolgens niet meer wordt geërodeerd. De uitzonderingen hierop zijn de geulen en krekken die zullen ontstaan in het intergetijdengebied. Ook de 'meertjes' in het westelijke deel van het huidige natuurgebied Het Zwin zullen waarschijnlijk als sedimentvang gaan fungeren.

De sedimentatiesnelheid in het natuurgebied Het Zwin zal naar verwachting het hoogst zijn in de diepe delen van het gebied en lager bij de hogere delen. In de delen die als geul ontwikkelen, zal geen of beperkte sedimentatie plaatsvinden. De snelheid waarmee de sedimentatie plaatsvindt, zal in de loop van de tijd afnemen,

omdat het getijprisma afneemt. In een latere fase zal er in de Willem-Leopoldpolder een lokale herverdeling van het sediment plaatsvinden.

Doordat de komberging vergroot wordt, verhoogt ook het getijprisma. Hierdoor wordt de monding minder dichtgedrukt door het langstransport. De monding zal echter nog steeds blijven migreren, aangezien hiervoor meerdere factoren verantwoordelijk zijn.

Grondwaterkwaliteit

De grondwaterkwaliteit staat in sterke relatie tot de oppervlaktewaterkwaliteit. Met name in omringende polders worden reeds inspanningen verricht om de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Dit heeft ook een gunstige uitwerking op de grondwaterkwaliteit. In elk geval kan gesteld worden dat de invloed zich zal beperken tot het omringende landbouwgebied; de zoetwaterbel onder de duinen en daarmee de drinkwaterwinning in Knokke-Heist wordt niet bedreigd. Met een aangepast waterbeheer kan de invloed van zoute kwel ook in het landbouwgebied drastisch worden ingeperkt (zie kopje: Mitigerende maatregelen om verzilting tegen te gaan).

Oppervlaktewaterkwaliteit

Het natuurgebied Het Zwin ligt aan de Noordzee waardoor het materiaal dat meekomt met het getijwater grotendeels uit zand zal bestaan. Aangezien zand geen drager is van vervuiling, zal het onderhavige project een verwaarloosbaar effect hebben op de mogelijkheid van verontreiniging in het sediment dat in het water aanwezig is.

De invloed van de zeebodemkwaliteit op de waterkwaliteit in het natuurgebied Het Zwin zal bovendien niet toenemen omdat de schuifspanningen zeewaarts van de monding van het Zwin nauwelijks veranderen.

In aanvulling op het MER hebben de deskundigen met betrekking tot de mogelijke impact van de (vervuilde) landbouwgronden in de Willem-Leopoldpolder (bestrijdingsmiddelen, zware metalen) op de waterkwaliteit, het volgende opgemerkt. Een dergelijk risico speelt alleen als er sprake is van uitspoeling door erosie. Echter, er wordt geen erosie verwacht in het uitgebreide deel van het natuurgebied Het Zwin; het gebied ligt veel lager en zal de eerste jaren vooral sedimenteren (dus de eventueel vervuilde polderbodem zal bedekt worden door een schone laag zand). Uitloging van nutriënten in de waterkolom is misschien in het begin een mogelijk effect maar door de dagelijkse verversing van het water (verdunning) zal de impact op de waterkwaliteit te verwaarlozen zijn.

Oppervlaktewaterkwantiteit

Het project voorziet in een uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin met een oppervlakte van 122,4 ha bruto. Het getijprisma stijgt met 660.000 m³ tot 930.000 m³. De uitbreiding met de Willem-Leopoldpolder zorgt voor een toename met 525.000 m³, de resterende toename is het gevolg van het verdiepen en verbreden van de geulen in het natuurgebied Het Zwin. Dertig jaar na de ingreep bedraagt het getijprisma, als gevolg van verdergaande sedimentatie, naar schatting nog 326.000 m³.

Als gevolg van de uitbreiding van het intergetijdengebied het natuurgebied Het Zwin wordt dus een doelstelling van dit plan bereikt, namelijk het vergroten van de komberging in het natuurgebied Het Zwin. Hierdoor ontstaat een dynamiek waarbij de verzanding en aanslibbing van het natuurgebied Het Zwin (monding, geulen, slikken en schorren) wordt gereduceerd.

Waterveiligheid/Waterkering

De thans aanwezige Internationale Dijk maakt onderdeel uit van dijkkring 32 (Zeeuws-Vlaanderen). Een van de belangrijkste ontwikkelingen die in het kader van deze ontwikkeling zal worden uitgevoerd is het verleggen van de primaire waterkering landinwaarts. Met het oog op het duurzaam behoud van het intergetijdengebied en de creatie van estuariene natuur zal onder andere de bestaande geul worden verdiept en worden doorgetrokken tot in de huidige Willem Leopoldpolder.

In het voorkeursalternatief is gekozen om de bestaande Internationale Dijk af te graven en een nieuwe primaire waterkering te realiseren aan de west-, zuid- en oostzijde van de huidige Willem Leopoldpolder. Hiervan zijn slechts de oostelijke en een klein deel van de zuidelijke begrenzing van de polder op Nederlands grondgebied gelegen.

Bij de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin, met de dijkverlegging als onderdeel daarvan, is de veiligheid tegen overstromingen (waterveiligheid) een zeer belangrijke, dwingende randvoorwaarde. In het kader van deze dijkverlegging (voor zover op Nederlands grondgebied gelegen) is een ontwerp-projectplan conform artikel 5.4 van de Waterwet opgesteld als onderdeel van het Inpassingsplan. Dit plan bevat de te treffen voorzieningen (a) gericht op de uitvoering van het werk ten aanzien van een primaire waterkering, (b) gericht op het ongedaan maken of het beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk voor zover rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het werk, en (c) ter bevordering van het belang van landschap, natuur of cultuurhistorie, voor zover rechtstreeks verband houdend met de uitvoering van het werk.

In het ontwerp-projectplan wordt een dijkontwerp gepresenteerd dat de waterveiligheid de eerstkomende 50 jaar garandeert. Deze planperiode is vastgelegd in overeenstemming met de huidige systematiek van Zeeweringen. Het Zeeuws Over-

legorgaan Waterkeringen (ZOW) speelt hiermee in op nieuwe ontwikkelingen, regelgeving en beleid en neemt een standpunt in over de Zeeuwse uitwerking van het advies van de Delta Commissie en het Nationaal Waterplan. De deelnemers aan het ZOW zijn Provincie Zeeland, de Zeeuwse waterschappen, de Zeeuwse kustgemeenten en Rijkswaterstaat dienst Zeeland. Bij het beheer van waterkeringen laat het ZOW zich leiden door veiligheid op langere termijn. Voor dijkversterkingen wordt bv. uitgegaan van een verwachte situatie over 100 jaar. Waar de veiligheid het toelaat wordt omwille van financieel-economische redenen gekozen om de extra investering zo lang als mogelijk uit te stellen. Voor dit plangebied werd gekozen om de planperiode vast te leggen volgens de huidige systematiek van Zeeweringen, tot 50 jaar. Het ontwerp van de nieuwe primaire waterkering voldoet daarnaast aan de norm die is vastgelegd in de Waterwet en de bijbehorende randvoorwaarden zoals voorgeschreven door Rijkswaterstaat. Deze is uitgedrukt in de technische termen van een zogenaamde 'overschrijdingskans'. Dat is de gemiddelde kans per jaar dat de hoogste waterstand waarop de primaire waterkering moet zijn berekend wordt overschreden. Voor het natuurgebied Het Zwin, als onderdeel van dijkkring 32 komt dit neer op een norm van 1/4000 per jaar.

Verziltting

Door uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin met delen van de Willem-Leopoldpolder dringt het getij, en daarmee het zoute zeewater, dieper het land in. Door de lage ligging van de polder en zijn afstand van de zee blijft het zeewater er redelijk lang staan; de overstromingsduur per getijcyclus varieert in de Willem-Leopoldpolder van een tweetal uur op de relatief hoger gelegen delen, tot permanent in de hoofdgeul. Tijdens deze periode kan zout water infiltreren naar het grondwater. Het gevolg is het ontstaan van een verzilte en zeer ondiepe grondwaterlaag onder het ontpolderde gebied, zoals nu reeds het geval is voor het bestaande natuurgebied Het Zwin. Bovenop dit grondwater bouwt zich geen duurzame zoete laag op onder invloed van de neerslag, omdat verscheidene keren per dag vers zout water wordt aangevoerd via het getij.

Vlak onder of aan het maaiveld bevindt zich derhalve een permanent zoute grondwaterlaag. Deze laag bevindt zich op een hoger peil dan het grondwaterpeil in de omringende polders, aangezien hier het waterpeil gecontroleerd wordt door drainage en een stelsel van afwateringsgrachten. Onder invloed van dit potentiaalverschil zal zich onvermijdelijk een flux voordoen van verzilt grondwater vanuit het uitgebreide natuurgebied Het Zwin in de richting van de omliggende landbouwgebieden. Het gevolg hiervan is dat bij gelijkblijvend grondwaterpeil in de polder (er van uitgaande dat dit voldoende wordt gecontroleerd door het afwateringssysteem) het peil van de overgang tussen zout en zoet water hoger zal komen te liggen, wat gevolgen kan hebben voor de rechtstreekse watervoorziening aan de vegetatie (doordringen van verzilt grondwater tot in de wortelzone), en voor het gebruik van het grondwater voor andere doeleinden, zoals het drinken van vee (verziltten van

het putwater). Parallel met dit hoger peil van de zoutwatergrens en met de toegenomen zoute kweldruk zal ook het zoutgehalte in de afvoerende waterlopen verder toenemen.

De invloed zal zich beperken tot het omringende landbouwgebied; de zoetwaterbel onder de duinen en daarmee de drinkwaterwinning in Knokke Heist wordt niet bedreigd.

Mitigerende maatregelen om verzilting tegen te gaan.

Inmiddels is er in aanvulling op het MER, een grondwaterstudie uitgevoerd. Aangegeven wordt, dat in de huidige situatie reeds verzilting aanwezig is in het noorden van de Nieuwe Hazegraspolder. In de toekomst zal deze verzilting zich verder lateraal uitbreiden indien geen mitigerende maatregelen worden genomen.

Bij de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin zal niet alleen het uitbreidingsgebiedte verzilten maar ook de Nieuwe Hazegraspolder en een kleiner gebied ten zuidoosten (waarvan een deel op Nederlands grondgebied) van het uitbreidingsgebied.

Er zijn verschillende mogelijkheden van mitigerende maatregelen onderzocht. Door het aanleggen van een sloot aan de binnendijkse zijde van de nieuw aan te leggen primaire waterkering wordt in elk geval een groot deel van de ondiepe kwel weggenomen (gecapteerd). Ook de aanwezigheid van het Uitwateringkanaal draagt eraan bij dat een deel van het (ondiepe) kwelwater wordt afgevangen.

Overschakeling van de huidige ondiepe drainage naar een diepe drainage lijkt de beste methode te zijn om de laterale uitbreiding van het infiltrerende zoutwater in het uitbreidingsgebied naar de omgeving te verminderen. Deze laterale uitbreiding van het infiltrerende zoutwater afkomstig van de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin in de freatische laag kan tot in zekere mate bedwongen worden. Verdere studie moet verricht worden naar een optimaal onttrekkingsdebiet die enerzijds de laterale uitbreiding van zout water aan de watertafel verhindert in het omringende gebied en dat anderzijds de verlaging van de watertafel tot het vereiste minimum in dit gebied beperkt.

Thans wordt de in de vorige alinea genoemde nadere studie uitgevoerd. Op basis van deze studie wordt besloten welke maatregelen getroffen zullen worden om de verziltende effecten van het project zo goed mogelijk te mitigeren. In ieder geval zijn er voldoende mitigerende maatregelen voorhanden om de impact van verzilting te kunnen terugdringen tot een beperkte residuele impact.

Riolering

In de beoogde situatie zal de thans aanwezige bebouwing in de polder worden verwijderd. Het betreft hier de bebouwing van de camping 'De Sandt Plaet'. Voor zover aanwezig zal riolering, behorende bij deze bebouwing, worden verwijderd. In de beoogde situatie zal derhalve geen riolering aanwezig zijn in het plangebied.

Watervoorziening

De beoogde ontwikkeling vindt niet plaats nabij een gebied voor drinkwatervoorziening en heeft hierop derhalve positieve noch negatieve effecten.

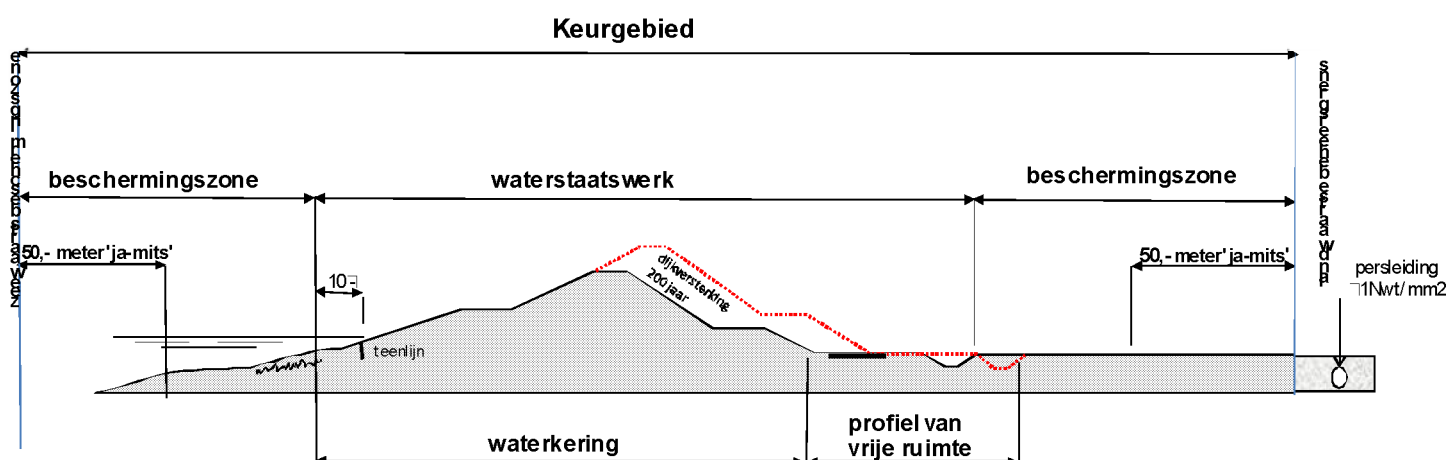
Verdroging/ natte natuur

Het initiatief beoogt de realisatie van een estuariene natuur van forse omvang. Binnen dit gebied zal de waterhuishouding evolueren naar een natuurlijk evenwicht dat met name gebaseerd is op de getijdenwerking. Er vindt dus een toename plaats van natte natuur. Van verdroging is geen sprake.

Keurzone Waterschap Zeeuws-Vlaanderen

De Keur stelt regels in het belang van het watersysteem. Het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen heeft de Keur aangepast aan de Waterwet. In de regeling van de Keur is onder andere opgenomen dat het verboden is om zonder vergunning gebruik te maken van een waterkering door in strijd met zijn functie handelingen te verrichten in de zones van de waterkering. Het 'keurgebied' dat betrekking heeft op de waterkering is aangegeven in onderstaande afbeelding.

De aanduidingen 'kernzone', 'beschermingszone' en 'buitenbeschermingszone' zijn in de Waterwet vervangen door 'waterstaatswerk' en 'beschermingszone'. Het begrip 'buitenbeschermingszone' is opgenomen binnen het begrip 'beschermingszone'. Aan deze verschillende zones zijn regels gekoppeld om de waterkering te beschermen. Na overleg met het Waterschap is in dit inpassingsplan uitsluitend voor het 'waterstaatswerk' een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' op de verbeelding opgenomen.

6.8.2 Watertoets

Doel van de watertoets

Het doel van de watertoets is waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze in beschouwing worden genomen bij alle waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Via de 'waterparagraaf' in de toelichting op ruimtelijke plannen heeft de watertoets inhoudelijk een expliciete plaats in de totstandkoming van ruimtelijke plannen en besluiten.

Water is een essentieel onderdeel van onze leefomgeving. Sinds 2003 is voor het verkrijgen van goedkeuring voor een wijziging of actualisering van een rijksinpassingsplan een toevoeging van een zogenoemde 'waterparagraaf' een voorwaarde. In een waterparagraaf in de toelichting op een inpassingsplan dient te worden ingegaan op de waterveiligheid (waterkeringen) waterhuishoudkundige (watersysteem) en rioleringstechnische (waterketen) aspecten van het desbetreffende plangebied.

De fase van de opmaak van kennisgeving/ startnotitie vormde in termen van de watertoets de 'initiatiefase'. In die fase zijn de eisen, wensen en randvoorwaarden voor water, op inspraak van o.a. de waterbeheerders, vastgelegd. In de antwoordnota is ingegaan op welke wijze in het MER, onder meer bij de vorming van alternatieven en varianten, de discipline water de gewenste plaats krijgt. De opmaak van het MER kan beschouwd worden als de 'ontwikkel- en adviesfase'. Op basis van de gegevens in voorliggend MER, welke op het vlak van het watersysteem worden samengevat in paragraaf 15.3 van de MER, kan de waterbeheerder de voorgenomen activiteit toetsen aan de afgesproken criteria, zodat vervolgens een 'wateradvies' kan opgesteld worden.

Beleidskader

Relevante beleidsstukken op het gebied van water zijn Europese Kaderrichtlijn Water, de Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeheer voor de 21ste eeuw, Nationaal Bestuursakkoord Water, het omgevingsplan Zeeland, de Zeeuwse Handreiking Watertoets en het Waterbeheersplan van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen 2010-2015. Deze zijn reeds in hoofdstuk 3 aan de orde gekomen.

Het belangrijkste gezamenlijke punt uit deze beleidsstukken is dat water een belangrijk sturend element is in de ruimtelijke ordening. Water legt een ruimteclaim op het (stads)landschap waaraan voldaan moet worden. De bekende driestapsstrategieën zijn hierbij leidend:

- vasthouden-bergen-afvoeren (waterkwantiteit);
- voorkomen-scheiden-zuiveren (waterkwaliteit).

In de Kaderrichtlijn Water voor het Scheldegebied zijn onder andere doelen geformuleerd voor het getijdengebied (beschutte kustwateren, K2), waarin het natuurgebied Het Zwin is ingedeeld. De doelstellingen voor deze wateren richten zich met name op de Oosterschelde. De 'zandhonger' van slikken en schorren dient te worden tegengaan. Provincie Zeeland spant zich in om hiervoor oplossingen te bedenken. De zandhonger houdt in dat door een beperkte aanvoer van zand de erosie sterker is dan de zandaanvulling.

Voor het natuurgebied Het Zwin zijn geen specifieke KRW doelstellingen of maatregelen geformuleerd. De stikstof- en TBT-waarden zijn nu nog te hoog. Door uitloging uit de ontpolderde bodems zullen de stikstofwaarden tijdelijk ook nog worden verhoogd, maar de verwachting is niet dat het waterlichaam daardoor in een andere kwaliteitsklasse gaat vallen. Bovendien zijn maatregelen elders voorzien om tot reductie van deze stoffen te komen. De ecologische kwaliteit van het natuurgebied Het Zwin zal door de nieuwe inrichting verbeteren.

Zeeuwse handreiking Watertoets

Hoe met de watertoets om te gaan, is onder andere beschreven in de door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat in december 2009 gepubliceerde 'Handreiking watertoets 3'. Door de Zeeuwse waterbeheerders, de beide waterschappen, de Provincie en Rijkswaterstaat is het initiatief genomen voor een Zeeuwse handreiking, als aanvulling op de landelijke. Deze handreiking kan als zelfstandig document worden gebruikt. De Zeeuwse handreiking heeft tot doel plannenmakers duidelijk te maken hoe de Zeeuwse waterbeheerders invulling geven aan de watertoets en aan welke criteria wordt getoetst.

Water in relatie tot de verbeelding en de regels

De functie water is als volgt op de verbeelding en in de regels vertaald. Het gehele buitendijks gelegen deel van het plangebied is bestemd als 'Natuur – Estuariene natuur' en is bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van natuurwaarden en/of ecologische waarden in het algemeen en van estuariene natuur in het bijzonder en voor waterlopen en waterpartijen.

Het extensief recreatief en educatief medegebruik (wandelvlonder, kijkpunten) is hieraan ondergeschikt. Met deze bestemming is het belang van het natuurlijk gebruik en water veiliggesteld.

Op de verbeelding is een dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering' opgenomen om de kernzone van de nieuwe primaire waterkering aan te geven. Ook de kwelsloot langs de primaire waterkering is binnen deze dubbelbestemming gelegen. Met betrekking tot het waterveiligheidsbelang is in de regels gesteld dat: 'Indien strijd ontstaat tussen het belang van de bescherming van de waterkering als bedoeld in dit artikel en het bepaalde in de overige artikelen, prevaleert de bestemming

Waterstaat – Waterkering’. Door het opnemen van deze dubbelbestemming gaat het waterveiligheidsbelang te allen tijde voor het belang van de onderliggende bestemming (in dit geval ‘Natuur – Estuariene natuur’).

De op de verbeelding vastgelegde kernzone wordt na aanleg van de waterkering, tezamen met de beschermingszones (beschermingszone en buitenbeschermingszone) vastgelegd in de legger van het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen. In deze zones zal de Keur van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen van toepassing zijn.

Binnendijks wordt een dijksloot gerealiseerd. Deze dijksloot wordt gezien als integraal onderdeel van het waterstaatswerk, dat de primaire waterkering is. Deze sloot wordt mogelijk gemaakt door waterlopen en watergangen integraal mogelijk te maken in de bestemming ‘Natuur’.

Overleg

Met het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden over de hoofdstukken water in het MER en het Projectplan (Dijkverleggingsplan). Met het oog op de waterparagraaf heeft op 25 en 28 mei 2010 een overleg plaatsgevonden met respectievelijk Rijkswaterstaat Zeeland en het Waterschap Zeeuws-Vlaanderen over de in het inpassingsplan op te nemen waterparagraaf. De inhoud en de scope van deze waterparagraaf is (mede) het resultaat van deze overleggen en adviezen en hebben dus de instemming van zowel Rijkswaterstaat als het Waterschap. In het watertoetsoverleg zijn daarnaast de volgende relevante onderwerpen nog ter sprake gekomen.

- **Beheer en onderhoud:**

Uit het morfologisch rapport van IMDC/Alkyon blijkt dat er een netto sedimentimport vanuit zee richting Zwin optreedt. Stabiliteit van de monding zal in het begin groot zijn door grotere komberging en hogere stroomsnelheden. Na een aantal jaren zal deze stabiliteit door aanslibbing geringer worden. Na meer dan 30 jaar zal grootschalig onderhoud noodzakelijk zijn. Momenteel zijn er financiële afspraken voor het op diepte houden van de huidige Zwinmondning (zandvang). Gezien de lange termijn van aanslibbing van de nieuwe Zwinggeul gaat de dienst RWS Zeeland als waterbeheerder er vooralsnog vanuit dat deze reserveringen voldoende zijn voor het toekomstig beheer en onderhoud van de nieuwe Zwinmondning op Nederlands grondgebied. Aangezien de schuifspanning zeewaarts van de zwinmondning nauwelijks zal veranderen, zal het kustonderhoud naar verwachting niet significant toenemen.

- **Invloed op de scheepvaart:**

Geconcludeerd kan worden dat geen effecten voor de scheepvaart worden verwacht.

- Invloed nieuw inrichtingsplan op Kaderrichtlijn Water (KRW) :

Voor het Zwin zijn geen speciale KRW doelstellingen of maatregelen geformuleerd. De stikstof- en TBTwaarden zijn nu nog te hoog. Door uitloging uit de ontpolderde bodems zullen de stikstofwaarden tijdelijk ook nog worden verhoogd, maar de verwachting is niet dat het waterlichaam daardoor in een andere kwaliteitsklasse gaat vallen. Bovendien zijn maatregelen elders voorzien om tot reductie van deze stoffen te komen. De ecologische kwaliteit van het zwin zal door de nieuwe inrichting verbeteren. Opgemerkt wordt dat in het MER geen aandacht wordt besteed aan de KRW doelen.

6.8.3 Conclusie

Het voorliggende project houdt voldoende rekening met relevante wateraspecten, waarbij de omvang van het project en de belangrijke aspecten in het waterhuishoudingssysteem nadrukkelijk meespelen. Met het oog op een duurzaam (goede) waterhuishouding kan het initiatief (met inbegrip van enkele mitigerende maatregelen) onbelemmerd doorgang vinden. De haalbaarheid van dit inpassingsplan is voor het aspect water hiermee voldoende aangetoond.

Zie ook hoofdstuk 5 van deelrapport Water van het MER en de Grondwaterstudie in het kader van uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin

6.9 Gevolgen voor de mens en de sociaal-economische effecten

Belevingswaarde

Terwijl natuurontwikkeling kan leiden tot een landschap dat bijzondere ervaringen oproept, heeft natuurontwikkeling voor omwonenden én zeker voor gebruikers van de polder (landbouwers), ook een keerzijde: zij voelen zich duidelijk minder verbonden met de toekomstige polder waarin natuurontwikkeling zal hebben plaats gevonden. Dat komt o.a. door herinneringen aan het oude landschap en de hechting hieraan. Ook de ervaren plekidentiteit van het gebied lijdt onder natuurontwikkeling, maar dit effect is minder sterk. Verlies aan geworteldheid en plekidentiteit zijn een belangrijke bron van weerstand tegen natuurontwikkeling. Door de ingrijpende veranderingen in het landschap verdwijnen allerlei symbolische tekens die in het landschap aanwezig zijn of daarmee door herinneringen verbonden worden.

Zie ook: paragraaf 5.3 deelrapport mens-gezondheid van het MER

Recreatie

De recreatieve functie in het plangebied zal in verband met de aanlegwerkzaamheden verstoord worden. Zowel binnen als buiten het natuurgebied Het Zwin wordt de rust verstoord ten gevolge van de werkzaamheden en ook de toegankelijkheid

van het gebied zal tijdelijk afnemen. De verblijfsrecreanten in de nabije omgeving van het plangebied zullen hinder kunnen ondervinden van de aanlegwerkzaamheden. Tevens zal de landschappelijke kwaliteit – en daarmee ook de belevingswaarde voor de recreant - tijdens de werken afnemen. Daarnaast zullen bepaalde recreatieve verbindingen aangetast worden tijdens de aanlegfase en zal het bestaande strandtoerisme aan de geul beïnvloed worden gedurende deze werkzaamheden.

Bovendien zal camping 'De Sandt Plaet' uit het plangebied moeten verdwijnen. Indien mogelijk wordt de camping verplaatst. De gemeente heeft aangegeven onder bepaalde voorwaarden in principe medewerking te willen verlenen aan verplaatsing, met inachtnaam van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. En hoewel het nadeel zoveel mogelijk gecompenseerd wordt, betekent dit voor de betrokkenen een ingrijpende verandering. De verplaatsing van de camping kan echter gepaard gaan met een hernieuwing en modernisering van de campinginfrastructuur en zodoende zelfs bijdragen tot een verbetering op lange termijn ten opzichte van de huidige situatie.

In de beheersfase zorgt de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin voor verschillende veranderingen ten opzichte van de bestaande situatie. Binnen de huidige Zwinvlakte worden wandellussen voorzien die vertrekken vanuit het Provinciaal Natuurcentrum 'Het Zwin' (Vlaanderen). Aan Nederlandse zijde wordt in de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin een vlonderpad gerealiseerd om zo gelegenheid te bieden het natuurgebied Het Zwin van binnen uit te ervaren. Door het vergroten van de oppervlakte van natuurgebied Het Zwin, verhoogt ook het potentieel aan recreatieve natuurbeleving. Ook de visuele beleving in het plangebied zal toenemen doordat de dijken een groter gebied omspannen en een wijdsere gevoel gecreëerd wordt.

Op de nieuwe primaire waterkering worden fiets- en wandelverbindingen aangelegd. Deze paden zullen afwisselend buitendijks en binnendijks liggen. Het binnendijkse pad op de nieuw aan te leggen dijk geeft een mooi zicht op het waardevolle polderlandschap en de aangebrachte polderingrepen voor de boomkikker. Het buitendijkse pad wordt aangelegd op een horizontaal vlak op de dijk op 5,2 meter NAP en geeft een interessant zicht op het natuurgebied.

Op de dijk wordt een aantal uitkijpunten aangelegd. Voor Nederland betreft het een kijkpunt ten noorden van de knik in de dijk ter hoogte van Retranchement. Bekken wordt nog of vanuit dit punt een link met het dorp Retranchement gemaakt kan worden. Het andere kijkpunt ligt ter hoogte van restaurant de Witte Koksmuts en betreft een bestaand kijkpunt dat wordt vergroot. Het uitzicht over het natuurgebied Het Zwin zal van uitzonderlijke kwaliteit zijn omdat men ook hier panoramisch kan kijken. Vanaf dit kijkpunt kan men zich ook begeven naar het duin op dijklandschap en wordt aansluiting gecreëerd met de campings en het strand van

Cadzand-Bad. De kijkpunten worden – rekening houdend met de situering van nabij gelegen woningen – landschappelijk ingepast.

Conclusie

Bij de uitvoering van dit project wordt, met inachtneming van de natuurdoelstelling, veel aandacht besteed aan de mogelijkheden van recreatief medegebruik. De toegankelijkheid van het uitgebreide natuurgebied Het Zwin zal hierdoor een positieve impuls krijgen. Daar staat tegenover dat er gedurende de aanlegwerkzaamheden overlast zal ontstaan voor recreanten. Dit is echter tijdelijk van aard. Permanent van aard is het verdwijnen van de camping 'De Sandt Plaet' op de huidige locatie.

Zie ook: paragraaf 5.1.2 en 5.2.2.1 deelrapport mens-gezondheid van het MER en het Inrichtingsplan 'Duurzaam behoud en uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied'.

6.10 Grondverwerving

Zoals beschreven in paragraaf 2.5. is aan de hand van een drietal criteria gekomen tot het voorkeursalternatief 1A. Om het natuurgebied Het Zwin te kunnen uitbreiden conform dit alternatief, is het nodig om te kunnen beschikken over de gronden in het plangebied. Dit betekent dat het noodzakelijk is om het eigendom van de gronden te verkrijgen, waaronder de camping 'De Sandt Plaet'.

Getracht wordt om de gronden die nog geen eigendom zijn, minnelijk te verwerven. Mocht dit niet lukken, dan zal zo nodig het onteigeningsinstrument ingezet worden. Vooralsnog wordt echter niet verwacht dat dit nodig is.

6.11 (Sociaal -) economische uitvoerbaarheid

Zoals uit het voorgaande blijkt, is in het kader van het MER een aantal alternatieven en varianten uitgewerkt die invulling geven aan de natuurdoelstelling. Deze zijn op hun effecten beoordeeld. Naast die effecten die in het kader van het MER onderzocht zijn, zijn ook de sociaal-economische effecten van belang bij de uiteindelijke keuze voor het uit te voeren alternatief.

In het kader van de voorbereiding van het voorliggende inpassingsplan is het rapport 'Structurele maatregelen voor het duurzaam behoud en uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied, kosteneffectiviteitsanalyse' (KEA) opgesteld op basis van de alternatieven als beschreven in het MER. In dit rapport zijn de kosten en – voor zover mogelijk – gemonetariseerde baten van de verschillende alternatieven en varianten afgewogen tegen de mate waarin invulling gegeven wordt aan de natuurdoelstelling. Deze KEA is als bijlage bij het inpassingsplan gevoegd. In de

analyse wordt een onderscheid gemaakt tussen effecten op leefkwaliteit, op veiligheid tegen overstromingen en op economische activiteiten.

Onder effecten op leefkwaliteit wordt een aantal effecten uit de disciplines natuur en mens-mobiliteit, recreatie en educatie meegenomen. Voor de discipline natuur geldt dat in alle varianten de doelstelling (creëren van ten minste 120 ha nieuwe estuariene natuur met het oog op een goede staat van instandhouding) wordt gehaald, waarbij de grote ontpoldering (180 ha) het beste scoort. Van de kleine ontpolderingsalternatieven scoort alternatief 1A het beste. De effecten op mobiliteit, educatie en recreatie zijn niet onderscheidend.

Uit de kosteneffectiviteitsanalyse blijkt, dat de kosten het laagste zijn bij het voorkeursalternatief 1A. In het Verdrag betreffende de uitvoering van de ontwikkelingschets 2010 Schelde-estuarium zijn afspraken gemaakt over de kostenverdeling tussen Vlaanderen en Nederland. Ieder land neemt de kosten van het project op zich, voor zover verricht op eigen grondgebied.

Het Rijk heeft in verband met de natuurherstel Westerschelde in januari 2006 een bestuursovereenkomst gesloten met de Provincie Zeeland op basis waarvan de Provincie uit het Investeringsbudget Landelijk Gebied financiële middelen ontvangt ter uitvoering van het natuurherstel, inclusief de uitbreiding van het natuurgebied Het Zwin. Daarmee zijn er voldoende financiële middelen beschikbaar ter uitvoering van het project.

7. JURIDISCH-PLANOLOGISCHE REGELING

7.1 Algemeen

Het rijkinpassingsplan bestaat uit een toelichting met een aantal bijlagen, de planregels en de verbeelding (plankaart). De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende gedeelte van het inpassingsplan, de toelichting geeft tekst en uitleg van hetgeen met het inpassingsplan planologisch mogelijk wordt gemaakt. Ook wordt in de toelichting de haalbaarheid van het inpassingsplan op het gebied van beleid, milieu, archeologie en cultuurhistorie en economie onderbouwd.

Bij het ontwerpen van de planmethodiek (de planregels en de verbeelding) voor dit inpassingsplan is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de uitgangspunten welke ten grondslag hebben gelegen aan de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro):

- decentraal wat kan, centraal wat moet;
- regel slechts datgene wat noodzakelijk is, maar regel het noodzakelijke goed;
- uniforme regelgeving.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouw- en gebruiksregels gekoppeld. Deze bouw- en gebruiksregels maken direct inzichtelijk welke ontwikkelingen worden toegestaan. Plankaart en planregels bieden daardoor een titel voor bebouwing en gebruik.

Voor wat betreft een dergelijke wijze van bestemmen is aangesloten bij de Standaard vergelijkbare bestemmingsplannen (SVBP 2008) en de gebruikelijke praktijk.

In de volgende paragraaf wordt een toelichting gegeven op hetgeen op de planverbeelding en met de planregels is mogelijk gemaakt. Voor de goede orde wordt hier opgemerkt dat aan deze toelichting op de wijze van bestemmen geen rechten ontleend kunnen worden. De plankaart en de planregels zijn, zoals aan het begin van deze paragraaf aangegeven, de juridisch bindende elementen.

7.2 De bestemmingen

Opbouw van de planregels

De indeling van de planregels is als volgt::

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

Dit hoofdstuk omvat twee artikelen:

- Artikel 1: Begripsbepalingen. Dit artikel bevat alle noodzakelijke begripsomschrijvingen. Hierdoor wordt de interpretatie van de diverse begrippen vastgelegd, waardoor de duidelijkheid wordt vergroot;
- Artikel 2: Wijze van meten. Dit artikel geeft aan hoe bepaalde maten dienen te worden berekend.

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

Dit hoofdstuk bevat de bepalingen die direct verband houden met de op de plankaart aangegeven bestemmingen. Per bestemming en per artikel geldt in de meeste gevallen het volgende stramien:

- *Bestemmingsomschrijving*: een omschrijving van de doeleinden binnen de bestemming.
- *Bouwregels*: in deze bepaling zijn regels opgenomen omtrent de maximale goothoogte en/of bouwhoogte van bouwwerken en bouwwerken, geen gebouwen zijnde alsmede de bebouwingsdichtheid van de percelen.
- *Ontheffing van de bouwregels*: eventueel kunnen ontheffingsmogelijkheden van de bouwplanregels zijn opgenomen.
- *Specifieke gebruiksregels*: in deze bepaling wordt aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval strijdig zijn met de bestemming. Het is dus een aanvulling op de bestemmingsomschrijving. Vormen van gebruik waarvan op voorhand niet (geheel) duidelijk is of er sprake is van strijdig gebruik, worden in deze bepaling opgesomd.

Hoofdstuk 3: Algemene regels

In dit hoofdstuk zijn de algemene bepalingen van het bestemmingsplan nader uitgewerkt. Dit hoofdstuk bevat de volgende artikelen:

- *Anti-dubbeltelbepaling*: deze bepaling dient te voorkomen dat situaties ontstaan welke niet in overeenstemming zijn met de bedoeling van het plan. Omdat om een gebouw een zeker open terrein is vereist wordt via de anti-dubbeltelbepaling voorkomen dat eenzelfde terrein twee keer wordt 'meegenomen' bij de beoordeling van een bouwaanvraag. Grond die al eerder moest worden meegeteld bij de beoordeling van een bouwplan mag niet nog eens worden meegeteld bij een nieuwe bouwaanvraag. Voor de goede orde wordt hier opgemerkt dat het opnemen van de antidubbelbepaling verplicht is, het nut van deze bepaling is per plan verschillend.

- *Algemene ontheffingsregels:* Algemene ontheffing voor alle bestemmingen om een afwijking van maximaal 10% van de voorgeschreven maatvoering toe te staan.
- *Algemene wijzigingsregels:* Algemene wijzigingsbevoegdheid voor burgemeester en wethouders om de ligging van de grenzen van bestemmings- en bouwvlakken en aanduidingen zodanig te wijzigen dat de geldende oppervlakte met niet meer dan 10% wordt vergroot of verkleind en geen van de grenzen met meer dan 3 meter wordt verschoven.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

- *Overgangsrecht.* Dit artikel bepaalt dat bouwwerken, die op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering zijn, of krachtens een bouwvergunning gebouwd mogen worden, gedeeltelijk mogen worden vernieuwd of veranderd. Na een calamiteit mag een bouwwerk geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de bouwvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan. Ook ten aanzien van gebruik is een overgangsregeling opgenomen. Voor de goede orde wordt ook hier vermeld dat het opnemen van deze bepaling verplicht is.
- *Slotbepaling.* Dit artikel geeft de naam van het Inpassingsplan: 'Natuurgebied Het Zwin' (gemeente Sluis).

7.3 Beschrijving per bestemming

Artikel 3 - Natuur

De gronden met de bestemming Natuur omvatten de gronden aan de binnenzijde van de nieuwe waterkerende dijk. Deze gronden zijn bestemd voor het behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurwetenschappelijke waarde en/of ecologische waarde, waterlopen en waterpartijen. Ondergeschikt aan dit hoofdgebruik zijn extensief recreatief (inclusief zwemmen) en educatief medegebruik toegestaan. Infrastructuurle voorzieningen en voorzieningen van algemeen nut, behorend bij het hoofdgebruik zijn eveneens toegestaan.

Op of in deze gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van voorzieningen van algemeen nut worden gebouwd met een maximale hoogte van 3 meter en een maximale oppervlakte van 15 m². Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte maximaal 2 meter mag bedragen.

Tot een strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend het plaatsen of geplaatst houden van onderkomens en het opslaan of bergen van onbruikbare, althans aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, goederen, stoffen en materialen, enz. en het opslaan of storten van vaste of vloeibare afvalstoffen.

Voor de bestemming Natuur geldt een aanlegvergunningstelsel. Dit betekent dat het verboden is om zonder vergunning van burgemeester en wethouders werken en werkzaamheden uit te voeren op de gronden met de bestemming Natuur. De werken of werkzaamheden zijn slechts toelaatbaar, mits door die werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de landschappelijke waarden van de gronden ontstaat of kan ontstaan. Het verbod is, naast overgangsrechtelijke situaties, niet van toepassing op werken of werkzaamheden die betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer of op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur – Estuariene natuur.

Artikel 4 Natuur – Estuariene natuur

De gronden met deze bestemming zijn bestemd voor het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van natuurwaarden en/of ecologische waarden in het algemeen en estuariene natuur in het bijzonder. Daarnaast zijn waterlopen en waterpartijen toegestaan. Ondergeschikt aan dit hoofdgebruik zijn extensief recreatief (inclusief zwemmen) en educatief medegebruik toegestaan. Infrastructurele voorzieningen en voorzieningen van algemeen nut, behorend bij het hoofdgebruik zijn eveneens toegestaan.

Ter plaatse van de aanduiding 'recreatie' zijn recreatieve voorzieningen, zoals een wandelvlonder en uitkijkpunt toegestaan. Een van de twee uitkijkpunten is tevens gedeeltelijk gelegen binnen de bestemming Natuur. Voor dit gedeelte is daarom binnen de bestemming Natuur een aanduiding 'recreatie' opgenomen.

Op de gronden met deze bestemming mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd. De maximale bouwhoogte hiervan bedraagt 2 meter, met uitzondering van voorzieningen van algemeen nut met een maximale hoogte van 3 meter en een maximale oppervlakte van 15 m².

Tot een strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend het plaatsen of geplaatst houden van onderkomens en het opslaan of bergen van onbruikbare, althans aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, goederen, stoffen en materialen, enz. en het opslaan of storten van vaste of vloeibare afvalstoffen.

Voor de bestemming Natuur – Estuariene natuur geldt een aanlegvergunningstelsel. Dit betekent dat het verboden is om zonder vergunning van burgemeester en wethouders de in artikel 4.5 aangegeven werken en werkzaamheden uit te voeren op de gronden met deze bestemming. De werken of werkzaamheden zijn slechts toelaatbaar, mits door die werken of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen geen onevenredige aantasting van de landschappelijke waarden van de gronden ontstaat of kan ontstaan.

Het verbod is, naast overgangsrechtelijke situaties, niet van toepassing op werken of werkzaamheden die betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer of op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur – Estuariene natuur.

Artikel 5 Waterstaat - Waterkering

In de regeling van de Keur is onder andere opgenomen dat het verboden is om zonder vergunning gebruik te maken van een waterkering door in strijd met zijn functie handelingen te verrichten in de zones van de waterkering. De kernzone die betrekking heeft op de waterkering zelf is bestemd met de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. Ook de kwelsloot langs de primaire waterkering is als zodanig bestemd.

Voor de goede orde wordt er hierop gewezen dat naast de kernzone in de Keur ook een beschermingszone is opgenomen (zones aangrenzend aan de kernzone). In deze zones is het Keur van toepassing en gelden mogelijk beperkingen. Indien er een voornemen bestaat tot het uitvoeren van handelingen in deze zones, is het van belang om contact op te nemen met het Waterschap Zeeuws Vlaanderen.

Op een gedeelte van de gronden met de bestemming Natuur – Estuariene Natuur, rust dus de dubbelbestemming 'Waterstaat – Waterkering'. De gronden met deze dubbelbestemming, zijn mede bestemd voor waterkeringen, watersystemen en waterbergingsgebieden.

Indien strijd ontstaat tussen het belang van de bescherming van de waterkering als bedoeld in dit artikel en het bepaalde in het artikel Natuur – Estuariene natuur, dan gaat het bepaalde in deze bestemming voor.

Op deze gronden mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming 'Waterstaat – Waterkering'. Gebouwen zijn niet toegestaan. Daarnaast is er een aanlegvergunningstelsel opgenomen.

Ook voor deze bestemming geldt een aanlegvergunningvereiste voor de werken en werkzaamheden die zijn opgesomd in artikel 5.3.1. Zonder vergunning van burgemeester en wethouders zijn deze werken en werkzaamheden dus verboden. Ook hiervoor geldt dat er geen onevenredige aantasting mag plaatsvinden van het doelmatig functioneren van de waterkering alsook, dat er vooraf schriftelijke advies wordt ingewonnen bij de betreffende beheerder van de waterkering.

Het verbod is, naast overgangsrechtelijke situaties, niet van toepassing op werken of werkzaamheden die betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer of betrekking hebben op de ontwikkeling en/of instandhouding van de doeleinden Natuur – Estuariene natuur als bedoeld in artikel 4.

8. CONCLUSIE

In de toelichting op dit inpassingsplan is uitvoerig ingegaan op het project dat uitgevoerd zal worden, de uitbreiding van natuurgebied Het Zwin. En zoals blijkt uit deze toelichting, zijn er geen beletselen voor wat betreft het beleid of de planologisch relevante aspecten om dit project uit te voeren. Het is juist zo dat met dit inpassingsplan een project mogelijk wordt gemaakt dat uitvoering geeft aan het nationaal beleid en het verdrag dat hierover gesloten is met Vlaanderen. Ook de sociaal-economische uitvoerbaarheid is goed geborgd.

Het nut, en ook de noodzaak van realisering van estuariene natuur in het Schelde-estuarium, zijn duidelijk, en zijn ook uitvoerig gemotiveerd in tal van studies. De feitelijke locatie waarop deze estuariene natuur gerealiseerd wordt, is een punt geweest, waarover al veel gezegd, geschreven en ook geprotesteerd is. Immers, op die locatie moeten de huidige activiteiten verdwijnen. Deze kunnen eventueel op een andere plaats worden voortgezet. En hoewel het nadeel zoveel mogelijk gecompenseerd wordt, betekent dit voor de betrokkenen een ingrijpende verandering in de omgeving.

Uit de uitvoerige studies en onderzoeken is echter gebleken dat uitbreiding van natuurgebied Het Zwin de beste manier is om in het mondingsgebied van de Schelde het Schelde-estuarium te herstellen, en dat is dan ook de reden, dat het project op deze locatie uitgevoerd zal worden. En hoewel het feit, dat er daardoor andere functies verdwijnen, niet ongedaan wordt gemaakt, zal bij de uitvoering van het project zoveel mogelijk rekening gehouden worden met alle belangen in kwestie, en zal telkens in overleg bestuurlijk en ook maatschappelijk, gezocht worden naar een goede oplossing.

9. HOREN, OVERLEG EN INSPRAAK

9.1 Overleg en horen

Het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.1) geeft aan dat bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg gevoerd wordt met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met die diensten van de provincies en het Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn. Het inpassingsplan wordt voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld met een bestemmingsplan in artikel 1.1.1, vierde lid Bro. De instanties die in kennis gesteld moeten worden van dit inpassingsplan zijn geïnformeerd.

Deze paragraaf wordt in het ontwerp-inpassingsplan nader aangevuld.

10. LITERATUUR & STUDIEOPGAVE EN BIJLAGEN

10.1 Literatuur en studieopgave

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de rapporten en onderzoeken die de grondslag vormen van het voorliggende inpassingsplan:

- Natura 2000 Doelendocument
- Ontwerpbesluit 'Zwin & Kievittepolder'
- Brief d.d. 28 mei 2010 van de Minister van LNV aan GS Provincie Zeeland ten aanzien van het te nemen definitieve besluit 'Zwin & Kievittepolder'
- Lange Termijnvisie Schelde–estuarium en bijbehorende memoranda
- Voorstel voor natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium
- Ontwikkelingsschets 2010 Schelde- estuarium
- Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de ontwikkelingsschets 2010 Schelde-estuarium betreffende de uitvoering van de Ontwikkelingsschets 2010
- Natuurprogramma Westerschelde
- Startnotitie / kennisgeving MER
- Strategische MER
- Brief aan de Tweede Kamer d.d. 7 september 2005

10.2 Bijlagen

Bijlage 1	Internationaal Milieu Effect Rapport over structurele maatregelen voor het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied (hoofdrapport en deelrapporten), versie 10, 15/07/2010
Bijlage 2	Inrichtingsplan 'Duurzaam behoud en uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied (kaarten, informatief deel en toelichtingsnota), versie 04/05/2010
Bijlage 3	Ontwerp-projectplan Sluis (NL) – Knokke-Heist (B) Uitbreiding natuurgebied Het Zwin (projectplan, ontwerpnota en bijlagen) versie 4, 01/06/2010
Bijlage 4	Kosteneffectiviteitsanalyse 'Structurele maatregelen voor het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied', versie 07, 09/07/2010
Bijlage 5	Grondwaterstudie in het kader van uitbreiding van het Zwin, Universiteit van Gent, juli 2009

Bijlage 6 Verslechteringstoets voor Herinrichting Zwin & Kievittepolder voor
het Nederlandse deel, 16/07/2010

Regels

Inhoudsopgave

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels	3
Artikel 1 Begrippen	3
Artikel 2 Wijze van meten	5
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels	7
Artikel 3 Natuur	7
Artikel 4 Natuur - Estuariene natuur	9
Artikel 5 Waterstaat - Waterkering	11
Hoofdstuk 3 Algemene regels	13
Artikel 6 Anti-dubbeltelbepaling	13
Artikel 7 Algemene ontheffingsregels	14
Artikel 8 Algemene wijzigingsregels	15
Artikel 9 Algemene procedureregels	16
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels	17
Artikel 10 Overgangsrecht	17
Artikel 11 Slotregel	18

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan

het inpassingsplan Natuurgebied Het Zwin (gemeente Sluis)

1.2 inpassingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.LNVip10tzwin-1001 met bijbehorende regels

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur waarmee gronden zijn aangeduid waar ingevolge deze regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden

1.4 aanduidingsgrens:

grens van een aanduiding indien het een vlak betreft

1.5 bebouwing:

in of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde

1.6 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak

1.7 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming

1.8 bouwen:

het plaatsen het geheel of gedeeltelijk oprichten vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten vernieuwen of veranderen van een standplaats

1.9 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout steen metaal of ander materiaal die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond

1.10 extensieve recreatie:

vormen van recreatie welke in hoofdzaak zijn gericht op natuur- en landschapsbeleving zoals zwemmen, wandelen en fietsen.

1.11 gebouw:

elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.12 peil:

- voor gebouwen waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang.
- in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.

1.13 voorzieningen van algemeen nut:

voorzieningen ten behoeve van het op het openbare net aangesloten nutsvoorziening, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer en/of het wegverkeer.

1.14 wet/wettelijke regelingen:

indien en voorzover in deze regels wordt verwezen naar wettelijke regelingen c.v. verordeningen e.d., dienen deze regelingen te worden gelezen zoals deze luiden op het tijdstip van de tervisielegging van het ontwerpplan, tenzij anders bepaald.

Artikel 2 Wijze van meten

2.1 Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

a. de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

b. de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk geen gebouw zijnde met uitzondering van onderschikte bouwdelen zoals schoorstenen antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen

c. de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Natuur

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- het behoud, herstel en/of ontwikkeling van natuurwetenschappelijke waarde en/of ecologische waarde,
- ter plaatse van de aanduiding recreatie voor recreatieve voorzieningen zoals een uitkijkpunt,
- waterlopen en waterpartijen.

met daaraan ondergeschikt:

- extensief recreatief en educatief medegebruik.

met de daarbij behorende:

- infrastructuurle voorzieningen zoals (onderhouds) wegen en (fiets- en wandel)paden ten behoeve van de bestemming,
- voorzieningen van algemeen nut.

3.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

- op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd ten dienste van natuurbeheer en extensief recreatief en educatief medegebruik,
- de maximale bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt 2 meter,
- in uitzondering op het bepaalde in sub a zijn gebouwen ten behoeve van voorzieningen van algemeen nut toegestaan, waarvoor de maximale hoogte 3 meter bedraagt en de maximale oppervlakte 15 m².

3.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt in elk geval gerekend het gebruik voor:

- opslag van onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, goederen, stoffen en materialen en van emballage en/of afval, behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond,
- het opslaan, opgeslagen houden, storten of lozen van vaste of vloeibare afvalstoffen behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond.

3.4 Aanlegvergunning

□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Natuur zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- bodemverlagen of afgraven, ophogen, egaliseren dan wel anderszins aanbrengen van wijzigingen in het maaiveld,
- het verrichten van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk,
- het vellen en rooien van houtgewas.

- d. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond
- e. aanbrengen van gesloten oppervlakteverhardingen
- f. het permanent opslaan van goederen.

□□□□□□ □□□□□□□□□□

Het verbod als bedoeld in 3.4.1 is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:

- a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.
- d. betrekking hebben op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur Estuariene natuur als bedoeld in artikel 4.1.

□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

De werken of werkzaamheden als bedoeld in 3.4.1 zijn alleen toegestaan indien daardoor de in 4.1 sub a en b genoemde waarden en wezenlijke kenmerken van de gronden:

- a. niet worden aangetast
- b. niet significant worden aangetast of kunnen worden aangetast danwel de mogelijkheden voor het herstel van de waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind en indien mitigerende en zo nodig compenserende maatregelen worden getroffen.

Artikel 4 Natuur - Estuariene natuur

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Natuur Estuariene natuur aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. het behoud herstel en/of de ontwikkeling van natuurwaarden en/of ecologische waarden in het algemeen en van estuariene natuur in het bijzonder
- b. waterlopen en waterpartijen

met daarmee samenhangend:

- c. extensief recreatief en educatief medegebruik
- d. ter plaatse van de aanduiding recreatie voor recreatieve voorzieningen zoals een wandelvlonder en een uitkijkpunt

met de daarbij behorende:

- e. infrastructurele voorzieningen waaronder wegen en paden ten behoeve van de bestemming
- f. voorzieningen van algemeen nut.

4.2 Bouwregels

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende bepalingen:

- a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken geen gebouwen zijnde worden gebouwd ten dienste van natuurbeheer en extensief recreatief en educatief medegebruik
- b. de maximale bouwhoogte van bouwwerken geen gebouwen zijnde bedraagt 2 meter
- c. in uitzondering op het bepaalde in sub a zijn gebouwen ten behoeve van voorzieningen van algemeen nut toegestaan waarvoor de maximale hoogte 3 meter bedraagt en de maximale oppervlakte 15 m².

4.3 Ontheffing van de bouwregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om ontheffing te verlenen van het bepaalde in artikel 4.2 sub a voor het bouwen van schuren uitsluitend ten dienste van het beheer en het onderhoud van de gronden mits:

1. het bouwwerk ter plaatse onontbeerlijk is voor het beheer en onderhoud van de gronden en
2. de bouwhoogte niet meer dan 3 meter bedraagt en de oppervlakte niet meer dan 20 m².

4.4 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt in elk geval gerekend het gebruik voor:

- a. het plaatsen of geplaatst houden van onderkomens
- b. het opslaan of bergen van onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen goederen stoffen en materialen en van emballage en/of afval behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond
- c. het opslaan opgeslagen houden storten of lozen van vaste of vloeibare afvalstoffen behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de bestemming gerichte gebruik van de grond.

4.5 Aanlegvergunning

□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Natuur □ Estuariene natuur zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken □ geen bouwwerken zijnde □ of werkzaamheden uit te voeren:

- a. bodemverlagen of afgraven □ ophogen □ legaliseren dan wel anderszins aanbrengen van wijzigingen in het maaiveld □
- b. het verrichten van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk □
- c. het vellen en rooien van houtgewas □
- d. het uitvoeren van heiwerkzaamheden of het op andere wijze indrijven van voorwerpen in de grond □
- e. aanbrengen van gesloten oppervlakteverhardingen □
- f. het permanent opslaan van goederen.

□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

Het verbod als bedoeld in 4.5.1 is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:

- a. betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer □
- b. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan □
- c. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.
- d. betrekking hebben op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur □ Estuariene natuur als bedoeld in artikel 4.1.

□□□□□□ □□□□□□□□□□□□

De werken of werkzaamheden als bedoeld in 4.5.1 zijn alleen toegestaan indien daardoor de in 4.1 sub a en b genoemde waarden en wezenlijke kenmerken van de gronden:

- a. niet worden aangetast □
- b. niet significant worden aangetast of kunnen worden aangetast □ dan wel de mogelijkheden voor het herstel van de waarden niet onevenredig worden of kunnen worden verkleind en indien mitigerende en zo nodig compenserende maatregelen worden getroffen.

Artikel 5 Waterstaat - Waterkering

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat Waterkering aangewezen gronden zijn behalve voor de daar voorkomende bestemming primair bestemd voor:

- waterkeringen
- watersloten als fsliek slsteem van waterlopen en andere met de waterhuishouding samenhangende voorzieningen.
- wegen en paden ten behoeve van de bestemming Waterstaat-Waterkering.

5.2 Bouwregels

Indien strijd ontstaat tussen het belang van de bescherming van de waterkering als bedoeld in dit artikel en het bepaalde in de overige artikelen prevaleert de bestemming Waterstaat - Waterkering.

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag niet worden gebouwd anders dan ten behoeve van deze bestemming.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd.

5.3 Aanlegvergunning

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waterstaat - Waterkering zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken geen bouwwerken zijnde of werkzaamheden uit te voeren:

- het aanleggen van wegen paden banen en andere oppervlakteverhardingen
- het veranderen van het huidige maaiveldniveau door ontginnen bodemverlagen legaliseren afgraven of ophogen
- het aanbrengen van diepwortelende beplantingen en/of bomen
- het uitvoeren van heiwerkzaamheden en het op een of ander wijze indrijven van voorwerpen
- diepploegen
- het aanleggen van kabels en leidingen en daarmee verband houdende constructies
- het aanleggen van watergangen of het vergraven verruimen of dempen van reeds bestaande watergangen.

Het verbod als bedoeld in 5.3.1 is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:

- betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer
- reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan
- mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.
- betrekking hebben op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur Estuariene Natuur als bedoeld in artikel 4.1
- betrekking hebben op de ontwikkeling en / of instandhouding van de doeleinden van de bestemming Natuur als bedoeld in artikel 3.1.

Natuurgebied Het Zwin (voorontwerp)

De werken of werkzaamheden als bedoeld in zijn slechts toelaatbaar mits:

- a. geen onevenredige aantasting plaatsvindt van het doelmatig functioneren van de waterkering
- b. vooraf schriftelijk advies wordt ingewonnen bij de betreffende beheerder van de waterkering.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelbepaling

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven blijft bij de beoordeling van een latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene ontheffingsregels

7.1 Algemene ontheffingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de in de regels voorgeschreven maatvoering en een afwijking van ten hoogste 10% toestaan.

Artikel 8 Algemene wijzigingsregels

8.1 Algemene wijziging

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van:

- a. overschrijding van bestemmingsgrenzen voor zover dit van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover dit noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein. De overschrijding mag echter niet meer bedragen dan 3 meter en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot.
- b. het aanpassen van opgenomen bepalingen in de voorafgaande artikelen waarbij verwezen wordt naar bepalingen in wettelijke regelingen indien deze wettelijke regelingen na het tijdstip van de tervisielegging van het ontwerpplan worden gewijzigd.

Artikel 9 Algemene procedureregels

9.1 Ontheffing

Bij toepassing van een ontheffingsbevoegdheid die onderdeel uitmaakt van dit plan is op de voorbereiding van het besluit de procedure als bedoeld in de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

9.2 Wijzigingsbevoegdheid

Bij toepassing van een wijzigingsbevoegdheid die onderdeel uitmaakt van dit plan is op de voorbereiding van het besluit de procedure als bedoeld in de afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

9.3 Aanlegvergunning

Bij het verlenen van een aanlegvergunning die onderdeel uitmaakt van dit plan is de procedure als vervat in artikel 3.18 van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 10 Overgangsrecht

10.1 Overgangsrecht bouwwerken

§ 1. Overgangsrecht bouwwerken

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het inpassingsplan aanwezig of in uitvoering is dan wel gebouwd kan worden krachtens een bouwvergunning en afwijkt van het plan mag mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd
- b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd mits de aanvraag van de bouwvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

§ 2. Overgangsrecht bouwwerken

Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig ontheffing verlenen van het bepaalde in 10.1.1 voor het vergroten van de inhoud van het bouwwerk als bedoeld in het bepaalde in 10.1.1 met maximaal 10%.

§ 3. Overgangsrecht bouwwerken

Het bepaalde in 10.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan maar zijn gebouwd in strijd met het daarvoor geldende plan daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

10.2 Overgangsrecht gebruik

§ 1. Overgangsrecht gebruik

Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het inpassingsplan en hiermee in strijd is mag worden voortgezet.

§ 2. Overgangsrecht gebruik

Het is verboden het met het inpassingsplan strijdige gebruik bedoeld in 10.2.1 te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

§ 3. Overgangsrecht gebruik

Indien het gebruik bedoeld in 10.2.1 na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

§ 4. Overgangsrecht gebruik

Het bepaalde in 10.2.1 is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 11 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het inpassingsplan Natuurgebied Het ZwinL (gemeente Sluis)

Aldus vastgesteld op

└ └ └ └ └ └ └ └ └

De Minister van Landbouw
Natuur en Voedselkwaliteit

De Minister van Volkshuisvesting
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
